

**T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

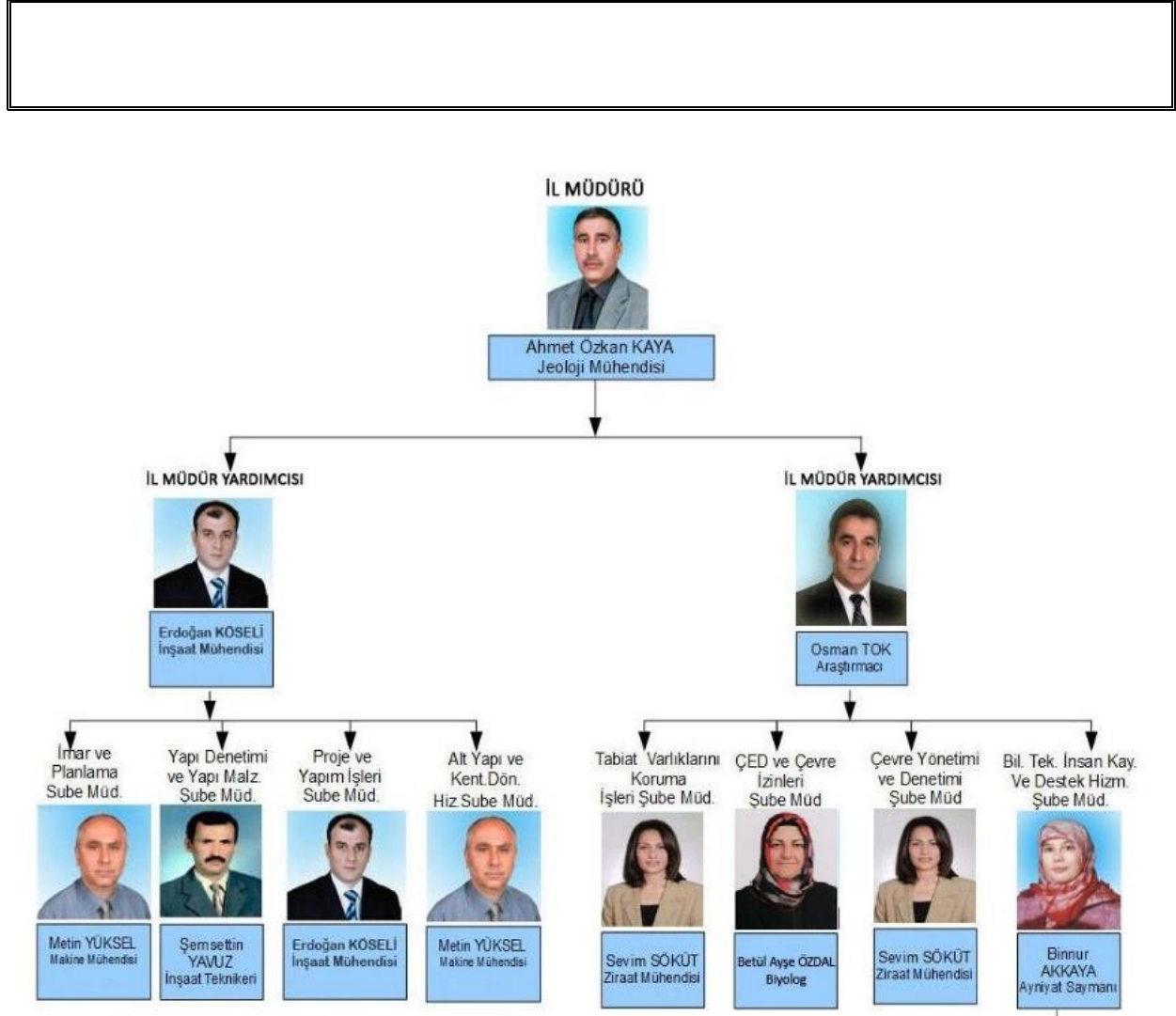

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

AMASYA - 2018

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İl Çevre Durum Raporu, ÇED ve Çevre İzin İşleri Şube Müdürlüğü' nce hazırlanmıştır.

Ahmet Özkan KAYA (İl Müdürü)
Osman TOK (İl Müdür Yard.)
Betül Ayşe ÖZDAL (ÇED ve Çevre İzin İşleri Şube Müd.)
Adem BODUR (Çevre Mühendisi)
İbrahim CEYHAN (Çevre Mühendisi)
Osman AKYILDIZ (İnşaat Teknikeri)

Çevre Durum Raporunun hazırlanışında, bilgi teminindeki katkılarından dolayı müdürlüğümüz ilgili şube müdürlüklerine, ilimizdeki kamu kurum ve kuruluşları ile emeği geçenlere teşekkür ederiz.

Her Hakkı Saklıdır. © 2018, Amasya Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü.

ÖNSÖZ

Çevre, insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortam olarak tanımlanmakta olup, bu tanımdan da anlaşılacağı üzere Dünya üzerindeki canlı varlıklar hayatları boyunca yaşam ortamlarını oluşturan canlı ve cansız çevre ile sürekli etkileşim içerisinde dirler.

18. ve 19. yüzyıllardaki yeni buluşların etkisi ve buhar gücüyle çalışan makinelerin üretimde kullanılması ile Avrupa'daki sermaye birikimi artmış ve bu süreç de Sanayi Devrimi olarak adlandırılmıştır. Özellikle sanayi devrimi ile beraber, 20.yüzyılın 2.yarisında, çevre kirliliği olgusu önemli bir konu olarak tüm Dünya ülkelerinin gündeminde yer almaya başlamıştır.

Elbette ülkemiz de Dünyadaki bu gelişmelerden etkilenmiş, enerji, sanayi, tarım, ulaştırma ve turizm alanındaki gelişmeler çevresel baskıları da beraberinde getirmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, 1978 yılında Çevre Müsteşarlığı kurulmuş, 1982 Anayasasında da Çevre Hakkının korunmasına ilişkin hüküm yer almıştır.

Günümüzde de, çevrenin korunması kirliliğin önlenmesi doğrultusunda çalışmalar sürdürülmekte olup, 2872 Sayılı Çevre Kanunu bu çalışmaların temel kanuni dayanağını oluşturmaktadır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Amasya İl merkezimizin coğrafi olarak dağlık olması, bir vadide yer alması ve içerisinden Yeşilırmak ve yan kollarını içeren bir nehrin geçmesi, ayrıca ziraatçılık, hayvancılık ve turizmin İlimizin önemli geçim kaynakları arasında olması, çevreyi korumayı öncelikli zorunluluk haline getirmektedir. Doğal kaynakların dikkatli bir şekilde kullanılması ve çevrenin özenle korunması gerekliliğiyle, Müdürlüğümüz birimleri içerisinde Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Çevre İzinleri ile Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubelerimiz, çevre ile ilgili kanun ve yönetmeliklerin gerekli itina ile uygulamasını sağlamakta, diğer şubelerdeki personelimizde bu uygulamalara zaman zaman katkı sağlamaktadırlar.

İl Çevre Durum Raporları, İl Müdürlüklerimiz tarafından her yıl hazırlanmakta olup bu çalışmanın amacı çevrenin mevcut durumuna genel bir bakış açısı sağlayarak mevcut durumun ortaya konulmasını ve böylelikle çevreyle ilgili potansiyel sorunlara erken bir uyarı ve bu sorunların analizini sağlamak, çevre koruma ve sürdürülebilir kalkınma yolundaki hedefler doğrultusunda elde edilen gelişmeleri halkın bilgilenmesini sağlamak ve çevresel planlama, değerlendirme ve düzenleme için temel bilgi ve veri sağlamaktır.

Çevre Durum Raporunda sunduğumuz bu bilgilerin bir araya getirilmesi, düzenlenmesi ve güncel bir şekilde sizlere ulaştırılmasında emek sarf eden Müdürlüğümüz uzmanlarına ve verilerini paylaşarak raporumuzu destekleyen tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarına teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
GİRİŞ.....	1
A. HAVA	6
A.1. HAVA KALİTESİ	6
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER	11
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	15
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	18
A.5. EGZOS GAZI EMİSYON KONTROLÜ	23
A.6. GÜRÜLTÜ	23
A.7. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	25
B. SU VE SU KAYNAKLARI	31
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	31
B.1.1. Yüzeysel Sular	31
B.1.1.1. Akarsular.....	31
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	32
B.1.2. Yeraltı Suları	38
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	39
B.1.3. Denizler.....	39
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	39
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	43
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	43
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	43
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	44
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar	45
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	45
ÇİZELGE B.25 -TARIM ALANLARININ KURU - SULU OLUŞUNA GÖRE DAĞILIMI(İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ, 2018)	45
ÇİZELGE B.26 -NUMUNE ALMA SAYILARI(İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ, 2018).....	46
B.3.2.2. Diğer	46
B.4. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	46
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	47
B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	47
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	51
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	53
B.4.2. Sulama.....	53
ÇizelgeB.31 –Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar ve Sulama Alanları (İL Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018).....	54
B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	55
B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	55
B.4.3. Endüstriyel Su Temini.....	55
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı.....	56

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı.....	57
B.5. ÇEVRESEL ALTYAPI	58
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	58
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	61
B.5.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	69
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	69
B.6. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	69
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	69
B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı.....	70
B.6.3.-Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	71
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği.....	72
(KAYNAK: AMASYA İLİ 2016 YILI BİTKİ SAĞLIĞI UYGULAMA PROGRAMI)	72
B.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	73
C. ATIK	74
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	74
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	78
C.3. AMBALAJ ATIKLAR	79
C.4. TEHLİKELİ ATIKLAR	80
C.5. ATIK MADENİ YAĞLAR	82
C.6. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	82
C.7. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	83
C.8. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)	84
C.9. ATIK ELEKTRİK Lİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEEE)	85
C.10. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR	87
C.11. TEHLİKESİZ ATIKLAR	87
C.11.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	89
C.11.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül.....	89
C.11.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	89
C.12. TIBBİ ATIKLAR	89
C.13. MADEN ATIKLARI	90
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	92
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	92
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	92
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	93
D.1. FLORA	93
D.2. FAUNA	93
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR.....	96
D.4. ÇAYIR VE MERA.....	96
D.5. SULAK ALANLAR	97
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	98
.....	103
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	106
E. ARAZİ KULLANIMI.....	107
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ.....	107
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	108
E.2.1. Çevre Düzeni Planı.....	108

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	110
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	111
F.1. ÇED İŞLEMLERİ.....	111
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	112
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	113
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	114
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	114
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	115
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	115
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	116
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	116
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ.....	117
EK-1: 2017 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU	118
BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ	118
BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ	125
<i>Kirlenme Nedenleri</i>	125
<i>Kirlenme Nedenleri</i>	125
BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI.....	131

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge A.1 - Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları	7
Çizelge A.2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi	7
Çizelge A.3 - Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri	8
Çizelge A.4 - Amasya ilinde 2017 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	12
Çizelge A.5 – Amasya ilinde 2017 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	13
Çizelge A.6 – Amasya ilinde 2017 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı	13
Çizelge A.7 – Amasya ilinde 2017 Yılında Kullanılan Fuel-Oil Miktarı	13
Çizelge A.8- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yeri ve Ölçülen Parametreler	17
Çizelge A.9-Amasya Merkez İstasyonu Son 5 Yılın Kış Dönemi Verileri.	19
Çizelge A.10- Amasya Merkez 2017 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri	19
Çizelge A.11-Amasya-Şehzade Trafik İstasyonu 2016 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değ ...	23
Çizelge A.12- Merzifon Isınma İstasyonu 2016 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri	25
Çizelge A.13- Suluova Isınma İstasyonu 2016 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri	28
Çizelge A.14 -2017 Yılında Amasya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptırılan Araç Sayısı.	32
Çizelge B.11 – İlimizin Akarsuları	36
Çizelge B.12 - İlimizde Bulunan Balık Çiftlikleri ve Kapasiteleri	36
Çizelge B.13 - İlimizdeki Mevcut Sulama Tesisleri, Göletleri ve Barajları	38
Çizelge B.14 - Amasya ilinde Mevcut Sulama Göletleri	39
Çizelge B.15 - Amasya ilinde Mevcut Sulama Göletleri	41
Çizelge B.16 – İlimizin Yeraltı Suyu Potansiyeli	42
Çizelge B.17 - İlimizde 2017 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları	43
Çizelge B.32. - Endüstriyel Kaynaklar	47
Çizelge B.33. - Evsel Kaynaklar	47
Çizelge B.34. - Tarım Alanlarının Kuru - Sulu Oluşuna Göre Dağılımı	48
Çizelge B.35- Numune Alma Sayıları İlişkin Bilgi	49
Çizelge B.36 - Hayvansal Gübre Deposu ve Hayvansal Gübre Yönetim Planı Yapması Zorunlu Olan İşletmeler	49
Çizelge B.37 – Amasya Merkez İçme Suyu Kuyuları	54
Çizelge B.38 – Merzifon İlçesi İçme Suyu Kuyuları	55
Çizelge B.39 –Göynücek İlçe İçme Suyu Kaynakları	56
Çizelge B.40 –Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar ve Sulama Alanları	57
Çizelge B.41 –Sulama Durumu	58
Çizelge B.42 - DSI 7. Bölge Müdürlüğü Amasya İli Enerji Projeleri	60
Çizelge B.43 Merzifon İlçesi park bahçe havuz su tüketim çizelgesi	60
Çizelge B.44–(Amasya) İlinde 2017 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	63
Çizelge B.45 – (Amasya) İlinde 2017 Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	66
Çizelge B.46-Amasya ilinde 2017 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler	77
Çizelge B.47 – Amasya ilinde 2017 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları	79
Çizelge B.48 - Amasya ilinde 2017 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb)	79
Çizelge B.49 - Amasya ilinde 2017 Yılında Topraktaki Pestisit vb Tarım İlacı Birikimini Tespit Etmek Amacıyla Yapılmış Analizin Sonuçları	80

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.49 (Amasya) ilinde 2017 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/ Belediye/ Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri.....	84
Çizelge C.50 - Amasya ilinde 2017 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	89
Çizelge C.51 - (Amasya) ilinde atık işleme ve miktarı.....	90
Çizelge C.52 – (AMASYA) ilinde (2017)Yılı için Atık Madeni Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları.....	92
Çizelge C.53 – (Amasya) ilinde 2017 Yılında Toplanan Akümülatörlerle İlgili Veriler	93
Çizelge C.54 – Amasya ilinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)	93
Çizelge C.55 - (Amasya) ilinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg)	94
Çizelge C.56 – (Amasya) ilinde 2017 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	94
Çizelge C.57 – Amasya ilinde 2017 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler.....	94
Çizelge C.58 – Amasya ilinde Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları (ton/yıl).....	95
Çizelge C.59 – (Amasya) ilinde 2017 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar	97
Çizelge C.60 - (Amasya) ilinde 2017 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı.....	97
Çizelge C.61 - (AMASYA) ilinde Tehlikesiz Atık Toplama Ayrırma Tesisleri	98
Çizelge C.62 – 2017 Yılında (Amasya) İli Sınırları İçinde Oluşan Yıllık Tıbbi Atık Miktarı	100
Çizelge C.63 - (Amasya) ilinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı.....	100
Çizelge C.64 – Amasya ilinde 2017 Yılında Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı .	101
Çizelge C.65 – Amasya ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı.....	101
Çizelge Ç.72 – Amasya ilinde 2017 Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı	102
Çizelge D.73- Bölgede belirlenen kuş türleri	104
Çizelge D.74-Amasya İli Mera Varlığı	107
Çizelge D.75. - Amasya İlindeki Doğal Sit Alanları	109
Çizelge D.76. - Amasya İlindeki Tabiat Varlıkları.....	110
Çizelge E.77- İl Yüzölçümünün Genel Dağılımı	116
Çizelge E.78 – Amasya İli Arazi Sınıfları Alan Büyüklüğü Verileri	117
Çizelge E.79–2016 Yılı için Amasya ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması	118
Çizelge F.80 – Amasya İlinde Bakanlık ve ÇŞİM tarafından 2017 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	119
Çizelge F.81 – (Amasya) İlinde 2017 Yılında Bakanlık ve ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları	122
Çizelge G.82 - Amasya ilinde 2017 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı.....	124
Çizelge G.83– Amasya ilinde 2017 Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	124
Çizelge G.84 – Amasya ilinde 2017 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	125

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil A.1 – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	14
Şekil A.2- İlimizde Merkez İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği ..	18
Şekil A.3- İlimizde Merkez İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	18
Şekil A.4- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	20
Şekil A.5- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM _{2.5} Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	20
Şekil A.6- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	21
Şekil A.7- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	21
Şekil A.8- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	22
Şekil A.9- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Ozon Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği	22
Şekil A.10- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Karbonmonoksit Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği	22
Şekil A.11- Merzifon (ısınma) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	23
Şekil A.12- Merzifon (ısınma) İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği ..	24
Şekil A.13- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği ..	24
Şekil A.14- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği ..	24
Şekil A.15- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği ..	25
Şekil A.16- Suluova (ısınma) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği ..	26
Şekil A.17- Suluova (ısınma) İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği ..	26
Şekil A.18- Suluova (ısınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	27
Şekil A.19- Suluova (ısınma) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği ...	27
Şekil A.20- Suluova (ısınma) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği ..	27
Şekil A.21- Ses ve Gürültü Betimlemesi	34
Şekil B.24 - İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri ve Barajları	37
Şekil B.25- Merzifon İlçemizde 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	51
Şekil B.26 –Suluova İlçemizde 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	52
Şekil B.27 - Amasya İli Taşova İlçesi 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	53
Şekil B.28 -Göynücek İlçesinde 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	53

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil B.29-Amasya İli Taşova İlçesinde 2017 Yılında Endüstrinin Kullandığı Suyun Kaynaklara Göre Dağılımı	59
Şekil B.30 – Amasya ilinde (Merkez) Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (%).....	62
Şekil B.31 – Amasya ilinde Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	62
Şekil B.32- Amasya İli Taşova İlçesi 2017 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı	65
Şekil B.33 - (Amasya) ilinde 2015 Yılında Belediyelerden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	78
Şekil B.34 - (Amasya) ilinde 2015 Yılında Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	78
Şekil C.12 – (Amasya) ilinde katı atık kompozisyonu.....	81
Şekil C.13- Merzifon İlçesi 2016 Yılı Atık Kompozisyonu.....	82
Şekil C.14-2017 Yılı Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Katı Atık Karakterizasyonu	82
Şekil C.15 – Göynücek ilçesinde katı atık kompozisyonu	83
Şekil C.16-Göynücek Belediyesi Hafriyat Döküm Alanı Vaziyet Planı	87
Şekil C.17 – Atık Yönetim Uygulaması Verilerine Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	88
Şekil C.18 – (Amasya) ilinde Atık Madeni Yağ Toplama Miktarları*	90
Şekil C.19 – Amasya ilinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)	91
Şekil C.20 – (Amasya) ilinde Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları (Ton/Yıl)	93
Şekil C.21 - (Amasya) ilinde 2017 Yılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Toplama Miktarları (ton)	94
Şekil C.22 - Amasya ilinde 2017 yılı AEEE işleme tesis sayısı	95
Şekil C.23 - Amasya ilinde 2017 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı.....	99
Şekil E.24- İl Yüzölçümünün Genel Dağılımı	115
Şekil E.25-Amasya İli Çevre Düzeni Planı	117
Şekil F.26 – (Amasya) İlinde 2017 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı.....	119
Şekil F.27– (Amasya) İlinde 2017 Yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı.....	119
Şekil F.28 – (Amasya) ilinde 2017 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı.....	120
Şekil E.29- ilinde 2017 yılında verilen lisansların konuları	121
Şekil G.30– Amasya ilinde ÇŞİM Tarafından 2017 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	122
Şekil G.31 – Amasya ilinde 2017 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	123
Şekil G.32–Amasya ilinde 2017 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı	124

GİRİŞ

Nüfusu: Türkiye'nin nüfusu 1927 yılında 13.648.270 iken, Amasya'nın nüfusu 114.884 idi. O yıl Amasya'nın nüfus bazında 63 İl arasında 51. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin nüfusu, 2000'li yıllara gelindiğinde; 2000 yılı genel nüfus sayımına göre 365.231 olduğu, 81 İl arasında 53. sırada bulunduğu anlaşılmaktadır. Amasya'nın nüfusu, 2010 yılında 334.786 iken, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi tespiti ile 2017 yılında 164.394 erkek ve 165.494 kadın olmak üzere toplam 329.888 dir.

İklimi: Amasya coğrafi olarak Orta Karadeniz'de bulunmasından dolayı, ilde Karadeniz iklimi - kara iklimi arasında bir geçiş iklimi hüküm sürer. Yazları kara iklimi kadar kurak, Karadeniz iklimi kadar yağışlı değildir. Kışları ise Karadeniz iklimi kadar ılıman, kara iklimi kadar da sert değildir. Karasal iklim ve Karadeniz iklimi arasında bir geçiş iklimidir.

Coğrafi Durumu: Amasya ili; Orta Karadeniz Bölümünün iç kısmında yer almaktadır. Doğudan Tokat, güneyden Tokat ve Yozgat, batıdan Çorum, kuzeyden Samsun illeri ile çevrilidir. İlin yüzölçümü 5.701 km² dir. Ülke toplam alanının % 7'sini kaplamaktadır. Toplam sınır uzunluğu 492 km olan ilin Samsun'la 169 km., Tokat'la 165 km., Yozgat'la 6 km., Çorum'la 152 km. sınır uzunluğu vardır.

Sanayisi: Amasya'da sanayi; 1926 yılında kurulan Eski ÇelteK Kömür İşletmesi ve 1955 yılında kurulan Yeni ÇelteK Kömür İşletmesi ile fabrika ölçeğindeki sanayileşme hareketi ise 1954 yılında Suluova'da Şeker Fabrikası'nın kurulması ile başlamıştır. Pancar ekiminin artırılması ve Amasya Şeker Fabrikasının kurulması ile başta şeker sanayi olmak üzere gıda sanayinde gelişmelerin başlangıcını oluşturmuştur.

Amasya İli sanayisi uzun yıllar taş toprağa dayalı işletmelerden oluşmuş, 5084 sayılı kanunun uygulanmaya başlaması ile imalat sanayi tekstil, mobilya ve madencilik alt sektöründe Amasya Beji olarak ünlenen ve markalaşan mermer sanayinde ciddi gelişmeler olmuştur. Amasya ilinde sanayi siciline kayıtlı sanayi işletme sayısı 686'dır. Türkiye sanayi işletmeleri toplamı içerisinde % 0.51'lik bir oran ile sanayisi gelişmekte olan illerimiz arasında yer almaktadır. Amasya ili GSYH'si Türkiye GSYH'sinin 0,3'ünü oluşturmakta; Amasya GSYH'nin %17,63' ünü sanayi sektörü, % 17,59'unu tarım sektörü, % 53,22' sini Hizmetler sektörü ve %11,56'sını ise vergiler ve diğerleri oluşturmaktadır.

Amasya ilinde gıda ürünleri ve içecek imalatı, madencilik ve taş ocakçılığı, taş toprağa dayalı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı sektörleri öne çıkmaktadır. 2006-2017 yılları arasında ilde firmaların yaptığı yatırımlar incelendiğinde de aynı sektörlerin öne çıktığı, bu sektörlerden farklı olarak enerji üretimi için (HES) (GES) ve (RES) yüksek bütçeli yatırımların başlatıldığı dikkat çekmektedir. Amasya Yeşilirmak üzerinde kurulan ve kurulma çalışmaları devam eden 10 HES'in 9'u elektrik üretimine başlamış olup 1'sinin inşaatı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

devam etmektedir. Söz konusu HES'lerin yapım işi tamamlandığında 618,6 Milyon kWh elektrik enerjisi üretilecektir. Üretilcek bu enerji miktarı Amasya ilinin yıllık elektrik enerjisi tüketiminden fazlasını karşılayacaktır. Amasya Kutuköy mevkiinde kurulumu devam eden 11 adet (GES)'lerin tamamlandığında ise 9,9 Milyon kWh elektrik üretimi sağlanacaktır.

Amasya yöresindeki Amasya Beji doğal taş yatakları rezervi (1.400.000.000 m³), Türkiye'de kayıtlı doğal taş rezervinin %21'ini, dünyadaki bilinen rezervlerin ise yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Sarı-bal rengindeki doğal taşı(mermeri), görünüm ve kalitesiyle (leke tutmaz, su emmez, aşınımı az) ulusal ve uluslararası ölçekte adını yurtdışına duyurmayı başarmıştır. 2016 yılında, Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan, Bangladeş, Tayvan, Lübnan, Suudi Arabistan başta olmak üzere 40 'dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilmiştir. Mermerde Amasya, blok ve plakadan 0,5 cm'ye kadar her boyut ve teknikte işlenmiş, yarı işlenmiş ve blok üretimi gerçekleştirebilecek kapasite ve çağdaş teknolojiye; 6 sınıfta 18 farklı doğal taştan oluşan ürün gamına sahiptir. Gelecekte Amasya ekonomisine ciddi katkılarının olacağı düşünülmektedir.

Amasya ilinde Amasya OSB, Merzifon OSB, Suluova Karma OSB ve Suluova Besi İhtisas OSB olmak üzere 4 OSB bulunmaktadır. Amasya ve Merzifon' da ikişer, Suluova, Taşova, Gümüşhacıköy ve Göynücek ilçelerinde birer adet olmak üzere 8 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. KSS' de toplam 1.576 işyeri bulunmaktadır. Faaliyette bulunan KSS'lerde 1.423 işyeri dolu olup bu işyerlerinde toplam 3.010 kişi istihdam edilmektedir.

Tarımı: İlimiz ekonomisinde Tarım ilk sırada yer almakta olup 28.037 çiftçi ailesinden 130.350 kişi bu sektörden geçimini sağlamaktadır. İlin toplam yüzölçümü 570.100 hektardır. Bunun % 44,7'si yani 254.960 hektarı tarım alanlarıdır. Tarım alanının 162.774 (% 63,8) hektarı kuru tarım alanları, 92.186 (% 36,2) hektarı sulı tarım alanıdır.

Amasya ekolojisinin genel bir kombinasyonu ile bazı ürünlerin tadı, aroması ve lezzeti ile ün yapmış misket elması ve bamyası başka bir ortamda bu özelliklerini ortaya çıkarmamaktadır. Hatta il sınırları içinde bile elma ve bamyanın bu özellikleri değişmektedir. Amasya hayvancılık yönünden de önemli bir potansiyele sahiptir.

Turizmi: Amasya tarihi eserleri çok zengin olan İllerimiz arasındadır. İl merkezi ve tarihi eski olan İlçe, belde ve köy merkezlerinde de; çok sayıda tarihi eserlere rastlanmaktadır. Tarihi eserlerin çokluğu İl'de Turizmin gelişmesine katkısı büyük olmaktadır.

İl merkezinde; Yeşilırmak sahil kısmında daha çok 19. yüzyıla ait geleneksel Osmanlı Evleri olarak bilinen Yalı evleri, Sultan II. Bayezid adına 1486'da Amasya Valisi Şehzade Ahmet tarafından yaptırılan II. Bayezid Külliyesi, Şehri savunmak için en elverişli yer olan Harşena Dağı, bu dağın üzerinde kurulmuş olan savunma amaçlı Kale ve Helenistik Dönemde Harşena Dağı'nın güney eteklerindeki kalker kayalara oyularak anıtsal boyutta mezar odası olarak yapılmış Kral kaya mezarları ile Kızlar sarayı şehrin Turizm açısından en önemli merkezleridir.

İl merkezindeki; Taş Han, Darüşşifa (Bimarhane), Tarihi Burmalı Minare, Çilehane, Gümüşlü, Bayezid Paşa, Yörgüç Paşa, Şamlar (Ayas Ağa), Mehmet Paşa, Hatuniye, Şirvanlı (Azeriler), Fethiye Camiileri, Tarihi köprüler, Aynalı Mağara, Ferhat su kanalı, Tarihi Hamamlar, İl

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Müzesindeki birçok döneme ait tarihi eser çeşitliliği de turizm açısından Amasya'ya katkı sağlamaktadır.

Merzifon İlçe Merkezinde; Tarihi Bedesten, Kara Mustafa Paşa Camii, Çelebi Mehmed Medresesi, Saat Kulesi, Sadrazam Karamustafa Paşa tarafından 1678 yılında yaptırılmış olan Paşa Hamamı, Osmanlı tipik şehir hanlarından biri olan yapı tekniği ve işçilik itibarıyla 17. yy. karakterini gösteren Taş Han İlçenin önemli tarihi eserleri olması ilçe turizmüne önemli katkı sağlamaktadır.

Amasya'nın diğer İlçe ve Köylerinde; Roma dönemine ait Kaleköy Kalesi, Göynücek İlçesi, Gökçeli Köyü Kalesi, Taşova İlçesi, Özbaraklı Beldesi Baraklı Kalesi bulunmaktadır. Selçuklu ve Osmanlı dönemleri anıtsal mimari eserlerine ait Hamamlar, Camiiler, Ezinepazar Hanı, Roma dönemine ait Yassıçal Sunağı, İl açısından il turizmüne katkısı bulunmaktadır.

Tarihi: Amasya'da yapılan arkeolojik araştırma ve bulgulara göre ilk yerleşme 8.500 yıl öncesine dayanmaktadır. Hitit, Frig, Kimmer, İskit, Lidya, Pers, Hellenistik - Pontus, Roma, Bizans, Danişmend, Selçuklu, İlhanlı ve Osmanlı dönemlerinde de kesintisiz olarak devam etmiştir. Bu dönemlerin arkeolojik yerleşim yerlerine ait kalıntılar halen mevcuttur. Amasya merkezinde uygarlıklarından derin izler bırakan Pontuslar'ın (M.Ö.333 - M.Ö.26) krallarının ölümünden sonra kayalara oymak suretiyle yaptıkları Kral Kaya Mezarları, bu gün bile ilimizin anıtsal eserleri arasında yer almaktadır. M.Ö. 26 - M.S.395 tarihleri arasında Roma egemenliğine geçen ilimiz ve çevresinde bu uygarlığa ait su kanalları, kaleler, köprüler vb. eserlerden bazıları günümüze kadar gelebilmiştir.

700 yıl Bizans egemenliğinden sonra, 1071 yılında Anadolu'ya giren Alparslan'ın komutanlarından Melik Ahmet Danişment Gazi 1075 yılında Amasya'yı fethederek burada ilk Türk Egemenliğini kurmuştur. Bundan sonra Amasya'da Selçuklu egemenliği görülmektedir. Bu dönemde yaşamış olan vali ve emirler yaptırdıkları medrese, cami, türbe gibi eserlerle Amasya'yı Anadolu'nun en büyük kültür merkezi durumuna getirmişlerdir.

Selçukluların, 1243'deki Köseadağ Savaşı'nda Moğollara yenilmesi sonrasında, 1246 yılında başlayan Moğol istilası ile ilk Amasya Valiliği Seyfettin Torumtay'a verilmiştir. İran'da kurulan İlhanlılar, 1265'te Anadolu'yu hâkimiyetleri altına alarak, yönetime el koymuş ve kendisine bağlamışlardır. Amasya'da yaşamış bazı İlhanlı şahsiyetlerinin mumyaları halen müzemizde teşhir edilmektedir.

Amasya'da 1341 yılından sonra Uygur Türklerinden Ertana Beyliği'nin hakimiyeti görülmektedir. Şehzade Yıldırım Bayezid, 1386 yılında Amasya'yı Osmanlı topraklarına katmıştır. Osmanlı birliğinin 1402'de bozulmasına sebep olan ve Timur'un zaferi ile sonuçlanan Ankara Savaşı, Osmanlılardaki kargaşayı, Şehzadeler arasında mücadeleye dönmüştür. Amasya Valisi Çelebi Mehmet duruma hakim olarak, ikinci defa Osmanlı birliğini sağlamıştır.

Amasya; Osmanlı padişah ve şehzadelerinin gösterdikleri özel ilgi nedeniyle, "Şehzadeler Şehri" olarak ün yapmıştır. Şehzade Yıldırım Bayezid, Çelebi Mehmet, Şehzade Murat (II) (1404

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

yılında Amasya'da doğmuştur), Şehzade Ahmet Çelebi, Şehzade Mehmet (II), Şehzade Alâeddin, Şehzade Bayezid (II) (oğlu Yavuz Sultan Selim Han 1470 yılında Amasya Sarayında doğmuştur.), Şehzade Ahmet, Şehzade Murat, Şehzade Mustafa, Şehzade Bayezid ve Şehzade Murad (III) çeşitli tarihlerde Amasya'da Valilik yapmışlardır. Bu dönemde birçok âlim ve ulema yetişmiş, saray, çeşme, medrese, cami, türbe v.b. gibi kalıcı eserlerle kentimiz bir kültür merkezi olarak tarihteki yerini almıştır. Bu eserler günümüze kadar gelerek geçmişe ışık tutmaya devam etmektedir.

Tarihin akışı içerisinde önemli roller üstlenen Amasya, Kurtuluş Savaşı sırasında yine ön plana çıkmıştır. Mustafa Kemal Paşanın, 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'da başlayan Milli Mücadelenin ilk adımı, 12 Haziran 1919 tarihinde Amasya'ya gelmesiyle devam etmiştir. Kurtuluş mücadelesinin planları hazırlanmış, Erzurum ve Sivas kongrelerinin toplanmasına burada karar verilmiştir. Amasya'da 22 Haziran 1919 tarihinde yayınlanan "Amasya Tamimi" ile "Milletin İstiklâlini Yine Milletın Azim ve Kararı Kurtaracaktır." denilerek Milli Mücadele burada fiiliyata geçirilmiştir. Bu itibarla, Amasya, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda da ilk önemli adımın atıldığı yer olmuştur.

Jeolojik Yapısı: Amasya ve çevresi çok farklı jeolojik dönemlerde birbirinden çok farklı ortamlarda gelişmiş kaya toplulukları ile zengin ve oldukça karmaşık bir jeolojik yapıya sahiptir. Bölgede gözlenen kaya birimleri günümüzden yaklaşık olarak ~430 milyon yıl önce oluşmuş ve başkalaşıma uğramış kayalardan günümüzde ovalarda çökelen alüvyona kadar uzanmaktadır. Amasya, Sakarya kıtası olarak isimlendirilmiş eski bir kıtanın doğu uzantısını oluşturan Tokat masifinin içerisinde yer alır. Bölge, Pontidler olarak adlandırılan ve tüm Karadeniz şeridi boyunca izlenen dağ kuşağının bir parçasıdır. Günümüzden ~29 milyon yıl önce Karadeniz dağ kuşağı (Pontidler) yükselmeye başlamış ve devamında Kuzey Anadolu Fayının (~11 my) ve onun yan kollarının oluşmasıyla birlikte bölgenin güncel coğrafyası (akarsular, ovalar ve dağlar) belirginleşmiştir. Bu durumun morfolojik ifadesi havzaların açılması ile havza sınırlarının yükselmesidir.

Havzaların zaman içerisinde genişlemesi ve derinleşmesi ile birlikte havza içlerinde kalın bir çökel örtü oluştururken, havza kenarlarında ise eskiden günümüze akarsu ve vadi sistemlerinin ürünü olan alüvyal yelpazeler oluşur. Amasya çevresinde büyük bir alan kaplayan genç havzalar (Suluova, Geldingen, Taşova ve Aydınca ovaları) bu dönemde oluşmuştur ve bunların içlerinde alüvyon çökmesi hala sürmektedir. Bölge jeolojisi Paleozoik yaşlı dayanıklı metamorfik (başkalaşım) kayalardan havza içlerinde ve akarsu yataklarında oluşmuş güncel zayıf birimlere kadar uzanan geniş bir yelpazede kaya topluluklarına sahiptir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü: Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde faaliyet gösteren ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü ile Çevre Yönetimi ve Çevre Denetimi Şube Müdürlüklerinin personel durumu aşağıdaki gibidir:

ÇED, Çevre İzin ve Lisanslarından Sorumlu Şube Müdürlüğü Personel Durumu:

Şube Müdürü : 1 (Biyolog)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çevre Mühendisi : 2

İnşaat Teknikeri : 1

Çevre Yönetimi ve Çevre Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü Personel Durumu:

Şube Müdür V. : 1 (Ziraat Mühendisi)

Çevre Mühendisi : 1

Kimyager : 1

Elk.Teknikeri : 1

Bilg. İşletmeni : 1

VHKİ : 1

Kaynaklar:

- Amasya Valiliği
- Amasya Belediyesi
- Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü
- Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd., 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır. Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd., 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA (Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı) Hava Kalitesi İndeksinin ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlanması sonucu oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

İlimizde meydana gelen hava kirliliğini oluşturan kaynakları, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar olarak sıralayabiliriz. İlimizde özellikle kış sezonunda meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Isınma döneminde düşük kalorili ve yüksek kükürt oranlı kömürlerin kullanılması,

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

kış dönemi öncesi baca temizlik ve bakımlarının yaptırılmaması, kalorifer kazanlarının temizlik ve bakımlarının yaptırılmaması, kalorifer kazanının usulüne uygun olarak yakılmaması, kalorifer kazanlarının ehliyetsiz kişiler tarafından yakılması kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebeplerini oluşturmaktadır.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. İlimizde endüstriyel tesis sayısı fazla değildir, ancak sektörel çeşitlilik fazladır. İlimizde gıda ve maden sanayi ön planda olup, yağ, yem, un, maya, tekstil, mermer üretimi, süt ve süt ürünleri üretimi, metal sektörü başlıca sanayi kuruluşlarıdır. Sanayi tesislerin kuruluşunda yanlış yer secimi, çevrenin korunması açısından gerekli tedbirlerin alınmaması (baca filtresi, arıtma sistemi olmaması), yakma ünitelerinde vasıfsız ve yüksek kükürtlü yakıtların kullanılması hava kirliliğine neden olmaktadır. Tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir.

Şehirlerde yaşanan hava kirliliğine, artan motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazları da katkı sağlamaktadır. Hava kirliliği, ısınmada kullanılan yakıtlar ve sanayiden kaynaklanan emisyonlar yanında motorlu taşıtlardan kaynaklanan emisyonlardan da kaynaklanmaktadır. İlimizde trafik kaynaklı hava kirliliğinin baskın olarak hissedilmesinin temel sebeplerini; İlimizde çevre yolunun bulunmaması ve şehirlerarası otoyolun şehir merkezinden geçmesi, motorlu araçlarda kurşunsuz benzin kullanımının azlığı olarak söyleyebiliriz.

İl merkezinin topografik yapısı özellikle kış aylarında hava kirliliğinin artmasında rol oynamaktadır. İlimiz topografik yapısı; il merkezini çevreleyen ve sarp topografyayı oluşturan dağlık alanlar ile kuşatılmıştır. Hava kirliliğine en müsait yapı olan dik dağlarla kesilen vadi şehir durumunda olması ve yeterli hava akımının sağlanamaması hava kirliliğini arttırmaktadır. Yüksek basınçlı günlerde, sakin ve açık [atmosferik](#) şartlarda, yer seviyesindeki soğuk hava tabakası üzerine sıcak hava tabakası yerleşir. Kararlı (stabil) tabaka olarak adlandırılan inversiyon tabakası bir kapak gibi hareket ederek tabaka altında bacadan veya egzozdan atılan kirleticilerin tutulmasına ve birikmesine neden olmaktadır. Böylesi bir durumda kaloriferlerin ilk yakma saatlerinde meteorolojik şartların da etkisiyle (hava akımının olmadığı günler) ilimiz merkezde zaman zaman hava kirliliğinde artış görülmektedir.

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - EPA hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER (µg/m ³)							UYARI EŞİĞİ
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	500	500	470	440	410	380	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	250	250	225	200	175	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Marta kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	20	20	20	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	---	300	290	280	270	260	250	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	60	60	56	52	48	44	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	---	30	30	30	30	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	100	100	90	80	70	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	60	60	56	52	48	44	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması	1	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	----

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

	için- yıllık -insan sağlığının korunması için-	10	10	10	10	9	8	7	----
BENZEN									
	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	16.000	16.000	14.000	12.000	10.000	10.000	10.000	----
CO									

*Arsenik (As), kadmiyum (Cd), nikel (Ni), ve benzo(a)piren kirleticileri için Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde hedef değerler ve hedef değere ulaşılacak tarih bulunmamaktadır.

*Ozon (O₃) kirleticisi için Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde bilgilendirme ve uyarı eşiği ile hedef değer ve uzun vadeli hedef bulunmaktadır.

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi: 2013/37 – EK-II)

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.5 -Amasya ilinde 2017 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2018)

Yakıtın	Cinsi	Temin	Tüketim	Yakıtın Özellikleri				
		Edildiği Yer	Miktarı	Alt ısı	Uçucu	Toplam	Toplam	
			(ton)	Değeri	Madde	Kükürt	Nem	Kül
				(kcal/kg)	(%)	(%)	(%)	(%)
Yerli Kömür 1. Sınıf Yıkanmış Parça Kömür (Linyit)	Eski Çelttek	Suluova/Amasya	52.98	5.000 - --	31,89 - --	1,90 - --	9,4 - --	18,50 - --
Yerli Kömür	Gürmin Enerji Mad. San. Yeni Çelttek	Merzifon/Amasya	1,957.00	5,904.00	-	1.30	6.50	16.82
Yerli Kömür	PLT Madenci.urizm Enerji San.ve Tic.A.Ş.	Suluova/Amasya	264.20	4,493.00	37.10	3.42	15.90	23.30
İthal Kömür	Akabe	Rusya	9,299.90	7369+/-212	31,8+/-1,0	0,31+/-0,01	6,7+/-0,3	-
"	Alyak	"	1,500.20	7125 - 7405	16,76 - 17,37	0,39 - 0,41	3,53	8,24 - 8,54
"	Atik	"	428.02	7183 - 7531	30,36 - 31,73	0,41 - 0,43	4,31 - --	4,93 - 5,15
"	Çakıroğlu	"	784.92	7281 - 7765	19,53 - 20,74	0,19 - 0,20	5,82 - --	5,30 - 5,63
"	Detay	"	6,321.78	6921 - 7520	24,52 - 26,49	0,23 - 0,24	7,42 - --	5,24 - 5,67
"	Er Kömür	"	486.50	7321 - 7449	21,51 - 21,88	0,50 - 0,51	3,27 - --	6,70 - 6,81
"	İnterkarbon	"	162.10	7376 - 7680	24,71 - 25,73	0,00 - 0,00	3,97 - --	5,51 - 5,74
"	Safi	"	4,276.62	7469 - 7795	20,76 - 21,61	0,24 - 0,25	3,91 - --	5,14 - 5,35
"	Yılyak	"	12,656.11	6915 - 7295	24,52 - 25,77	0,30 - 0,31	4,84 - --	7,41 - 7,79
"	Polat Madencilik	"	246.20	7014 - 7360	22,88 - 23,92	0,27 - 0,28	4,36 - --	7,79 - 8,14
"	Yusufoğlu Madencilik	"	1,025.720	6691 - 7397	27,75 - 30,46	0,31 - 0,34	8,89 - --	4,88 - 5,36
"	Eko Madencilik	"	396.12	7160 - 7487	16,60 - 17,30	0,40 - 0,42	4,07 - --	9,24 - 9,63
Sosyal Yardımlaşma	Yeni Çelttek	Merzifon/Amasya	597.30	4600+/-200	30.00	1.00	8.00	25.00
Yukarıdaki cetvelin yakıtın cinsi sütununun altındaki birinci ifade yakıtın cinsini (Örnek: Yerli kömür), onun yanındaki ikinci ifade kömürün üretildiği tesisi (Örnek: Eski Çelttek kömür işletmesi),								
İkinci sütundaki Temin Edildiği Yer İlgili işletmenin üretim yaptığı adresi (Örnek: Suluova/Amasya Eski Çelttek İşletmesinin üretim yaptığı adresi ifade eder.)								
Dördüncü sütundaki Alt ısı değeri ifadesinin altındaki 1.değer orijinal bazdaki değeri 2.değer kuru bazdaki değeri (Örnek : 7160 - 7487) 1 değer : 7160 orijinal bazdaki değeri, 2.değer : 7487 kuru bazdaki alt ısı değeri gösterir.								
"+/-" ifadesi birinci değer yaklaşık altında ve üstündeki değerleri ifade eder. (Örnek : 7369+/-212 değeri, 7369'un 212 alt ve üstteki bir değeri ifade eder.)								

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.6 – Amasya İlinde 2017 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2018)

Yakıtın	Cinsi	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
				Alt ısı Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür - Safi Katı Yakıt	Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Rusya	29,773.82	6325 --	34,28 --	0,37 --	7,23 --	10,40 --
Yerli Kömür - Eski Çelttek Kömür İşletmesi	"	Suluova/Amasya	14,979.70	4226 --	36,13 --	1,82 --	7,43 --	31,04 --
Yerli Kömür - Gürmin Enerji Maden A.Ş.Yeni Çelttek İş	Amasya Toprak San. Mam.Liml.Tic.Ltd.Şti.	Suluova/Amasya	2,114.90	3156 --	32,44 --	1,12 --	1,88 --	25,32 --
Yerli Kömür - Yıkamış Toz -Eski Çelttek Kömür İşletmesi	"	"	3,400.00	4528 --	31,07 --	1,73 --	15,62 --	20,49 --
Yerli Kömür - Yıkamış Toz -Gürkan Kömür İşletmesi	"	Erzincan	1,690.52	3560 --	29,06 --	1,24 --	8,90 --	21,55 --
Yerli Kömür - Toz -Dost Madencilik Karakütük Sütkans Kömür	"	Oltu/Erzurum	26.54	2995 --	27,15 --	1,35 --	10,82 --	23,45 --
Yerli Kömür - Toz -Saygın Kömür Paz.İnş.ve İnş.Malz.Hayv.Tar.Tic.	"	Sivas	307.72	3159 --	24,07 --	1,90 --	13,56 --	24,45 --
Yerli Kömür - Toz -İdeal Kömür İşletmesi	"	Samsun	121.39	4300 --	28,09 --	1,30 --	14,56 --	20,90 --
İthal Kömür - Sam Yak.	Nebiğulları Geri Dönüşüm Et Ür.Gıda Tar.	Samsun	26,040.00	7698 --	19,70 --	0,37 --	6,73 --	5,17 --
İthal Kömür - Erse Kömür	"	"	24,440.00	7698 --	19,70 --	0,37 --	6,73 --	5,17 --
İthal Kömür - Yılmaz Tar.Ür.San.Tic.A.Ş. (Rus Fındık kömür)	"	Rusya	37,740.00	7698 --	19,70 --	0,37 --	6,73 --	5,17 --
İthal Kömür-SSPK Erik Kömür Dökme -Yılmaz Tar.Ür.San.Tic.A.Ş.	"	Samsun	11,880.00	7698 --	19,70 --	0,37 --	6,73 --	5,17 --
Yerli Kömür - Eski Çelttek Kömür İşletmesi	"	Suluova/Amasya	79,920.00	4528 --	31,07 --	1,73 --	15,62 --	20,49 --
Yerli Kömür - Eski Çelttek Kömür İşletmesi	"	"	267,420.00	4199 --	31,89 --	2,49 --	11,59 --	29,04 --
İthal Linyit Kömür - Detay	Meray Yağ San.Tic. A.Ş.	Rusya	7,057.00	7503 - 7726	18,71 - 9,27	0,25 - 0,26	2,89 --	5,83 - 6,00
Ayçiçek kabuğu - Fabrika bünyesinde kırılan ayçiçek kabuğu	"	Merzifon/Amasya	17,517.00	4249 --	-- --	-- --	8,34 --	3,26 --
İthal Kömür - Dökme fındık kömür	"	Samsun	276.84	7548 - 7975	18,62 - 19,00	0,17 - 0,18	5,01 --	3,00 - 3,16
Yerli Kömür - Eski Çelttek Kömür İşletmesi	Oğraş Toprak Gıda San. Ltd. Şti.	Suluova/Amasya	5,620.00	3366 - 3762	28,85 - 31,74	-- --	9,1 --	38,93 - 42,85
Yerli Odun - Gürmin Enerji Maden A.Ş.Yeni Çelttek İş	Platform Orman Endüstri San.ve Tic.Ltd.Şti.	Merzifon/Amasya	2,400.00	3000 --	-- --	-- --	-- --	-- --
Yerli Kömür - İdeal Kömür	Seferağa Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Suluova/Amasya	690.00	5800 --	30 --	1 --	6 --	10 --
İthal Kömür - Namlı Kömür Nakl.Gıda İnş.ve İnş.Malz.Ltd.Şti.	Tarım Kredi Yem Sanayii ve Tic.A.Ş.	Rusya	109,500.00	7000 --	25 --	0,7 --	7 --	5 --
İthal Kömür - Arduçlar İnş.Malzemeleri Ltd.Şti.	"	"	116,360.00	7690 --	19,70 --	0,37 --	5,62 --	5,17 --
İthal Kömür - Yusufoglu Madencilik	Zeki Kuloğlu Kuloğlu Süt Ürünleri	Rusya	266.00	7840 - 7227	18,85 - 17,47	0,18 - 0,17	7,31 --	4,22 - 3,91
Yukarıdaki Çizelge A.3 Cetvelinde Yakıtın cinsi sütunundaki 1.ifade Yakıtın cinsini, 2.ifade Yakıtın firmasını, 3.ifade cinsi ve markası belirtilen bu yakıtın kullanıldığı sanayi işletmesinin adını ifade eder. (Örnek : Altın 5. satırdaki ; Yerli Kömür - Eski Çelttek - Oğraş Toprak Gıda San.Ltd.Şti İbaresinde ; Yerli Kömür : Yakıtın Cinsi, Eski Çelttek: Yakıtın Markasını, Oğraş Toprak Gıda San. Ltd.Şti. : Cinsi ve Markası belirtilen bu yakıtın kullanıldığı Sanayi İşletmesinin adını ifade eder.)								
İkinci sütun olan Temin Edildiği Yer ifadesinde geçen Ülke isimleri bahsi geçen ithal kömürün Menşeiini yani geldiği yeri ifade eder.								
Yukarıdaki A.2 ve A.3 cetvellerinin her ikisinde de "yakıtın özellikleri" (4.5.6.7. ve 8.sütunların) altındaki çift değerli olanlarda; birinci değer orijinal bazdaki değeri, varsa ikinci değer de kuru bazdaki değeri ifade eder.								

Çizelge A.7 –Amasya ilinde 2017 yılında kullanılan doğalgaz miktarı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2018)

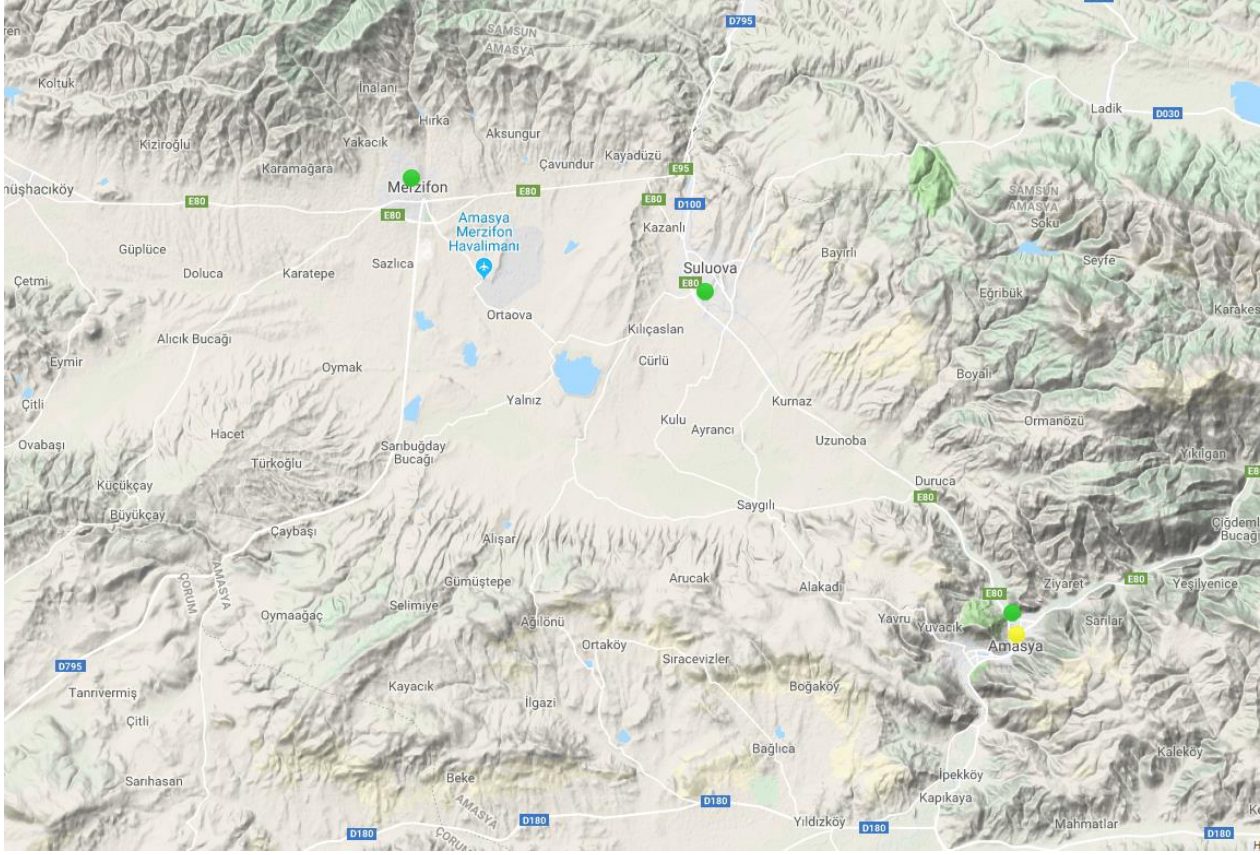
Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m3)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	59,575,061	9155
Sanayii	22,635,570	9155

Çizelge A.8 – Amasya ilinde 2017 yılında kullanılan fuel-oil miktarı (Konuyla ilgili bilgi elde edilememiştir)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Şekil A.1 –Amasya ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

Bakanlığımız 2012/16 nolu; “*Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi*” Genelgesinde il ve ilçelerin 2012-2013 kış sezonu için yapılan kirlilik derecelendirmesinde; Amasya İl Merkezi “I. Grup Kirli İller”, ilçeler ise “II. Grup Kirli İlçeler” kapsamında değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, Bakanlığımız, 2013/37 sayılı “*Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi*” Genelgesinde İllerin kirlilik profillerinin yapıldığı listede Amasya ili düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller arasında gösterilmiştir.

İlimizde hava kirliliği ile mücadele çerçevesinde; ilimizde satışı yapılacak katı yakıtlarla ilgili olarak ilgili firmalara “Kömür Uygunluk ve Satış İzin Belgesi”, katı yakıt satışı yapan bayi ve mahrukatçılara ise “Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi” verilmekte olup ilimizde satışı yapılan ve ısınma amaçlı kullanılacak yakıtların denetim ve kontrolü yapılmaktadır. 2017 yılı içerisinde 115 denetim yapılmış olup, 2 tane Uygunluk İzin Belgesi, 123 adet Satış İzin Belgesi, 2 adet Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi verilmiştir. Yapılan denetimler neticesinde uygunsuzluk tespit edilen tesislere (egzoz hariç) toplam 50.975 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi/azaltılmasına ilişkin olarak 2017 yılında Müdürlüğümüzce yapılan bazı işlemler aşağıda verilmektedir:

- 2017- 2018 kış döneminde hava kalitesinin korunması ve hava kirliliği ile mücadele amacıyla alınacak tedbirler ve Temiz Hava Eylem Planı kapsamında yapılacak çalışmaları

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

içeren 31.10.2017 tarih ve 2017/3 nolu MÇK Kararı alınmıştır (Kış Dönemi Uygulama Planı)

Söz konusu karar Kaymakamlıklara ve ilgili kurumlara bildirilmiş olup, İl Müdürlüğümüz sitesinden yayınlanmıştır.

Oluşturulan uygulama planında;

- İl, ilçe merkezleri ve köylerde kullanılacak yakıt kalitesine ait özellikler.
- Mevzuata uygun olmayan yakıtların kullanımının engellenmesi ve etkin yaptırım için denetim planı oluşturulması
- Denetim planı kapsamında ilgili kurumların görev sorumlulukları.
- Halkın temiz yakıt kullanımına ve yakma tekniklerine ilişkin bilgiler ile tüketicilerin yükümlülükleri.
- Yakıt kullanımı için hava sıcaklığına ve zamana bağlı getirilen sınırlamalar
- Hava Kalitesi İndeksinde yer alan uyarı eşiklerinin aşılması ihtimaline karşı uygulanacak kısa vadeli eylemlerin ilin koşullarına ve kirlilik kaynağına uygun olarak neler olabileceği hakkında kararlar.
- Hava kirliliği konularında çeşitli kurumlarca yapılacak bilgilendirme, anons ve eğitim çalışmaları belirlenmiştir.
- Isınma kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması çalışmalarını içeren bilgi notu vatandaşlarımızın konu ile ilgili bilgilenebilmesi amacıyla il müdürlüğümüz sitesinde yayınlanmış olup, bilgi notu vatandaşlara duyurulmak üzere Kaymakamlıklara gönderilmiştir.
- Kömür Uygunluk İzin Belgesi/Katı Yakıt Satış Belgesi/ Katı Yakıt Satıcısı Kayıt belgesi alan firmalardan periyodik olarak kömür numunesi alınmıştır.
- Sosyal Yardımlaşma kurumunun (Merkez ve ilçe teşkilatı) dağıtacağı her parti kömürden dağıtım öncesi numuneler alınarak uygun çıkan kömürlerin dağıtımına izin verilmiştir. Uygun çıkmayanların ise dağıtımına izin verilmemiştir. Toplam 8 parti kömürden numune alınmıştır.
- İlimizde ısınma amaçlı olarak torbasız kömür satışına izin verilmemesi amacıyla denetimler yapılmıştır.
- Bacaların kış dönemi gelmeden bakım, onarım ve baca temizleme işlemlerinin yaptırılması hususunda bilgilendirme yapılmıştır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

- Kaçak kömür satışının engellenmesi amacıyla Belediye Zabıta ekipleri ile birlikte İl ve İlçe merkezlerinde denetimler gerçekleştirilmiştir.
- Şikayete istinaden gidilen yerlerde kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılması ve kazan bakımı işlerinde Kalorifer Ateşçisi Belgesine sahip kişilerin çalıştırılması sağlanmıştır.
- Çevre İzni ve Lisansı Yönetmeliği EK-1 ve Ek-2 listesinde yer alıp, hava emisyonu konulu çevre izni kapsamına giren tesislerin çevre izin süreçleri tamamlanmıştır. Emisyon teyit ölçümlerinin düzenli olarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Hava kirliliğinin kritik olduğu günlerde ilan panoları, basın yayın organları ve diğer kolay ulaşılabilir medya aracılığı ile düzenli olarak kamuoyuna bilgilendirme yapılmıştır. (26.10.2017, 28-29.12.2017) (Kaymakamlıklara ve belediye başkanlıklarına bilgi verilmiştir.)
- Halkımızın soba zehirlenmeleri kapsamında bilgilencmeleri için il müdürlüğümüz sayfasından bilgilendirme yapılmıştır.

27.12.2012 tarih ve 2012/10 sayılı MÇK kararı ile; 06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan HKDY Yönetmeliği kapsamında hava kalitesi limit değerlerinin azaltılarak AB standartlarına uyum sağlamaya yönelik olarak Temiz Hava Eylem Planlarının hazırlanması ve hava kalitesi konusunda İlimizde hava kirliliğini önlemeye yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, yapılacak çalışmaların ve ilave alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2013 yılında kabul edilen Amasya Temiz Hava Eylem Planı 2015 yılında revize edilmiştir.

İlimizde faaliyet gösteren sanayi tesislerinin emisyon konulu çevre izinlerinin verilme çalışmaları sürdürülmekte ve Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde verilen hüküm ve esaslara uygunluğunun kontrolü yapılmaktadır. Çevre İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik EK-1 ve Ek-2 listesinde yer alıp, hava emisyonu konulu çevre izni kapsamına giren tesislerin atmosfere saldıkları kirlotici emisyonları azaltmaları, gerekli filtre, baca gazı arıtımı/toplanması gibi önlemleri almaları ve çevre izin başvurularını tamamlamaları Müdürlüğümüzce sağlanmaktadır. Ayrıca, ÇED süreçlerinde kurulması planlanan yeni tesislerin atmosfere saldıkları emisyonu minimize edecekleri en uygun üretim tekniklerini, teknolojileri, baca gazı arıtım sistemlerini seçmeleri sağlanmış olup, 2017 yılında sunulan proje tanıtım dosyalarında uygun taahhütler alınmıştır.

“Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği” nde sağlanması gereken egzoz emisyonları değerleri verilmiş olup, motorlu kara taşıt sahipleri, taşıtlarının egzoz gazı emisyonlarını belirtilen sınır değerlere uygun olmasını sağlamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmek üzere, motorlu kara taşıt sahipleri belirli periyotta ve öngörülen tarihlerden önce egzoz gazı emisyon ölçümlerini yaptırmak ve uygun ölçüm sonucunu belgeleyen geçerli egzoz gazı emisyon ölçüm pulunun yapıştirıldığı motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatını taşıtında bulundurmak zorundadır.

İlimizde egzoz emisyon ölçümleri; ilimiz merkezde 5 adet, Merzifon ilçesinde 5, Taşova ilçesinde 1 adet ve Gümüşhacıköy ilçesinde 1adet olmak üzere toplam 12 adet “Egzoz Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi” sahibi firma tarafından yürütölmektedir. Ayrıca, 1 adet mobil araç muayene

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

istasyonu TAMAŞ Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. Merkez istasyonuna bağlı olarak faaliyet göstermektedir. 2017 yılı içerisinde toplam 38036 araç egzoz ölçüm muayenelerini gerçekleştirmiş olup, İl Müdürlüğümüz elemanlarınca 2017 yılında yapılan denetimlerde toplam 109.616 TL idari para cezası kesilmiştir.

Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Hakkında Genel Bilgiler:

Bakanlığımız tarafından yurt genelinde başlatılan hava kalitesi izleme çalışmaları kapsamında, 2006 yılında İlimizde Meteoroloji İstasyonu bahçesinde 1 adet hava kalitesi izleme istasyonu kurularak Kükürt dioksit (SO₂) ve Partikül Madde (PM₁₀) ölçümü tam otomatik yapılmaktadır. İstasyona ait bilgiler ve istasyon resimleri aşağıdaki bölümde yer almaktadır.

Öte yandan Samsun Temiz Hava Merkezine bağlı iller bünyesinde yürütülen hava kalitesi ön değerlendirme projesi kapsamında İlimiz genelinde belirlenen hava kalitesi izleme istasyonlarının kurulumu işi için yüklenici firma ile sözleşme imzalanmış olup, söz konusu istasyonların kurulacağı yerlerin nihaileştirilmesi amacıyla Bakanlığımız ve Müdürlüğümüz uzmanlarınca saha çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda;

- İl merkezine 1 adet trafik kaynaklı emisyon ölçüm istasyonu
- Merzifon ilçesine 1 adet ısınma kaynaklı emisyon ölçüm istasyonu
- Suluova ilçesine 1 adet ısınma kaynaklı emisyon ölçüm istasyonu kurulmuş olup, 2015 yılı içerisinde faaliyete geçmiştir.

Her bir istasyon için ayrıntılı veri analizi aşağıda yapılmıştır.

Çizelge A.9 - Amasya ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

İstasyon Adı	Ölçülen Parametreler	İstasyon Tipi	Koordinatı	
			X	Y
Amasya Merkez Hava Kalitesi Gözlem İstasyonu	SO ₂ ve PM ₁₀	Isınma	40° 40'.03''	35°50'.09''
Amasya Şehzade Hava Kalitesi Gözlem İstasyonu	PM ₁₀ , PM _{2.5} , NO, NO _x , NO ₂ , O ₃ , CO	Trafik	40° 39.427'	35°50.293'
Merzifon Hava Kalitesi Gözlem İstasyonu	PM ₁₀ , SO ₂ , NO, NO _x , NO ₂	Isınma	40°52.463'	35°27.447'
Suluova Hava Kalitesi Gözlem İstasyonu	PM ₁₀ , SO ₂ , NO, NO _x , NO ₂	Isınma	40°49.383'	35°38.877'

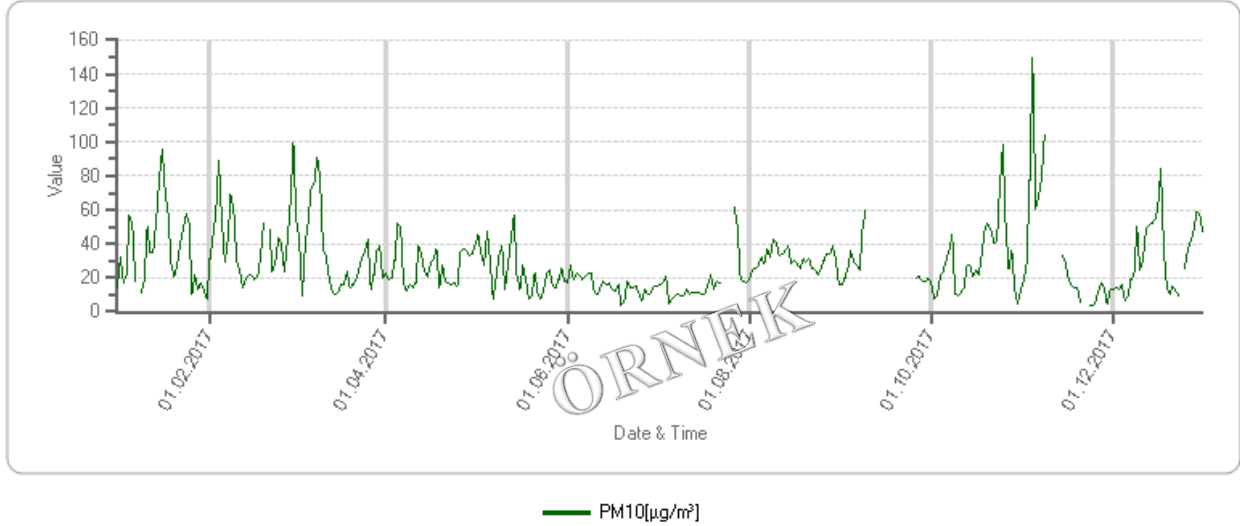
(havaizleme.gov.tr, 2018)

A.4. Ölçüm İstasyonları

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

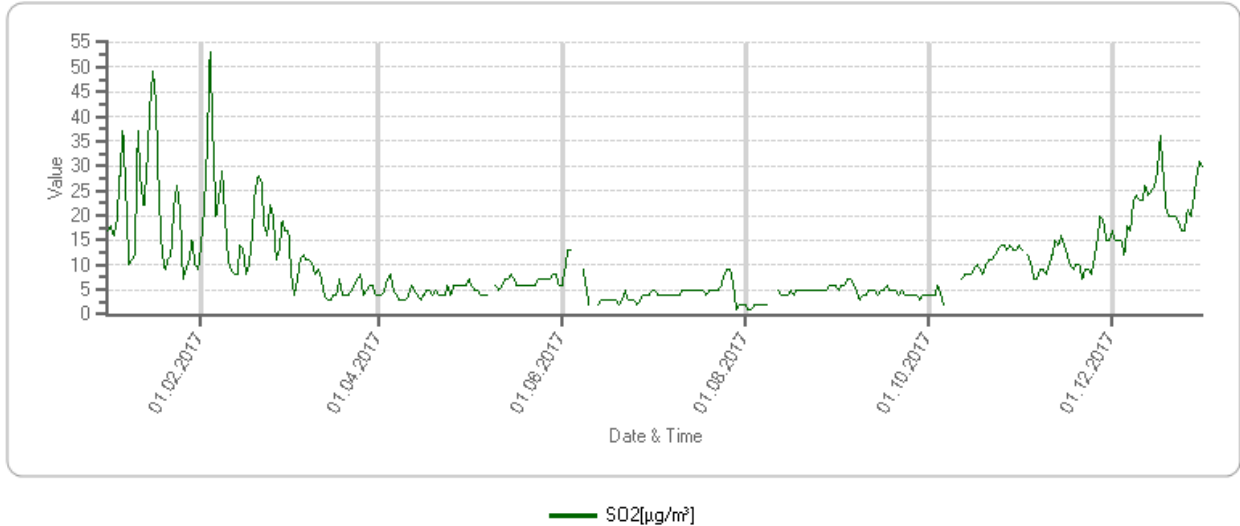
Amasya HK istasyonu 22.11.2006 tarihinde Meteoroloji İl Müdürlüğü bahçesine kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 04.12.2006 tarihinde alınmıştır. İstasyon kentsel alanda ısınmadan kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM₁₀ ve SO₂ kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir.

İstasyon:Amasya Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

Şekil A.2 - Amasya ilinde Merkez istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2018)

İstasyon:Amasya Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

Şekil A.3. - Amasya ilinde Merkez istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2018)

Çizelge A.10 -Amasya Merkez İstasyonu Son 6 Yılın Kış Dönemi Verileri

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

YILLARA GÖRE KIŞ DÖNEMİ ORTALAMA AYLIK HAVA KALİTESİ ÖLÇÜM DEĞERLERİ (µg/m³)

Amasya Kış Sezonu (6 Sezon)		Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Standart Değerler	Kış Dönemi ortalaması		
2011	PM10	35	49	92	53	57	46	134	56		
2012	SO2	8	31	80	42	38	21	175	37		
2012	PM10	41	48	45	43	41	40	112	43		
2013	SO2	6	13	21	15	22	26	150	17		
2013	PM10	35	67	49	52	38	29		45		
2014	SO2	13	30	32	38	31	18	20	27		
2014	PM10	24	48	44	40	29	22		34		
2015	SO2	7	14	21	14	18	17	20	15		
2015	PM10	24	51	38	*	39	25		36		
2016	SO2	7	25	19	31	*	*	20	Ölçüm Ortalaması	Veri alım Yüzdesi	Geçerli Ortalama
									21	78	*
2016 2017	PM10	33	75	36	36	39	36		43		
	SO2	*	23	14	21	19	7	20	16		

*Veri alım yüzdesi %90'nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

(www.havaizleme.gov.tr, 2018)

Çizelge A.11 - Amasya ilinde 2017 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları (µg/m³; CO: mg/m³) (havaizleme.gov.tr, 2018)

MERKEZ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	21	0	36	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şubat	19	0	39	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mart	7	0	36	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisan	5	0	26	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mayıs	6	0	24	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haziran	**	0	15	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Temmuz	5	0	**	**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	4	0	30	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eylül	5	0	**	**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	**	0	30	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	12	0	**	**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	22	0	33	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ORTALAMA	10	0	29		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*AGS: Sınır değerlerin aşıldığı gün sayısı **Veri alım yüzdesi %90'nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

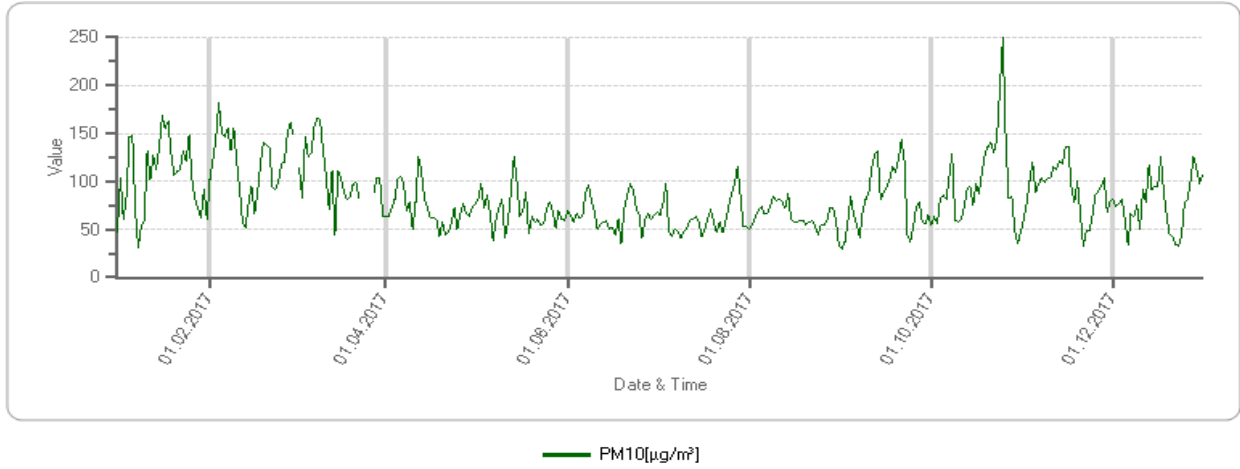
Not: Veriler 24 saatlik ortalama ile hesaplanmıştır. (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Amasya-Şehzade (Trafik) Hava Kalitesi İzleme İstasyonu:

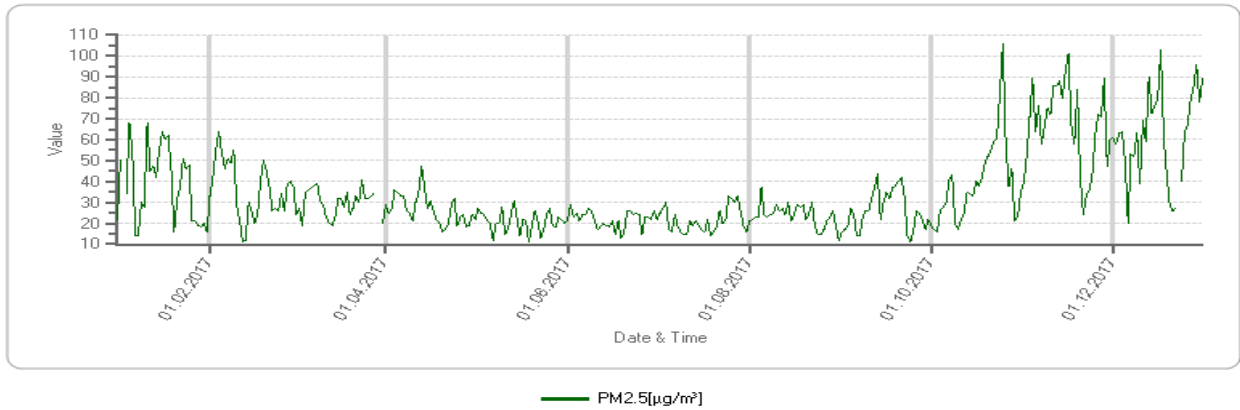
Samsun Temiz Hava Merkezine bağlı iller bünyesinde yürütülen hava kalitesi ön değerlendirme yapılan çalışmalar sonucunda İl merkezine 1 adet emisyon ölçüm istasyonu 20.05.2015 tarihinde Beyazıt Paşa Mah. Mehmet Varinli Cad. Amasya-Erzincan Karayolu üzerinde Şirvanlı Cami yanında yer alan otobüs durağı kenarına kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 05.06.2015 tarihinde alınmıştır. İstasyon kentsel alanda trafikten kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM10, PM2.5, NO, NOx, NO2, O3, CO kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

Şekil A.4- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

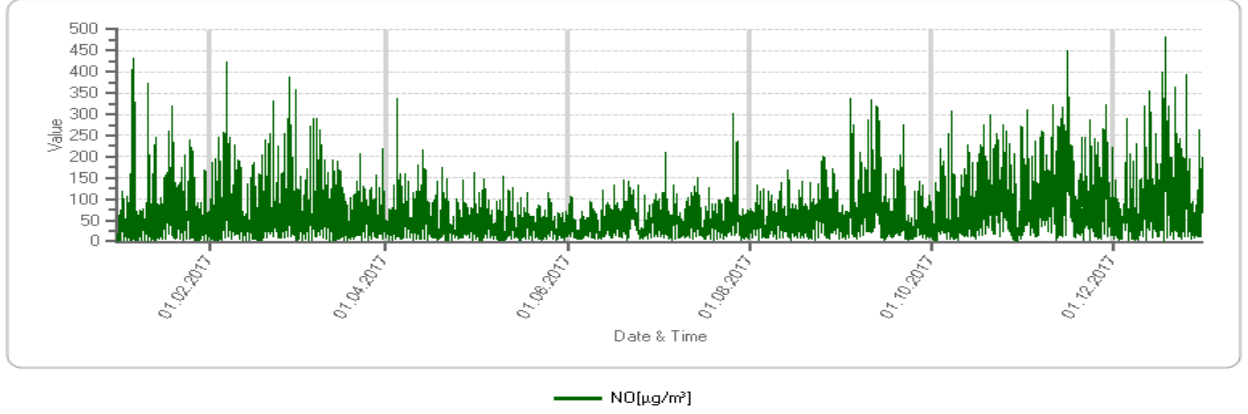
İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

Şekil A.5- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM_{2.5} Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği(www.havaizleme.gov.tr, 2018)

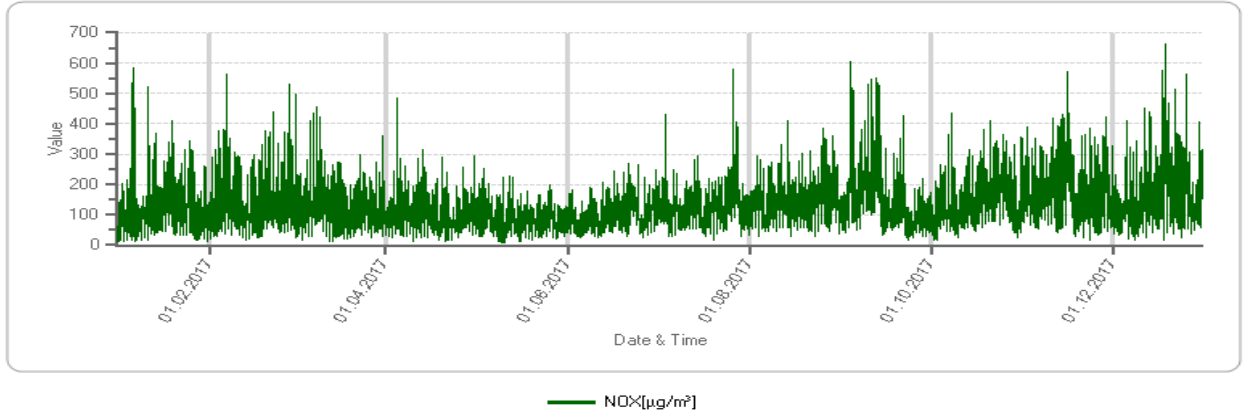
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

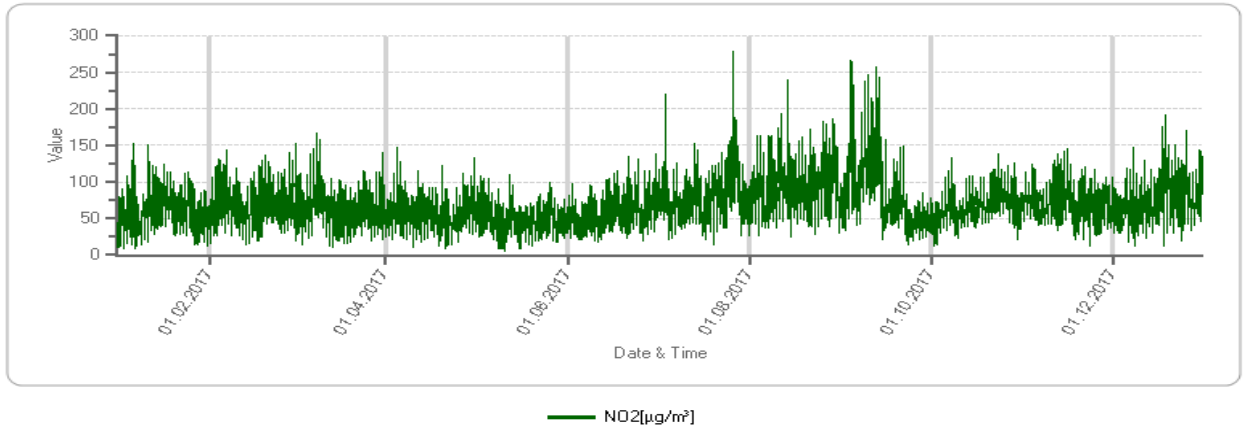
Şekil A.6- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

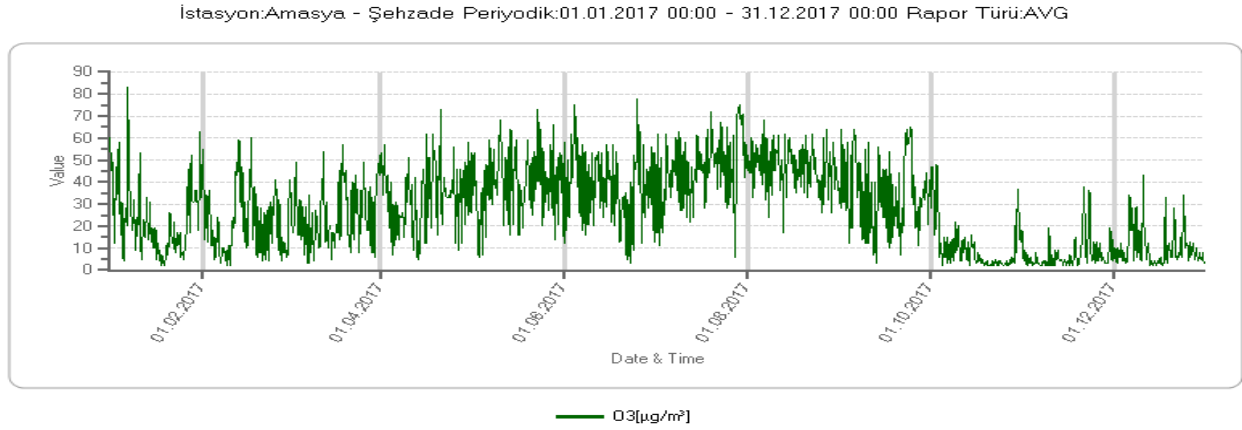
Şekil A.7- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NOx Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:01.01.2017 00:00 - 31.12.2017 00:00 Rapor Türü:AVG

Şekil A.8-İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil A.9- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Ozon Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği (www.havaizleme.gov.tr, 2018)

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlde verilen emisyon ölçüm yetki belgesi sayısı 13 adettir.

Çizelge A.15-2017 Yılında Amasya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (İl Emniyet Müdürlüğü-ÇŞİM, 2018)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
56.071	2546	3316	32.429	94.362					

A.6. Gürültü

Günümüzde yaşadığımız çevrenin kalitesini ve insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen önemli faktörlerden biri de gürültüdür. Gürültüyü, “*hoşa gitmeyen, istenmeyen, rahatsız edici ses*” olarak tanımlayabiliriz. Ses, nesnel bir kavramdır. Yani ölçülebilir ve varlığı kişiye bağlı olarak değişmez. Gürültü ise öznel bir kavramdır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere bir sesin gürültü olarak nitelenip nitelenmemesi kişilere bağlı olarak değişebilir. Kimilerinin severek ve eğlenerek dinlediği müzik diğerlerini rahatsız edebilir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çevre Kanunu gereği yetki devri yapılmayan alanlarda gürültü kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden, gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içinde, bu Yönetmelikte getirilen esaslara uyulup uyulmadığını denetlemek, gerektiğinde gürültü kaynakları için akustik rapor veya çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu hazırlattırmak, bu raporları incelemek ve değerlendirmek, bu Yönetmeliğin ihlalinin tespiti halinde idari yaptırım uygulamak Müdürlüğümüzce gerçekleştirilmektedir.

İlgili yönetmelik kapsamında İlimizde yetki devri yapılan herhangi bir Belediye ve İl Özel İdare birimi bulunmamaktadır.

İlimizde gürültü kaynaklarını; trafik(kent içi ve şehirler arası ulaşım), yerleşim alanı içerisindeki atölye, imalathane, market, sağlık kuruluşları v.b yerler, açık hava aktiviteleri (düğün, konser ve diğer), ve özellikle yaz döneminde şehir merkezinde yer alan eğlence mekanları olarak söyleyebiliriz.

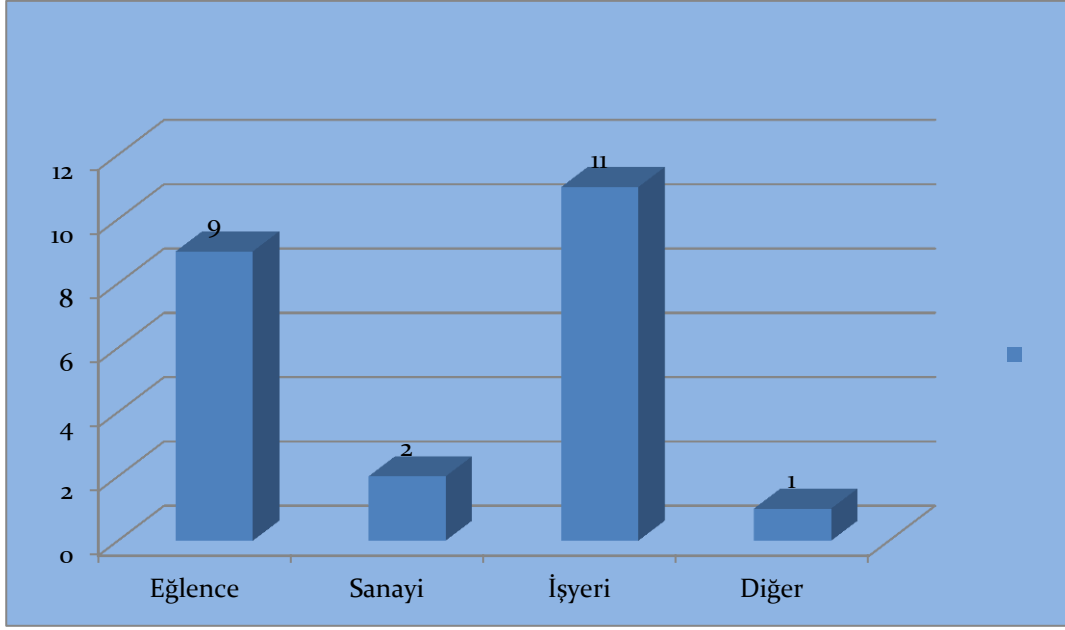
Gürültü kirliliği, İlimizde çevre yolunun tamamlanmaması ve şehirlerarası otoyol ile Sivas-Samsun demiryolunun şehir merkezinden geçmesi, nüfusa oranla araç sayısının yüksek oranda oluşu gürültü oluşumuna neden olan etkenlerdir. Gürültü kirliliğinin önlenmesi için; ilimize çevre yolunun acilen tamamlanması gerekmektedir.

İlimizde, mesken ve sanayi alanlarının plansız ve iç içe gelişmesi, trafik yoğunluğunun artması, elektrik, elektronik ve mekanik aletlerin günlük hayatımıza daha çok girmesiyle birlikte gürültüden rahatsızlık artmakta ve giderek insanlarımızın dinlenebilecekleri, çalışabilecekleri kısaca huzurlu şekilde yaşayabilecekleri mekânlar azalmaktadır.

İlimizin vadide yer alması, ses emici görev yapan ağaçlık alanların azlığı, şehirlerarası otoyol ve tren yolunun şehrin içinden geçmesi nedeniyle aşırı miktarda gürültü kirliliği meydana gelmektedir. Yapımı halen devam eden Çevre yolunun tamamlanmasını müteakip, oluşan trafik gürültüsünün araç sayısının azalmasına bağlı olarak belirli bir oranda düşeceği düşünülmektedir.

İlgili Yönetmelik kapsamında özellikle canlı müzik izni almak isteyen eğlence mekânlarına ilişkin olarak kurumumuzca Canlı Müzik izni görüşü verilmektedir. Gerekli görülmesi halinde söz konusu işletmelere Çevresel Gürültü Seviye Değerlendirme Raporu hazırlattırılmakta ve incelenen rapor neticesinde kurum görüşümüz canlı müzik izni verecek ilgili kuruma(Belediyeler ve İl Özel İdaresi) gönderilmektedir. 2017 yılı içerisinde 3 adet uygun görüş verilmiştir.

Öte yandan gerek programlı ve programsız gerekse şikayete istinaden gürültü ölçümleri ve değerlendirmeleri Müdürlüğümüzce gerçekleştirilmektedir. 2017 yılında 23 adet gürültü şikayeti yapılmıştır.

Şekil A.21 – Amasya ilinde 2017 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı (ÇŞİM, 2018)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan ve 3 Mayıs 2010 tarihinde Başbakanlık Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Ulusal İklim Değişikliği Stratejisinin uygulamaya konulması amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanmış ve 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

İDEP'in genel amacı, sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesidir.

İDEP, Sera Gazı Emisyon Kontrolü Eylem Planı ile İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Sera Gazı Emisyon Kontrolü Eylem Planı bölümünde;

- Enerji
- Binalar
- Ulaştırma
- Sanayi
- Atık
- Tarım
- Arazi Kullanımı ve Ormancılık
- Sektörler Arası Ortak Konular

alt başlıkları, İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı bölümünde ise;

- Su Kaynakları Yönetimi
- Tarım Sektörü ve Gıda Güvencesi
- Ekosistem Hizmetleri, Biyolojik Çeşitlilik ve Ormancılık
- Doğal Afet Risk Yönetimi,
- İnsan Sağlığı,
- Sektörler Arası Ortak Konular

alt başlıkları yer almaktadır.

Bu kapsamda, İDEP’te uygulanmasından Belediyelerin ve Valiliklerin sorumlu olduğu eylemler için Belediyeler ve Valilikler tarafından sağlanacak bilgilerin derlenerek internet tabanlı İDEP İzleme Sistemine girişinin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince yapılması uygun görülmüştür.

Bakanlığımız, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün 16.07.2012 tarihli yazısına istinaden İklim Değişikliği İzleme Sistemine 2017 yılında Valiliğimizin ve Belediyelerimizin sorumluluğunda bulunan eylemlere ilişkin bilgi girişi yapılabilmesi amacıyla yazışmalar yapılmıştır.

İDEP İzleme Sisteminin kullanıma kapalı olması nedeniyle veri girişleri yapılamamıştır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

Amasya Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

2013/37 sayılı “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi” Genelgesinde İllerin kirlilik profillerinin yapıldığı listede Amasya ili düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller arasında gösterilmiştir.

Amasya merkez (ısınma) istasyonunun bulunduğu konum incelenecek olursa; yoğun olarak etrafında konutlar bulunmakta olup, herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır. En yakın sanayi tesisi yaklaşık 7 km uzaklıktaki maya fabrikasıdır.

İl merkezinde meydana gelen hava kirliliğini oluşturan kaynakları, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar ve coğrafik yapı (tetikleyici unsur) olarak sıralayabiliriz.

2008 yılından bu yana yakıt olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, doğalgaz diğer katı ve sıvı yakıtlara göre çok daha temiz bir enerji kaynağı olup, daha az hava kirliliğine neden olmaktadır. İstasyon çevresindeki alanda ısınma amaçlı olarak %80-85 oranında doğalgaz kullanılmaktadır.

İlimizin topografik yapısı özellikle kış aylarında hava kirliliğinin artmasında rol oynamaktadır. İlimiz topografik yapısı; il merkezini çevreleyen ve sarp topografyayı oluşturan dağlık alanlar ile kuşatılmıştır. Hava kirliliğine en müsait yapı olan dik dağlarla kesilen vadi şehir

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

durumunda olması ve yeterli hava akımının sağlanamaması hava kirliliğini arttırmaktadır. Yüksek basınçlı günlerde, sakin ve açık atmosferik şartlarda, yer seviyesindeki soğuk hava tabakası üzerine sıcak hava tabakası yerleşir. Kararlı (stabil) tabaka olarak adlandırılan inversiyon tabakası bir kapak gibi hareket ederek tabaka altında bacadan veya egzozdan atılan kirleticilerin tutulmasına ve birikmesine neden olmaktadır. Böylesi bir durumda kaloriferlerin ilk yakma saatlerinde meteorolojik şartların da etkisiyle (hava akımının olmadığı günler) ilimiz merkezde zaman zaman hava kirliliğinde artış görülmektedir.

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, ilimizde sadece kış aylarında hava kirliliği gözlemlendiği (standart parametrelerde meydana gelen artışa göre SO₂ ve PM₁₀) kirliliğinin aralık, ocak ve şubat ve mart aylarında maksimum seviyeye (inversiyondan dolayı) ulaştığı ve kirliliğin büyük bir bölümünün ısınmada kullanılan katı yakıtlardan kaynaklandığı görülmektedir.

Bunun yanında, ilimizin çanak konumunda olması ve sık sık görülen inverziyon etkisi nedeni ile özellikle kış döneminde kirlilik bazı günlerde yoğun olarak hissedilebilmektedir.

2016-2017 yılları arasında SO₂ parametresinde 24 saatlik, kış sezonu ve yıllık bazda herhangi bir aşım olmadığı ve SO₂ değerlerinin standartların altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca yıllara göre yapılan değerlendirmede de söz konusu kirletici değerinin standartların hep altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca, incelenen dönem içerisinde saatlik değerlendirmede, herhangi bir sınır değer ya da uyarı eşiği aşımı gözlemlenmemiştir. SO₂ değerlerindeki artışın Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında olduğu görülmektedir.

PM₁₀ parametresinde ise özellikle mart ayında sınır değer artışları gözlemlenmiştir.

Amasya Şehzade (Trafik)Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, CO, O₃, parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir. NO₂ parametresine ait değer ise yıllık standart değer üstünde olduğu görülmektedir. Bilindiği üzere NO, NO₂ ve NO_x kaynağı olarak trafiğe bağlı olarak ortaya emisyonlar neden olmaktadır. Söz konusu istasyon anayol kenarında bulunmasından dolayı sınır değer aşımaları gözlemlenmektedir. Bununla birlikte 2016 yılına göre bir miktar düşüş gözlemlenmiştir.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında sınır değer aşımında artmalar meydana gelmektedir. Aylık ortalama araç geçiş sayısının sabit olduğu düşünülürse, söz konusu artışın, kış ayları ile birlikte kullanılan odun, kömür v.b yakıtların kullanımından dolayı oluştuğu düşünülmektedir. İstasyon çevresinde herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

2017 yılında istasyondaki PM₁₀ değerinin 2016 yılına göre daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum değerlendirilirken, doğalgaz genel tüketimi göz önüne alındığında 2017 yılında daha fazla tüketim olduğu için, doğalgaz tüketiminin artışının etkili olduğu düşünülmektedir.

Trafik istasyonu olan Şehzade HKİİ'de NO₂ konsantrasyonu yıl boyunca aylık ortalamalarına bakıldığında diğer istasyonlardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer taraftan diğer istasyonlarda yaz aylarında NO₂ konsantrasyonu düşerken, Şehzade HKİİ'de artmıştır. Bunun nedeninin ise, yaz aylarında Amasya İli nüfusundaki artış ve buna bağlı olarak da artan trafik yoğunluğu olduğu düşünülmektedir.

O₃(Ozon) ve CO ölçümlerinde ise, hem aylık ortalama değerlerinin hem de yıllık değerlerin sınır değerlerin altında olduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu parametrelere ait ölçümlerde günlük 8 saatlik ortalama değerler kullanılmıştır. CO kirleticisinin Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında en yüksek seviyelere ulaştığı ancak sınır değere ulaşmadığı gözlemlenmiştir.

Ozon kirlilik seviyesi ise güneşli günlerin fazla olduğu Temmuz Ağustos aylarında belirli bir artış göstermiş olmasına rağmen sınır değere ulaşmadığı gözlemlenmiştir.

Amasya'da çevre yolunun bulunmaması ve şehirlerarası otoyolun şehir merkezinden geçmesi egzoz emisyonu kaynaklı hava kirliliğini arttırmaktadır. Hala yapımı devam eden çevre yolunun tamamlanması ile birlikte özellikle şehirlerarası yolculuk yapan araçların şehir merkezi dışından geçen çevre yolunu kullanması ile birlikte şehir merkezinde hava kirliliği değerlerinde azalış olacağı öngörülmektedir. Ayrıca, ilimizde araç sayısında yıllar içerisinde sürekli artış olduğu gözlemlenmiştir. Araçlarda kaliteli yakıt kullanımının artması, kaçak akaryakıt kullanımının azalması ve düzenli olarak egzoz ölçümlerinin yapılması kirleticili konsantrasyonlarında düşüş sağlayacaktır.

Hali hazırda ölçüm değerleri insan sağlığını ve çevreyi rahatsız edecek boyutta değildir. Ancak yukarıda da bahsedildiği üzere çevre yolunun ivedilikle tamamlanarak transit geçiş yapan araçların şehir merkezine uğramaması ölçüm değerlerini azaltacaktır.

Bununla birlikte Amasya Belediyesi tarafından hayata geçirilen bisiklet yolu uygulaması, toplu taşıma araçlarının kullanılmasının teşvik edilmesi gibi çalışmalar sayesinde trafığe çıkan araç sayısındaki azalmalar emisyon değerlerinin azalmasına katkı sağlayacaktır.

Merzifon Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, SO₂, NO₂ parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık, Ocak, Şubat aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında (özellikle Kasım ve Aralık) sınır değeri aşımında artmalar meydana gelmektedir. Bu dönemlerde kış sezonu ile birlikte kullanılan yakıtlardan kaynaklı artışlar oluşmaktadır. Isınma dönemi dışında sınır değeri geçişleri gözlemlenmemiştir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

SO₂ parametresine ait en yüksek değerin kış dönemi içerisinde Şubat Ayı'nda gerçekleşmiştir.

NO₂ parametresinde ise özellikle kış aylarında saatlik değerlendirmede artış göstermiştir. Ölçüm ortalamalarının kış dönemi içerisinde artış gösterme nedeni olarak ilçede yoğun olarak kullanılan kömür yakıtı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, istasyon etrafında bulunan caddelerin ilçe merkezi içerisinde araç geçişlerinin yoğun olduğu caddeler olmasından dolayı kirletici değeri zaman zaman yükseliş göstermektedir. İstasyon merkezi bir noktada bulunmaktadır. Bir önceki yıla göre yapılan değerlendirmede NO₂ parametresinde çok önemli bir düşüş gözlemlenmiştir.

Doğalgaz kullanımının ilçe genelinde yaygınlaşması amacıyla gerekli altyapı çalışmalarının hızlandırılması, ekonomik geliri düşük olan bölgelerde doğalgaz kullanımının yaygınlaşması için gerekli teşvik/yardım programlarının düzenlenmesi ile birlikte ısınma kaynaklı kirletici değerlerinde düşüş gözlenecektir. Çünkü, temel kirletici kaynak ilçe için ısınmadır.

Suluova Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, NO₂ ve PM₁₀ parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında sınır değer aşımında artmalar meydana gelmektedir. Rüzgar hızının düşük olduğu (0-2 m/sn) bu dönemlerde kış sezonu ile birlikte kullanılan yakıtlardan kaynaklı artışlar oluşmaktadır. Ayrıca, istasyon çevresinde devam eden inşaat faaliyetlerinden kaynaklı artışların olduğu düşünülmektedir.

SO₂ parametrelerine ait sınır değer aşımı Kış dönemi içerisinde (Ocak ve Şubat) gerçekleşmektedir. Söz konusu aylarda sınır değerlerde aşım artmıştır. Kış dönemi içerisinde yakıt kullanımına ilave olarak Şeker Fabrikasının aynı dönem içerisinde faaliyet göstermesi artışlara neden olmuştur. Bununla birlikte söz konusu alanda yakıt olarak kömür yoğun olarak kullanılmakta olup, bu oran %65-70 civarındadır. İstasyon çevresi genellikle yüksek katlı olmayan ve müstakil konutlardan oluşmaktadır. Ancak bir önceki yıla göre yapılan değerlendirmede, SO₂ yıllık ortalama değerinde önemli bir düşüş olduğu gözlemlenmiştir. İlçe genelinde doğalgaza geçişin artması ile birlikte söz konusu parametrede düşüş gözlemlenmiştir.

NO₂ parametresinde ise incelenen dönem içerisinde sadece Kasım ayı içerisinde 2 defa sınır değer geçişi gözlemlenmiştir.

Suluova ilçesi önemli miktarda linyit kömür rezervi barındırmaktadır. Kapalı ve açık ocak yöntemi ile çalışan kömür madenleri bulunmaktadır. İlçede yer alan kömür madenleri nedeniyle ısınma amaçlı olarak kullanılan yakıt türü daha çok linyit kömürüdür. Söz konusu durum özellikle kış dönemi içerisinde SO₂ parametresinde artışlara neden olmaktadır. Öte yandan 1950'li yıllardan bu yana ilçenin tam orta noktasında faaliyet gösteren Şeker fabrikası kampanya dönemi içerisinde büyük bir kirlilik kaynağı olarak görülmektedir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Doğalgaz kullanımının ilçe genelinde yaygınlaşması amacıyla gerekli altyapı çalışmalarının hızlandırılması, ekonomik geliri düşük olan bölgelerde doğalgaz kullanımının yaygınlaşması için gerekli teşvik/yardım programlarının düzenlenmesi ile birlikte ısınma kaynaklı kirletici değerlerinde düşüş gözlenecektir.

Kaynaklar

- Amasya Valiliği
- Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- İl Bilim, Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü
- İl Emniyet Müdürlüğü

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Amasya'nın en önemli akarsuyu Yeşilırmak Sivas'ın Köse Dağından doğup, Amasya sınırı içerisinde Kayabaşı mevkiinde 256 km uzunluğundaki Çekerek Çayı ile birleşmektedir. Yozgat'tan doğan Çekerek Çayı'na Amasya Ezinepazar ve Zara Dereleri dökülmektedir. Yeşilırmak'ın Çekerek Çayı ile birleşmeden önce Tokat veya Tozanlı Suyu olarak isimlendirilir. Ladik Gölü'nden çıkan ve Suluova'da Gümüşsuyu ile birleşen Tersakan Çayı Amasya'nın içinde Yeşilırmak'a dökülmektedir. Yeşilırmak Taşova ilçesinden geçerek, Samsun'un Çarşamba İlçesi'nden Karadeniz'e dökülmektedir. Yeşilırmak Amasya için önemlidir. Sulama amaçlı kullanılmaktadır. Ayrıca Yeşilırmak ve yan kolları üzerine kurulan hidroelektrik santrallerinden de elektrik enerjisi üretilmektedir.

Çizelge B.16 – Amasya İlindeki Akarsular (DSİ 7. Bölge Müdürlüğü, 2018)

Akarsu İsmi	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu	Debisi Ort (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Yeşilırmak	519	140	43,168	Anakol	Tarımsal Sulama ve Enerji Üretimi
Çekerek	200	45	18,124	Anakol	Tarımsal Sulama ve Enerji Üretimi
Tersakan	100	37	4,265	Yeşilırmak	Tarımsal Sulama
Deliçay	48	48	0,964	Yeşilırmak	

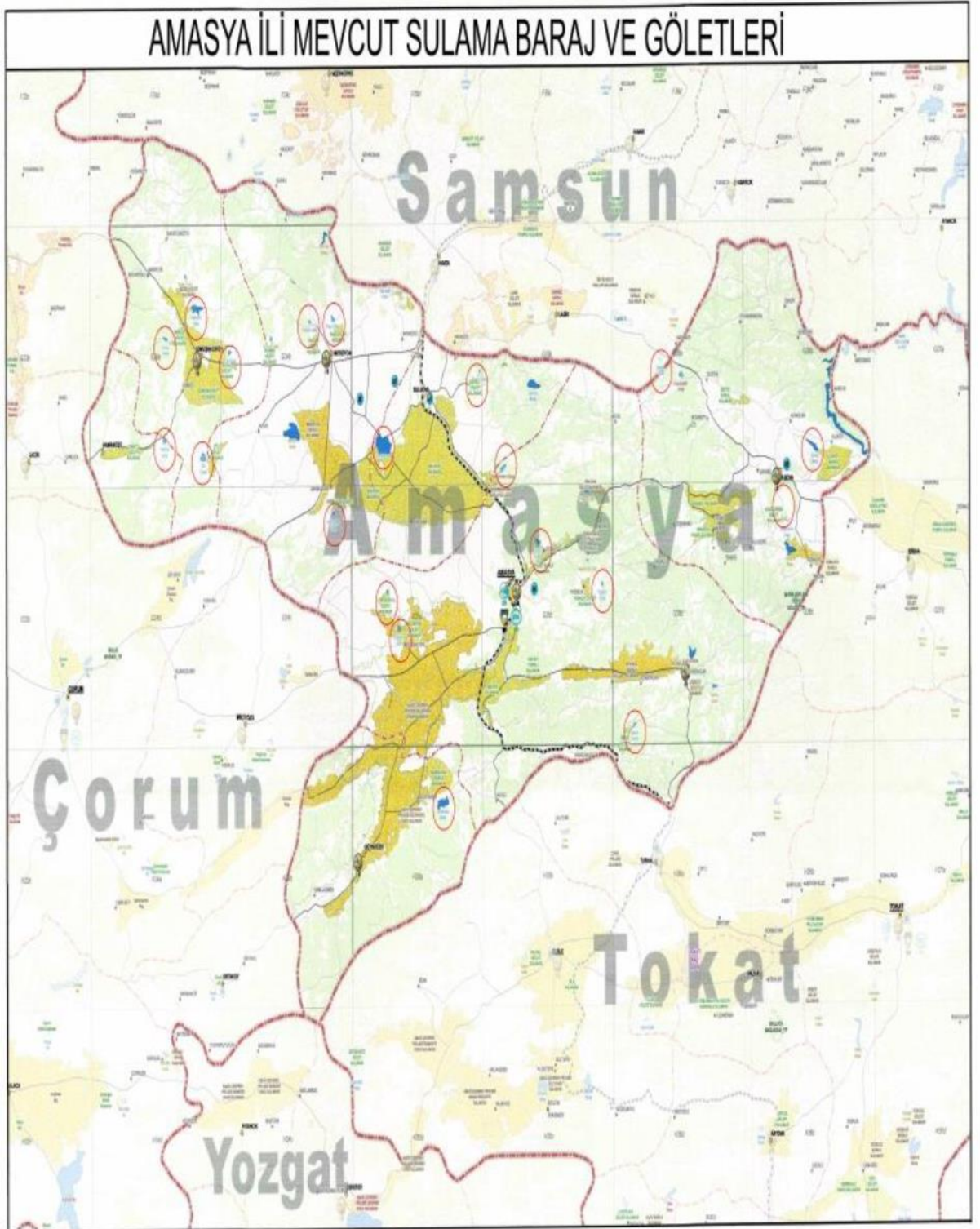
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.17 - Amasya İlinde Yapımı Planlanan Göletler ve Barajlar (DSİ, 2018)

	Göletin Adı	Kullanım Amacı	Sulama Alanı (Brüt; ha)	Projenin Durumu
1	Amasya Merkez Duruca Göleti	Sulama	111	İnşaatı devam etmektedir.
2	Amasya Taşova Özbaraklı Göleti	Sulama	807	Projesi devam etmektedir.
3	Taşova Tatlıpınar Göleti	Sulama-İçmesuyu	1652	Planlaması Onaylandı
4	Göynücek Karatuzla Göleti	Sulama-İçmesuyu	1542	Planlaması Onaylandı
5	Suluova Dereköy Göleti	Sulama	159	Planlaması devam etmektedir.
6	Göynücek Sığırcayı Göleti	Sulama	12	Planlaması devam etmektedir.
7	Hamamözü Gökdere Göleti	Sulama	332	Planlaması devam etmektedir.
8	Hamamözü Gököy Göleti	Sulama	26	Planlaması devam etmektedir.
9	Amasya İlçe Merkezi İçmesuyu Temini	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
10	Gümüşhacıköy Camiboğazı Göleti	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
11	Yeni Merzifon Barajı	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
12	Gümüşhacıköy Beden Göleti	Sulama	145	İnşaatı devam etmektedir.
13	Merkez Ağılönü Göleti	Sulama	82	İnşaatı tamamlanmıştır.
14	Merkez Ziyaret Saraycık Göleti	Sulama	97	İnşaatı devam etmektedir.
15	Gümüşhacıköy Saraycık Göleti	Sulama	124	İnşaatı devam etmektedir..
16	Taşova Kozluca Göleti	Sulama	790	Planlaması Onaylandı

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İl merkezine 65 km. ve Taşova İlçesi'ne 15 km. mesafede yer alan Borabay Gölü Taşova İlçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 1.157 Metre yüksekliktedir. Tabiat harikası olan gölün etrafı ormanlık olup, göl kıyısında dinlenme amaçlı evler bulunmaktadır.

Şekil B.22 - İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri ve Barajları (DSİ 73. Şube Müdürlüğü, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.18 - İlimizdeki mevcut sulama göletleri (DSİ 73. Şube Müdürlüğü, 2018)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
<u>Tesisin Adı</u>	<u>İli Tipi</u>		<u>Sulama Alanı (Ha)</u>		
<u>AMASYA SULAMASI CAZİBE+ POMPAJ</u>	<u>Merkez Yeşilırma k</u>	<u>İrmak 31.000.000</u>	<u>3943 C+P</u>	<u>8.100.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>DOĞANTEPE GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>2.640.000</u>	<u>400 Cazibe</u>	<u>644.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>DEĞİRMENDERE GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>5.520.000</u>	<u>242 Borulu</u>	<u>1.273.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>ORTAKÖY GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>863.000</u>	<u>200 Cazibe</u>	<u>168.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>KIZILKIŞLACIK (P)</u>	<u>Merkez Yeşilırma k</u>	<u>İrmak 1.835.000</u>	<u>102 Pompaj</u>	<u>195.094</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YASSIÇAL GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>485.000</u>	<u>81 Cazibe</u>	<u>310.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>ZİYARET GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>1.748.000</u>	<u>264 Borulu</u>	<u>1.044.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>İBECİK GÖLETİ</u>	<u>Merkez Gölet</u>	<u>867.000</u>	<u>108 Cazibe</u>	<u>456.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YEDİKIR-BARAJI SULUOVA SAĞ SAHİL (C) - ERASLAN (P)</u>	<u>Suluova Baraj</u>	<u>63.400.000</u>	<u>7700 C+P</u>	<u>45.103.304</u>	<u>SULAMA</u>
<u>LADİK-GÖLÜ SULUOVA SOL SAHİL (C) - SALUCA (P)</u>	<u>Suluova Göl</u>	<u>50.000.000</u>	<u>7500 C+P</u>	<u>40.190.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>BAYIRLI GÖLETİ</u>	<u>Suluova Gölet</u>	<u>318.000</u>	<u>85 Cazibe</u>	<u>212.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YERKOZLU (C + P)</u>	<u>Taşova Yeşilırma k Irmak</u>	<u>İrmak</u>	<u>2250 C+P</u>	<u>4.000.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>KIZGÜLDÜREN GÖLETİ</u>	<u>Taşova Gölet</u>	<u>261.000</u>	<u>25 Cazibe</u>	<u>160.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>ULUKÖY BARAJI</u>	<u>Taşova Gölet</u>	<u>5.000.000</u>	<u>1000 Cazibe</u>	<u>3.299.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>DESTEK GÖLETİ</u>	<u>Taşova Gölet</u>	<u>866.000</u>	<u>292 Borulu</u>	<u>500.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>GÜMÜŞHACIKÖY BARAJI</u>	<u>Gümüşhac ıköy Baraj</u>	<u>14.125.000</u>	<u>3500 Cazibe</u>	<u>8.689.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>İMİRLER GÖLETİ</u>	<u>Gümüşhac</u>	<u>1.369.000</u>	<u>300 Cazibe</u>	<u>1.185.000</u>	<u>SULAMA</u>

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

	<u>İk�y G�let</u>				
<u>�İTLİ G�LETİ</u>	<u>G�m��hac</u> <u>�k�y G�let</u>	<u>3.250.000</u>	<u>710 Cazibe</u>	<u>1.980.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>GEDİKSARAY</u> <u>BARAJI</u>	<u>G�yn�cek</u> <u>Baraj</u>	<u>12.775.000</u>	<u>1200 Cazibe</u>	<u>4.034.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>GELDİNGEN I.Kısım</u>	<u>G�yn�cek</u> <u>�ekerek</u> <u>İrmak</u>	<u>124.416.000</u>	<u>1200 Cazibe</u>	<u>3.350.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YENİK�Y G�LETİ</u>	<u>Hamam�z</u> <u>� G�let</u>	<u>1.894.000</u>	<u>350 Cazibe</u>	<u>618.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>PA�A G�LETİ</u>	<u>Merzifon</u> <u>G�let</u>	<u>1.210.000</u>	<u>350 Cazibe</u>	<u>1.080.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YAKACIK G�LETİ</u>	<u>Merzifon</u> <u>G�let</u>	<u>1.334.000</u>	<u>240 Cazibe</u>	<u>210.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>SARIBU�DAY</u> <u>G�LETİ</u>	<u>Merzifon</u> <u>G�let</u>	<u>471.000</u>	<u>170 Cazibe</u>	<u>0</u>	<u>SULAMA</u>
<u>YAKUP K�Y�</u>	<u>Merzifon</u> <u>Yeraltı</u> <u>suyu</u>	<u>800.000</u>	<u>200 Borulu</u>	<u>600.000</u>	<u>SULAMA</u>
<u>KARATEPE K�Y�</u>	<u>Merzifon</u> <u>Yeraltı</u> <u>suyu</u>	<u>700.000</u>	<u>90 Borulu</u>	<u>500.000</u>	<u>SULAMA</u>

Çizelge B.19 - Amasya ilinde Mevcut Sulama Göletleri (İl Özel İdare, 2018)

T.C.
AMASYA İL ÖZEL İDARESİ
SU VE KANAL HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ ENVANTERİNE KAYITLI GÖLETLER LİSTESİ

Sİ RA NO	İLÇE ADI	KÖY ADI	AMACI	SAHA SI (HA)	GÖVD E TİPİ	Y Ü KS E K Lİ Ğİ (m)	KR ET UZU NLU ĞU (m)	MAX. HACİM (m ³)	FAYDA LI HACİ M (m ³)	ÖLÜ HACİM (m ³)	GÖVDE DOLGU HACMİ (m ³)	İŞLET MEYE AÇILD IĞI YIL
1	GÖYNÜCEK	SIĞIRÇAYI	Sulama +İçme Suyu	485	Membran çekirdek	30	159	1.488.000	1.440.000	48.000	295.000	2012
2	GÖYNÜCEK	YASSIKIŞLA	Sulama	50	Zonlu	14	80,78	44.950	36.000	8.950	21.844	2012
3	GÖYNÜCEK	KARAŞAR	Sulama	150	Membran çekirdek	22	128,03	330.000	306.450	23.550	105.850	2017
4	G.HACIKÖY	DERBENTO BRUĞU	İçme Suyu	100	Membran çekirdek	18	167,34	328.000	308.540	19.460	58.528	2016
5	G.HACIKÖY	DUMANLI	İçme Suyu+S ulama	55	Homojen Dolgu	16	100	120.000	104.000	16.000	35.873	2007
6	G.HACIKÖY	KIZILCA	HİS+Sul ama	40	Homojen Dolgu	10	67	67.630	56.000	11.630	13.490	2007
7	G.HACIKÖY	PUSACIK	HİS+Sul ama	50	Homojen Dolgu	11	50	68.200	58.000	10.200	10.643	2006
8	G.HACIKÖY	SARAYCIK	HİS		Homojen Dolgu	7	62	18.550	14.000	4.550	48.928	1999
9	G.HACIKÖY	SEKÜ	HİS+Sul ama	50	Homojen Dolgu	12	47	62.700	52.000	10.700	11.000	2007
10	G.HACIKÖY	GÜMÜŞ	Sulama	220	Zonlu	34,5	269	562.000	524.000	38.000	210.000	2011
11	G.HACIKÖY	ÇİTLİ	Sulama	83	Homojen Dolgu	23,5	520	412.800	382.000	30.800	7.690	1979
12	G.HACIKÖY	KIZILCAYA YLAISI	HİS		Membran çekirdek	9	75	44.600	44.600	0	9.320	2013
13	G.HACIKÖY	KAĞNICI	İçme Suyu		Membran çekirdek	15,5	102,6	67.816	62.540	5.276	39.261	2014
14	G.HACIKÖY	ÇETMİ	Sulama	45	Homojen Dolgu	4	741	78.456	66.123	12.333	16.800	2017
15	HAMAMÖZ Ü	DEDEKÖY	HİS+Sul ama	85	Homojen Dolgu	10	60	34.200	26.000	8.200	11.210	2012
16	HAMAMÖZ Ü	GÖÇERİ	Sulama	100	Homojen Dolgu	16	98	118.400	102.000	16.400	39.075	2008
17	HAMAMÖZ Ü	GÖLKÖY	HİS+Sul ama	287	Homojen Dolgu	14	79,5	98.000	88.000	10.000	28.000	2010
18	HAMAMÖZ Ü	ARPADERE Sİ	Sulama	430	Zonlu	30	203	726.300	692.400	33.900	276.464	2013
19	MERKEZ	BAĞLICA	Sulama	430	Homojen	19,	606	1.670.000	1.620.	50.000	149.000	1987

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

					n Dolgu	3			000			
20	MERKEZ	YIKILGAN	Sulama	150	Membran kaplama	26	71	245.000	220.000	25.000	98.000	2012
21	MERKEZ	SARIMEŞE	Sulama	100	Homojen Dolgu	16	135	165.550	150.000	15.550	46.438	2009
22	MERKEZ	SARIYAR	Sulama	100	Homojen Dolgu	14	95	118.000	98.000	20.000	32.000	2010
23	MERKEZ	ŞEYHSADİ	Sulama	180	Zonlu	30	253,17	762.450	744.350	18.100	292.696	2013
24	MERKEZ	AYDINLIK	Sulama	160	Zonlu	32	167	474.000	450.000	24.000	190.000	2011
25	MERKEZ	SARILAR	Sulama	35	Kargir	8	28	3.200	3.000	200	56.000	2012
26	MERKEZ	YEŞİLÖZ	Sulama	100	Kazı	8	Kazı Göl.	240.000	200.000	40.000	0	2010
27	MERKEZ	MUSA	Sulama	135	Zonlu	28,35	174,13	706.972	691.230	15.742	198.224	2015
28	MERKEZ	KIZILKIŞLA CIK	Sulama	45	Membran kaplama	14,9	70,4	62.662	55.047	7.615	32.662	2014
29	MERKEZ	ORMANÖZ Ü	Sulama	250	Membran çekirdek	14 + 12	139.97+233.1	644.346	604.505	39.841	104.102	2017
30	MERZİFON	100.YIL	Sulama	937	Homojen Dolgu	25	564,1	6.833.650	6.400.000	433.650	200.547	1976
31	MERZİFON	AKÖREN	Sulama	200	Zonlu	26	178	424.000	390.000	34.000	176.000	2012
32	MERZİFON	ALIŞAR	Sulama	126	Homojen Dolgu	15	151	790.000	720.000	70.000	141.548	1977
33	MERZİFON	KARŞIYAK A	Sulama	340	Membran çekirdek	15	250	756.273	704.320	51.953	205.000	1965-2015
34	MERZİFON	ÇAVUNDUR	Sulama	75	Homojen Dolgu	10	435	125.200	115.000	10.200	2.071	1994
35	MERZİFON	ÇOBANÖRE N	Sulama	200	Homojen Dolgu	22	210	485.000	434.000	51.000	87.618	1982
36	MERZİFON	DİPHACI	Feyezan		Homojen Dolgu	7	114	38.000	Feyezan	0	7.330	1980
37	MERZİFON	HIRKA	Sulama	150	Homojen Dolgu	20	99	295.000	246.000	49.000	45.455	1986
38	MERZİFON	KAYADÜZÜ	Sulama	87	Homojen Dolgu	18	239	576.000	520.000	56.000	114.958	1987
39	MERZİFON	ORTABÜK	HİS		Homojen Dolgu	10	148	119.424	103.000	16.424	22.462	2007
40	MERZİFON	ORTAOVA	Sulama	759	Homojen Dolgu	12	450	4.000.000	3.600.000	400.000	58.000	1975
41	MERZİFON	ŞEYHYENİ	HİS+Sulama	30	Homojen Dolgu	7	141	33.395	27.000	6.395	10.987	1993
42	MERZİFON	UZUNYAZI	Sulama	687	Homojen Dolgu	16	1561	3.237.000	3.050.000	187.000	570.000	2004
43	MERZİFON	YEŞİLÖREN	Sulama	950	Homojen Dolgu	18	1704	6.498.000	6.200.000	298.000	660.000	2004
44	MERZİFON	AKSUNGUR	Sulama	240	Membran kaplama	14	87	87.400	78.000	9.400	33.800	2010
45	MERZİFON	GÖKÇEBAĞ	Sulama	100	Homojen Dolgu	5	430	133.200	28.650	104.550	18.440	2017
46	SULUOVA	BOYALI	Sulama	212	Homojen Dolgu	27	147,92	385.000	360.000	25.000	148.122	2009
47	SULUOVA	KOLAY 1	Sulama	70	Homojen Dolgu	17	170	260.000	255.000	5.000	71.300	1982

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

					n Dolgu							
48	SULUOVA	KOLAY 2	Sulama	100	Homoje n Dolgu	16	194	381.000	370.000	11.000	90.000	1982
49	SULUOVA	KOLAY 3	Feyezan		Homoje n Dolgu	16	75	55.000	Feyezan	0	38.925	1969
50	SULUOVA	OĞULBAĞI	Sulama	47	Homoje n Dolgu	11, 5	153	187.000	162.000	25.000	86.000	1963
51	SULUOVA	YOLPINAR	Sulama	165	Zonlu	22	110	530.000	504.000	26.000	109.000	2011
52	SULUOVA	ERASLAN	Sulama	100	Zonlu	20	132	297.000	275.000	22.000	78.750	2011
53	TAŞOVA	TEKPINAR	Sulama	45	Homoje n Dolgu	10, 94	107, 1	44.641	40.322	4.319	74	2014
54	TAŞOVA	GÜRSU	Sulama	160	Membran çekirdek	11	90	74.640	74.640	0	24.700	2013
55	TAŞOVA	BORABOY	Sulama		Homoje n Dolgu	18	86	490.000	460.000	30.000	0	1964
56	TAŞOVA	ALPASLAN	Sulama	150	Zonlu	26	101	470.000	440.000	30.000	114.000	2012
57	TAŞOVA	BELEVİ	Feyezan		Homoje n Dolgu	12	50	24.500	20.000	4.500	16.479	2006
58	TAŞOVA	ÇAYDİBİ	Sulama	400	Homoje n Dolgu	7	120	1.425.000	1.340.000	85.000	33.275	2011
59	TAŞOVA	ESENÇAY 75. YIL	Sulama	61	Homoje n Dolgu	11	100	130.367	110.000	20.367	45.236	2000
60	TAŞOVA	KIRKHARMAN	HİS+Sulama	20	Homoje n Dolgu	10, 8	73	17.290	14.000	3.290	15.523	1979
61	TAŞOVA	ÇAKIRSU	Sulama	225	Zonlu	16	156	156.420	26.588	129.832	68.400	2017
			TOPLAM	10.551				39.122,18	36.266,30	2.762,87		
								2	5	7		

Çizelge B.20 - Amasya ilinde Mevcut Sulama Göletleri (İl Özel İdare, 2018)

SIRA NO	İLÇE ADI	GÖLETİN ADI	Kalıcı ve geçici Jit Alanları (m²)	Alan Özellikleri
1	G.HACIKÖY	ÇİTLİ	175,66	Otluk ve Sazlık
2	MERZİFON	100.YIL	2.733,46	Otluk ve Sazlık
3	MERZİFON	ALİŞAR	526,67	Otluk ve Sazlık
4	MERZİFON	ORTAOVA	3.333,33	Otluk ve Sazlık
5	MERZİFON	YEŞİLÖREN	3.610,00	Otluk ve Sazlık
	Toplam		10.379,12	

B.1.2. Yeraltı Suları

Amasya İlının Yeşilırmak Havzası içinde kalan bölümü, hidrojeolojik özellikler dikkate alınarak Merzifon-Gümüşhacıköy Ovası, Suluova, Taşova, Geldingen Ovası, Göynücek Ovası, Mecitözü Çayı Vadisi ve Aydınca Ovası olmak üzere 7 alt havza/ ova ya ayrılmıştır. Hamamözü ilçesinin de bulunduğu Hamamözü Deresi Vadisi alt havzası ile Gümüşhacıköy ilçesinin Kuzeybatısı boyunca uzanan Devret Vadisi alt havzası da Kızılırmak Havzası içinde kalmaktadır. Bu ova/alt havzaların toplam yeraltısuyu rezervleri, sulama kooperatiflerine tahsis edilen yeraltısuyu miktarları ve yeraltısuyu kullanma belgesi verilerek yeraltısuyu tahsisi yapılmıştır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Amasya ilindeki yeraltısuyu akiferleri (yeraltısuyu havzaları), bölgenin en büyük akarsuları olan Yeşilırmak ve Çekerek Irmakları ile bunların ana kolları olan Tersakan Irmağı, Gümüşsuyu Deresi, Köşeler Deresi, Destek Çayı, Çurum Çayı, Mecitözü Çayı ve Deliçay gibi akarsuların içinde aktığı vadi yataklarında oluşturduğu alüvyon akiferlerden ve kireçtaşı kaynaklı karstik akiferlerden oluşmaktadır. Alüvyal akiferler yayılım ve yeraltısuyu rezervi açısından, ildeki en büyük ve verimli yeraltısuyu havzalarını oluşturmaktadır. İçme ve sulama suyu ihtiyaçlarının önemli bir bölümü alüvyal akiferlerde açılmış olan su sondaj kuyularından sağlanan yeraltısuyu ile karşılanmaktadır. Karstik akiferler ise daha lokal olup yayılım, rezerv ve kullanım olarak alüvyal akiferlere göre daha küçüktür.

Çizelge B.21 - Amasya İlının Yeraltısuyu Potansiyeli (DSİ, 2018)

				İŞLETME	TAHSİS EDİLEN SU MİKTARI (hm ³ /yıl)				
SIRA NO	İLİN ADI	HAVZA ADI	OVA ADI	REZERVİ	YAS				TOPLAM
		VE NO'SU	VE NO'SU	(hm ³ /yıl)	SULAMA	İÇM. - KUL.	SANAYİ	SULAMA	TAHSİS
					KOOP.	Tahsis	Tahsis	Tahsis	(hm3/yıl)
1	AMASYA	YEŞİLIRMAK	MECİTÖZÜ - 4	7,00	6,99	0,20	0,00	1,31	8,50
2		NO:14	GÖYNÜCEK - 5	23,00	10,27	3,13	0,00	0,78	14,19
3			AYDINCA - 19	16,50	12,64	1,41	0,14	0,12	14,30
4			GELDİNGEN - 20	52,00	4,62	20,89	12,19	15,38	53,08
5			SULUOVA - 21	10,50	0,61	0,96	1,26	2,29	5,13
6			MERZİFON-G.HACIKÖY - 22	45,70	29,51	21,08	0,42	2,44	53,45
7			ERBAA-TAŞOVA -18	25,00	1,92	0,64	0,05	0,28	2,89
8			DEVRET VADİSİ - 54	2,00	0,29	0,21	0,00	0,02	0,52
9		KIZILIRMAK NO:15	HAMAMÖZÜ VADİSİ - 53	1,00		0,00	0,00	0,08	0,08
		TOPLAM		182,70	66,85	48,53	14,05	22,71	152,14

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Amasya İlindeki yeraltısuyu havzalarında, en fazla yeraltısuyu seviye değişimlerinin yaşandığı bölge Merzifon-Gümüşhacıköy Ovasıdır. Ovada açılmış olan su sondaj kuyularının sayısındaki artış ve aşırı yeraltısuyu çekimine bağlı olarak, özellikle de Merzifon ve Gümüşhacıköy İlçe merkezlerinin de bulunduğu bölgelerde, son 20 – 25 yıldır 40 – 50 m leri bulan yeraltısuyu seviye düşüşleri olmuştur. Ovanın diğer bölgelerinde de bu kadar olmasa da yeraltısuyu seviyelerinde 8 – 10 m leri bulan seviye düşüşleri olmaktadır. Ovadaki yeraltısuyu seviyelerin daha fazla düşmemesi ve yeraltısuyu rezervindeki azalmasının önlenerek ekonomik bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla, bu ovada sadece içme ve kullanma suyu temini amacıyla yeni kuyu açılmasına izin verilmektedir. Merzifon-Gümüşhacıköy Ovası

dışında kalan Amasya İlindeki diğer akiferlerde, bazı yıllardaki yağış azlığına bağlı olarak oluşan lokal ve küçük ölçekli yeraltısuyu seviye değişimleri dışında, yeraltısuyu rezervini ve açılan kuyulardaki pompaj debilerini etkileyecek çapta yeraltısuyu seviye değişimleri olmamaktadır. Yıllık yeraltısuyu kullanımı ve çekim miktarları ile ilgili olarak kesin ve net bilgiler bulunmamaktadır.

B.1.3. Denizler

İlimize kıyısı olan deniz bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 30 Kasım 2012 tarih ve 28483 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yüzey Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği”ne göre yapılacak ve Çizelge B.14 doldurulacaktır.

Çizelge B.22 - İlimizde 2017 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (DSİ 73. Şube Müdürlüğü, 2018)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Tarihi	pafta_numarası	ZONA	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numunenin alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
2	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	12.12.2008	0,102
3	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	19.11.2007	0,005
4	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	19.11.2007	0,175
5	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	13.12.2007	0,1700
6	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					13.12.2007	0,0400
7	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	13.12.2007	0,0400
8	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	03.07.2007	0,151
9	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	03.07.2007	0,091
10	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					24.04.2008	5,690
11	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	24.04.2008	5,640
12	Suluova	Amasya	Merkez	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					20.05.2008	0,000
13	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					20.05.2008	0,000
14	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	20.05.2008	2,880
15	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	20.05.2008	0,820
16	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	18.10.2005	0,1000
17	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	25.10.2005	3,7000
18	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	23.11.2005	2,5900
19	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	19.04.2005	0,0300
20	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	25.04.2005	2,5500
21	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	29.04.2005	0,2000
22	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Keçiköy	Keçiköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	25.09.2003	5,1700
23	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	08.10.2004	0,0000
24	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	08.10.2004	5,5000
25	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	30.12.2008	6,1700
26	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	30.12.2008	0,8900
27	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	30.12.2008	5,5600
28	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					30.12.2008	9,9100
29	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	30.12.2008	3,1000
30	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	30.12.2008	4,0800
31	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	03.07.2009	0,000
32	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518596	692786	03.07.2009	0,000
33	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	03.07.2009	0,000
34	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Keçiköy	Keçiköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	03.07.2009	0,000
35	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	03.07.2009	0,000
36	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4492906	739198	29.06.2009	31,126
37	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	29.06.2009	16,386
38	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	29.06.2009	30,755
39	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	29.06.2009	27,508
40	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zemrun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	29.06.2009	0,000
41	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	29.06.2009	0,000

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

1	Ova_Adi	ili	ilcesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cir	Numune Alma Ama	pafta_numara	Zona	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numuneni n alındı	Nitrat_mg/l
82	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	04.10.2010	13,16
83	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	27.04.2011	15,811
84	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Hali Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518598	692786	27.04.2011	31,047
85	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	27.04.2011	48,816
86	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	27.04.2011	29,463
87	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	27.04.2011	22,181
88	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Esilemez	Esilemez 50223/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	27.04.2011	24,304
89	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	27.04.2011	15,140
90	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	27.04.2011	24,103
91	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	06.05.2011	74,512
92	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	06.05.2011	28,186
93	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	06.05.2011	34,479
94	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	04.05.2011	48,521
95	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeenun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	04.05.2011	5,724
96	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçık Süt Ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	04.05.2011	23,477
97	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikaaray	Gedikaaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480866	723342	03.05.2011	42,145
98	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	03.05.2011	4,950
99	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	04.10.2011	0,587
100	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Hali Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518598	692786	05.10.2011	24,770
101	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	06.10.2011	23,399
102	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	04.10.2011	17,544
103	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	03.10.2011	23,523
104	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Esilemez	Esilemez 50223/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	04.10.2011	12,371
105	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	05.10.2011	3,016
106	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984		
107	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	11.10.2011	60,909
108	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	10.10.2011	19,124
109	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	10.10.2011	87,627
110	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	12.10.2011	4,763
111	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeenun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	11.10.2011	107,553
112	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçık Süt Ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	14.10.2011	13,895
113	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikaaray	Gedikaaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480866	723342	18.10.2011	34,523
114	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	12.10.2011	38,213
115	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	25.04.2012	0,000
116	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Hali Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518598	692786	25.04.2012	12,402
117	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	26.04.2012	27,284
118	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	27.04.2012	18,603
119	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	27.04.2012	22,944
120	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Esilemez	Esilemez 50223/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	26.04.2012	12,402
121	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	25.04.2012	0,000

	Ova_Adi	ili	ilcesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cir	Numune Alma Ama	pafta_numara	Zona	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numuneni n alındı Tarih	Nitrat_mg/l
122	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	26.04.2012	11,162
123	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	08.05.2012	74,410
124	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	08.05.2012	23,560
125	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	08.05.2012	72,550
126	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	08.05.2012	16,740
127	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zaennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	08.05.2012	57,670
128	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçık Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	08.05.2012	16,740
129	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikaaray	Gedikaaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480866	723342	03.05.2012	31,625
130	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	30.04.2012	0,270
131	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	25.09.2012	0,000
132	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518598	692786	01.10.2012	17,363
133	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	02.10.2012	26,044
134	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	01.10.2012	7,441
135	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	03.10.2012	25,424
136	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Esilemez	Esilemez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	26.09.2012	11,782
137	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	25.09.2012	0,000
138	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984		
139	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	03.10.2012	41,547
140	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	03.10.2012	19,843
141	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	03.10.2012	70,071
142	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	03.10.2012	43,407
143	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zaennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	03.10.2012	119,059
144	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçık Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	03.10.2012	16,743
145	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikaaray	Gedikaaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480866	723342	11.10.2012	32,245
146	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	07.11.2012	16,743
147	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	03.05.2013	4,126
148	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518598	692786	06.05.2013	50,699
149	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	30.04.2013	33,598
150	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	29.04.2013	23,661
151	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	29.04.2013	26,337
152	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Esilemez	Esilemez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	30.04.2013	13,672
153	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	03.05.2013	4,160
154	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	30.04.2013	12,535
155	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.05.2013	42,759
156	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.05.2013	23,740
157	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	22.05.2013	55,329
158	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	09.05.2013	30,435
159	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zaennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	09.05.2013	97,399
160	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçık Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	09.05.2013	19,822
161	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikaaray	Gedikaaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480866	723342	07.05.2013	26,402

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cin	Numune Alma Ama	pafta_numara	Zon	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numuneni n alınd	Nitrat_mg/l
162	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	17.05.2013	18,832
163	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	23.09.2013	4,340
164	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	08.10.2013	16,120
165	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	30.09.2013	31,005
166	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	07.10.2013	30,380
167	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	07.10.2013	30,380
168	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemmez	Eslemmez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	30.09.2013	14,260
169	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	23.09.2013	4,340
170	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.10.2013	37,210
171	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.10.2013	19,840
172	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495281	253755	23.10.2013	23,560
173	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Kormaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	21.10.2013	41,540
174	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728948	10.10.2013	86,190
175	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçay Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	21.10.2013	16,740
176	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikarar	Gedikarar İğme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480686	723342	09.10.2013	23,560
177	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	10.10.2013	32,240
178	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	07.05.2014	6,404
179	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	05.05.2014	48,913
180	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	08.05.2014	40,516
181	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	05.05.2014	25,739
182	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	05.05.2014	37,175
183	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemmez	Eslemmez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	12.05.2014	14,618
184	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	12.05.2014	8,538
185	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	08.05.2014	17,309
186	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	#####	7,718
187	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.05.2014	28,235
188	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495281	253755	26.05.2014	36,493
189	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Kormaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	23.05.2014	41,671
190	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728948	16.06.2014	131,455
191	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçay Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	23.05.2014	23,125
192	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gedikarar	Gedikarar İğme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480686	723342	05.06.2014	26,640
193	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	28.05.2014	24,885
194	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	17.10.2014	n.a.
195	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	16.10.2014	28,204
196	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	23.10.2014	39,430
197	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.10.2014	27,173
198	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	20.10.2014	35,77
199	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemmez	Eslemmez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	21.10.2014	15,475
200	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	16.10.2014	n.a.
201	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	23.10.2014	15,481

	Ova_Adi	İli	İlçesi	Kuyu	Numune_Adi	Numune_cin	Numune Alma Ama	pafta_numara	Zon	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numuneni n alınd	Nitrat_mg/l	Nitrat meq/l
202	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	30.10.2014	141.300	
203	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	31.10.2014	28.726	
204	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495281	253755	30.10.2014	38.889	
205	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	hasan kormaz kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	30.10.2014	42.182	
206	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728848	27.10.2014	109.101	
207	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçay Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	27.10.2014	24.885	
208	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray igme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480686	723342		24.885	
209	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	03.11.2014	25.853	
210	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	21.04.2015	na	
211	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	21.04.2015	16.870	
212	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce köy igme suyu kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	21.04.2015	38.050	
213	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	20175 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.04.2015	23.013	
214	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy igme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	21.04.2015	37.540	
215	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	21.04.2015	15.580	
216	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	21.04.2015	114.029	
217	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	21.04.2015	27.800	
218	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495281	253755	21.04.2015	50.820	
219	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	hasan kormaz kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	21.04.2015	29.410	
220	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728848	21.04.2015	155.990	
221	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçay Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	21.04.2015	22.380	
222	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	igme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480686	723342	21.04.2015	27.300	
223	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	21.04.2015	23.090	
224	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	21.04.2015	na	
225	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	06.10.2015	0,096	
226	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Kurnaz Yol Denetim İstasyonu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36			12.10.2015	1,376	
227	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırçay Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	12.10.2015	0,394	
228	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	hasan kormaz kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	12.10.2015	0,519	
229	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy igme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	13.10.2015		
230	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce köy igme suyu kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	14.10.2015	0,635	
231	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemmez	Eslemmez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	19.10.2015	0,398	
232	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemmez	Eslemmez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	19.10.2015	0,413	
233	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	19.10.2015	0,363	
234	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.10.2015	0,440	
235	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.10.2015	0,395	
236	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495281	253755	22.10.2015	0,446	
237	Aydıncı	Amasya	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.10.2015	1,494	
238	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray igme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480686	723342	26.10.2015	0,463	
239	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	02.11.2015	0,000	
240	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	13.04.2016		<0,004
241	Merzifon-G.Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	20.04.2016		<0,004

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

1	Ova_Adi	ili	ilcesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cip	Numune Alma Ama	pafta_numara	Zon	KUZEY_EDS	DOĞU_EDS	Numuneni	Nitrat_mg/l	Nitrat_meq/l
										0	0	n alındı		
												Tarih		
242	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	28.04.2016		<0,004
243	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523071	689877			<0,004
244	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	14.04.2016		<0,004
245	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemaz	Eslemaz 50228/A kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523509	691475	28.04.2016		<0,004
246	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b3	36	4521646	701807	13.04.2016		<0,004
247	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53805 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4522483	693964	28.04.2016		<0,004
248	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	04.05.2016		<0,004
249	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	12.04.2016		<0,004
250	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	04.05.2016		0,019
251	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Kormaz kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	12.04.2016		0,553
252	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	12.04.2016		0,353
253	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözlük	Gözlük 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	16.05.2016		0,014
254	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b3	36	4520653	703602	11.11.2016		0,208
255	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518596	692786	06.10.2016		0,625
256	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	04.10.2016		0,409
257	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523071	689877	05.10.2016		0,335
258	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	10.10.2016		0,56
259	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemaz	Eslemaz 50228/A kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523509	691475	04.10.2016		0,242
260	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53805 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4522483	693964	04.10.2016		0,234
261	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	12.10.2016		1,724
262	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	12.10.2016		0,409
263	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	12.10.2016		0,86
264	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Kormaz kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	13.10.2016		0,831
265	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zaennun Deposu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	12.10.2016		1,1630
266	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	11.10.2016		0,367
267	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözlük	Gözlük 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	23.09.2016		0,364
268	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b3	36	4520653	703602	17.04.2017		0,004
269	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halli Morgöz kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4518596	692786	08.05.2017		0,427
270	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4524809	692182	19.04.2017		0,6270
271	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Kepiköy	Kepiköy 20175 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523071	689877	13.04.2017		0,3500
272	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Merkez	Gümüşhaoköy İğme suyu kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	20.04.2017		0,6040
273	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Eslemaz	Eslemaz 50228/A kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4523509	691475	04.05.2017		0,2480
274	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b3	36	4521079	702517	17.04.2017		<0,004
275	Merzifon-G Haoköy	Amasya	Gümüşhaoköy	Çavuş	Çavuş 53805 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G34b4	36	4522483	693964	04.05.2017		0,2200
276	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	10.04.2017		0,4010
277	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	25.05.2017		0,5100
278	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Kormaz kuyusu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	11.05.2017		0,4010
279	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Yol Denetleme İstasyonu	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36			11.05.2017		1,3840
280	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakırç Süt ürünleri tes.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	10.04.2017		0,346
281	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray İğme suyu kuy.	sondaç kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480996	723342	09.05.2017		0,4070

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İl genelinde endüstri tesisleri genelde organize sanayi bölgelerinde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra ilimizden geçen kara yolu kenarlarında ve Yeşilırmak kenarlarında da endüstri tesisleri bulunmaktadır. Endüstri tesisleri su ihtiyaçlarını belediyelerin şebekelerinden ve Yeşilırmak havzasına açtıkları kuyulardan sağlamaktadırlar.

Çizelge B.23 - Endüstriyel Kaynaklar

Tesis Adı	Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Sektörü	Deşarj Koordinatları (x)	Deşarj Koordinatları (y)
Fimar Mermer Madencilik	30	Evsel	734232	4480315
Amasya Şeker A.Ş.	300	Tarım	3538412	4049977
Merzifon DHMİ	20	Evsel	710923	4522472
Özmaya A.Ş.	40	Maya	355421	404116

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Özen Hafriyat (Kapıkaya Hazır Beton Tesisi)	30	Kum-çakıl	35 78852825	40 57431041
Pan-Et Amasya Tarım Tic. A.Ş.	60	Et entegre	35 632927	40 839464
Etaş Et Ür. Tic. ve San A.Ş.	70	Et entegre	35 632927	40 839464
Uygur Belediyesi Mezbahanesi	20	Et entegre	36 01961672	4057202616
Gürmin Enerji A.Ş.	60	Evsel	35 63283609	40 87923602
Aktan Un Gıda San ve Tic A.Ş.	25	Gıda	35 635515134	40 87548275
Gülşim Un ve İrmik Tic A.Ş.	10	Gıda	35 65903545	40 80359389
Gür Un San ve Tic A.Ş.	65	Gıda	35 78852825	40 57202618
Merzifon Gülbahar Tarım Gübre Ziraat	60	Gıda	35 54105896	40 87373543
Nihoroz Gıda San ve Tic A.Ş.	40	Gıda	3544305091	4079883309
Usta Un Motor San Tic A.Ş.	50	Gıda	3553268899	4987397676
Amasya Un San Tic A.Ş.	50	Gıda	3571764896	4057010427

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(2017)

Merzifon İlçesi verileri:

İlçe genelinde endüstrinin yapıldığı alanlardaki atıksular kapalı kanallar yoluyla ilçe kanalizasyon şebeke hattına tahliye ediliyor. Tahliyesi yapılmadan önce tesislerin kendi içerisinde yer alan atıksu arıtma tesislerinden geçmektedir. Kanalizasyon şebekesinin alt kotundan daha aşağıda bulunan kuruluşlar ise atıksularını arıttıktan sonra kapalı kanallar yoluyla oturma alanlarının uzağından dereye deşarjı sağlanıyor.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Çizelge B.24 - Evsel Kaynaklar

Belediyenin Adı	Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Sektörü	Deşarj Koordinatları (x)	Deşarj Koordinatları (y)
Amasya Belediyesi	10000	Evsel	738076 738723 739625 739770 740109 740144	4504092 4504087 4504215 4504838 4504520 4505841
Merzifon Belediyesi	6000	Evsel	708210	4527217
Suluova Belediyesi	4000	Evsel	721024	4522499
Gümüşhacıköy Belediyesi	1600	Evsel	687596	4526461
Taşova Belediyesi	1100	Evsel	0272496	4515220

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(2017)

Merzifon İlçesi verileri:

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İlçemizin temiz su şebeke ağı tamamen boru hattı aracılığıyla su depolarına ulaşmaktadır. Evsel atıkların içme suyuna hiçbir etkisi olmamaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Amasya İli toplam tarım arazisi miktarı **254.960 ha.** olup bu arazinin 166.464 hektarı kuru tarım arazisi, 88.496 hektarı sulu tarım arazisidir. 88.496 ha. sulanan alandaki sulama tesisleri, Amasya D.S.İ. 73. Şube Müdürlüğü, Amasya İ.Ö.İ.(Mülga Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü) ve bireysel olarak çiftçiler tarafından yapılmıştır.

Çizelge B.25 -Tarım Alanlarının Kuru - Sulu Oluşuna Göre Dağılımı(İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Arazinin Cinsi	Alanı (Ha)	Payı (%)
Kuru Tarım Arazisi	166.464	65,3
Sulu Tarım Arazisi*	88.496	34,7
TOPLAM	254.960	100,0

* DSI, İÖİ ve Halk Sulamaları

AB müktesebatına (Nitrat Direktifi) uyum çalışmaları çerçevesinde tarımsal kaynaklı (organik ve inorganik gübre) nitratin suda neden olduğu kirlenmenin tespit edilmesi, azaltılması ve önlenmesine ilişkin; “Tarımsal Kaynaklı Nitratin Neden Olduğu Kirliliğe Karşı Suların Korunması” direktifine karşılık 18 Şubat 2004 tarih ve 25377 sayılı Resmi Gazetede “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Aynı Yönetmelik 23 Temmuz 2016 tarih ve 29779 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” ile revize edilmiştir.

Yönetmeliğin devamı olan Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (Tebliğ No:2016/46) 11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

İyi Tarım Uygulamaları kodu tarımsal üretimden kaynaklanan kirliliğe karşı suların korunması amacıyla, tarımsal faaliyetleri yaparken çiftçiler tarafından doğal kaynakların korunması adına uygulanması gereken metod ve kuralları ifade etmektedir.

Nitrat yönetmeliği kapsamında ilimizde 2004 yılında 9 adet yüzey 6 adet yeraltı olmak üzere toplam 15 adet istasyonla izleme yapılırken; 2017 yılında ilimiz sınırları içerisinde yer alan yoğun tarım alanları ve mevcut su kaynaklarını kıstas alarak ilimizi temsil edecek 20 adet yer üstü (8 adet Göl,gölet,baraj ve 12 adet ırmak) ve 40 adet yeraltı olmak üzere toplam 60 adet istasyondan izlemeler yapılmaktadır.

Bakanlık Programı gereğince yer altı istasyonlarından 3 ayda bir, yüzey istasyonlardan ayda 1 (bir) olmak üzere su numunesi alınmaktadır. 2017 yılında 160 yeraltı 240 yerüstü olmak üzere 400 numune alınmıştır. Alınan numunelerin analizleri Bakanlık programında bulunan parametrelere göre yapılmaktadır. Analiz sonuçları Nitrat Bilgi Sistemine (NİTBİS) online olarak girişleri yapılarak izlenilmesi sağlanmaktadır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.26 -Numune Alma Sayıları(İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

İlçe adı	İlçelere Göre İstasyon Sayıları 2017			İlçelere Göre Alınan Numune Sayıları 2017		
	Yeraltı	Yerüstü	Toplam	Yeraltı	Yerüstü	Toplam
Merkez	19	8	27	76	96	172
Göynücek	2	2	4	8	24	32
Gümüşhacıköy	8	1	9	32	12	44
Hamamözü	1	1	2	4	12	16
Merzifon	2	2	4	8	24	32
Suluova	4	2	6	16	24	40
Taşova	4	4	8	16	48	64
TOPLAM	40	20	60	160	240	400

11.02.2017 tarih ve 29976 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (2016/46 Nolu Tebliğ) çerçevesinde yılda 3500 kg ve üzeri azot üreten mevcut tarımsal işletmeler (Hayvansal Gübre Deposu ve Hayvansal Gübre Yönetim Planı Yapması Zorunlu olan İşletmeler) 2017 yılı için belirlenmiştir. 3500 kg ve üzeri Azot üreten mevcut hayvancılık işletmeleri Hayvansal Gübre Deposu ve Hayvansal Gübre Yönetim Planı Yapması Zorunlu olup 4 yıl içinde iyi tarım uygulamaları koduna uyum sağlaması gerekmektedir.

Çizelge B.27 -Hayvansal Gübre Deposu ve Hayvansal Gübre Yönetim Planı Yapması Zorunlu Olan İşletmeler (3500 kg/yıl ve Üzeri Azot Üreten işletmeler) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü 2017

Sıra No	İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı (BBHB)	Toplam Azot Üretimi (Kg/Yıl)
1	Göynücek	14	950,35	66.524,50
2	Gümüşhacıköy	25	2.810,00	211.400,00
3	Hamamözü	7	574,60	40.222,00
4	Merkez	80	9.739,59	681.771,30
5	Merzifon	35	3.620,70	259.209,00
6	Suluova	141	17.472,70	1.271.089,00
7	Taşova	22	1.470,27	102.918,90
TOPLAM		324	36.638,21	2.633.134,70

B.3.2.2. Diğer

İlimizde AKAB (Amasya İli ve İlçeleri Katı Atık Toplama Tesisi) kurulması ile atıklar burada toplanmaktadır. Yine aynı tesis içinde Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi bulunduğundan Tıbbi Atıklar da burada işlem görmektedir. Eski vahşi depolama sahaları rehabilite edilmekte olup çalışmalar devam etmektedir.

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Amasya İl merkezimizde içme suyu Akdağ'dan Aktaş-Karakise ve Koçalan gözlerinden drenajla alınıp 60 km. uzakta 700'lük çelik borularla ilimize ulaşmaktadır. Sertlik derecesi ortalama 10 Fr. olup, ilimize şebekelerle dağıtımı yapılmaktadır. Akdağ içme suyunun normal şartlarda en düşük debisi 160 lt/sn. dir.

Merzifon İlçemiz içme suyu ihtiyacını 14 adet sondaj kuyusu ile Muşruf Deresi ve Şırgayıp kaynaklarından gelen cazibeli sular ile sağlamaktadır. Yeraltından elektrik enerjisi ile depolarımıza bastığımız su miktarı toplam şebekeye verilen suyun yaklaşık % 92'sini oluşturmaktadır. 236 lt/sn su, ilçemiz şebeke hattına verilmektedir. Bunun 218 lt/sn lik kısmı yeraltı su kuyularından geri kalan %8 lik kısmı olan 18lt/sn kaynak sularından temin edilmektedir.

18 /04/ 2007 tarih ve 5625 sayılı Kanun ile 1053 sayılı kanunun 10. Maddesinin değişmesi neticesinde yerleşim yerlerinin nüfus kriteri kaldırılarak Belediye teşkilatı olan tüm yerleşim yerlerinin içme-kullanma ve endüstri suyu ve gerekmesi halinde atık su tesislerinin yapımında DSİ yetkili kılınmıştır. Kurumumuzca nüfusu 50.000'den büyük olan yerlerin içme suyu ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik belediyelerin başvurusu olması durumunda, isale hattı ve arıtma tesisi projeleri yapılmakta, Kalkınma Bakanlığınca Fizibilite Raporu'nun onaylanması ve Yatırım Programına alınması sonrasında ise belediyeler ile protokol imzalanarak yapım işine başlanılmaktadır.

Amasya İli İçme Suyu Potansiyeli

Sıra No	Planlaması Devam Eden İşler	Fayda (hm ³ /yıl)
1	Amasya Merzifon İçmesuyu Temini	7,03

Sıra No	Planlaması Tamamlanan İşler	Fayda (hm ³ /yıl)
1	Amasya Göynücek Karatuzla Göleti	0,09
2	Amasya Taşova Tatlıpınar Göleti	0,02

Sıra No	Proje Yapım Aşamasındaki İşler	Fayda (hm ³ /yıl)
1	Amasya Merkez İçmesuyu Temini Projesi	8,01
2	Amasya Gümüşhacıköy Camiboğazı Göleti	2,67

Sıra No	İşletmedeki İşler	Fayda (hm ³ /yıl)
1	Ladik Derinöz Projesi (Suluova İlçesi Geçici tahsis)	3,80

Amasya İli için geliştirilen projeler:

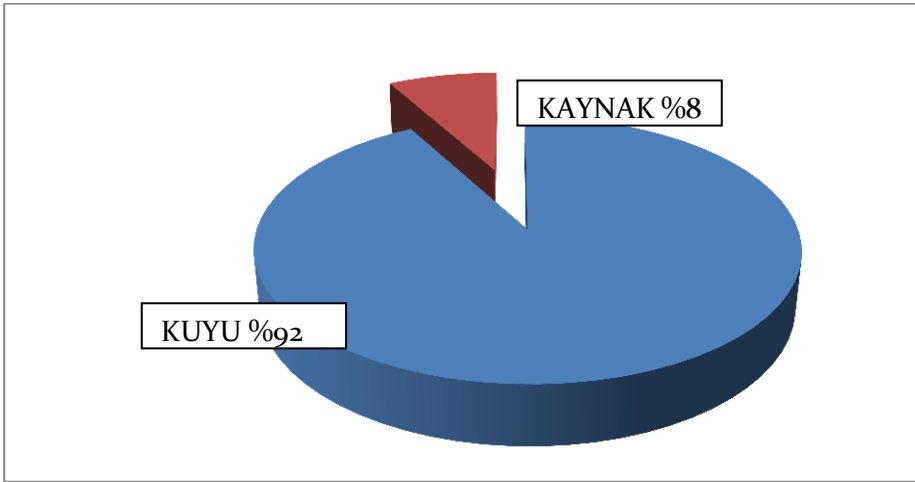
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

1-Amasya İçmesuyu Temini Projesi : Amasya İli ve Gümüşhacıköy İlçesi İçme ve Kullanma Suyu Temini Planlama ve Proje Hazırlamaları):

Amasya Merkez İçmesuyu İsale Hattı Proje hazırlama işinin sözleşmesi 16.02.2017 tarihinde imzalanmıştır. 02.03.2017 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. Proje yapımı kapsamında; Amasya Merkez ve civar yerleşim yerlerinin 2055 yılı projeksiyon nüfusu için 7,72 hm³/yıl içme-kullanma suyu sağlanacaktır. Kırkgöz kaynaklarından alınacak 114 l/s su 13.500 m³/gün kapasiteli arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra 24 km isale hattı ile 5.000 m³'lük yeni su deposuna ve Değirmendere Barajından alınacak 131 l/s su 16.500 m³/gün kapasiteli arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra 17 km isale hattı ile 5.000 m³'lük mevcut su deposuna iletilecektir. 2019 yılında hizmete alınacaktır. Camiboğazı Göleti ile Amasya ili Gümüşhacıköy ilçesine yıllık 2,67 milyon m³ içmesuyu sağlanacaktır. Gümüşhacıköy ilçesine su sağlayacak Camiboğazı Barajının proje çalışmaları tamamlanmıştır.

2-Merzifon ve Havza İlçeleri İçmesuyu Temini Projesi:

Proje ile Amasya ili, Merzifon ilçesine yıllık 111.024 kişi için 7,03 milyon m³ içmesuyu temin edilecektir. Planlama Raporu Genel Müdürlüğümüzce onaylanmış olup, su toplama havzasında yer alan madencilik faaliyetlerinden dolayı ÇED süreci devam etmektedir. 2019 yılında hizmete alınacaktır.

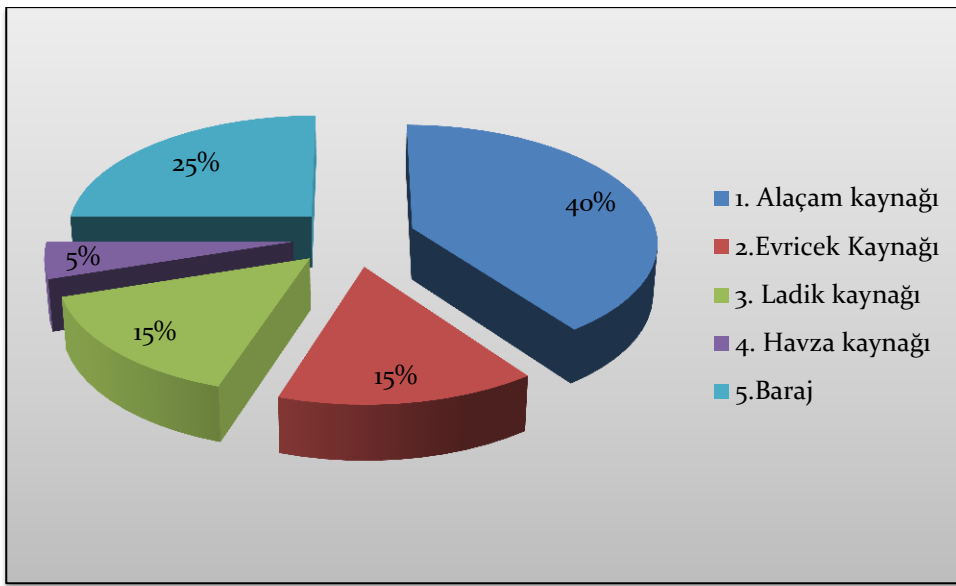
Şekil B.23 - Merzifon İlçemizde 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (Merzifon Belediyesi, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Suluova İlçesi verileri:

Alaçam Kaynağı	: max debi	200 lt/sn	min debi	40 lt/sn
Ladik Kaynağı	: max debi	50 lt/sn	min debi	20 lt/sn
Derinöz Barajı	: 50 lt/sn			
Evricek Kaynağı	: max debi	100 lt/sn	min debi	20 lt/sn
Havza Kaynağı	: max debi	20 lt/sn	min debi	7 lt/sn

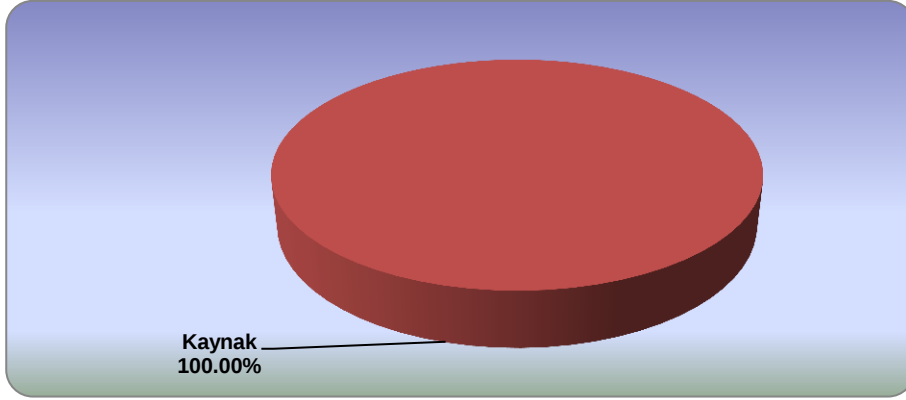
Suluova İlçemizde, 310 km. içme suyu şebekesi, 40.000 kişi içme suyu şebekesinden faydalanmaktadır. İçme suyu arıtma tesisi mevcut değildir. Kaynak ve gölet suyu %100 içme ve kullanma suyu olarak hizmet vermektedir.

Şekil B.24 –Suluova İlçemizde 2017 Yılı Belediye Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (Suluova Belediyesi, 2018)

Gümüşhacıköy İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun % 20'si Kaynak, % 80'ni sondaj suyudur.

Taşova İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun tamamı kaynak suyudur. Bu suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

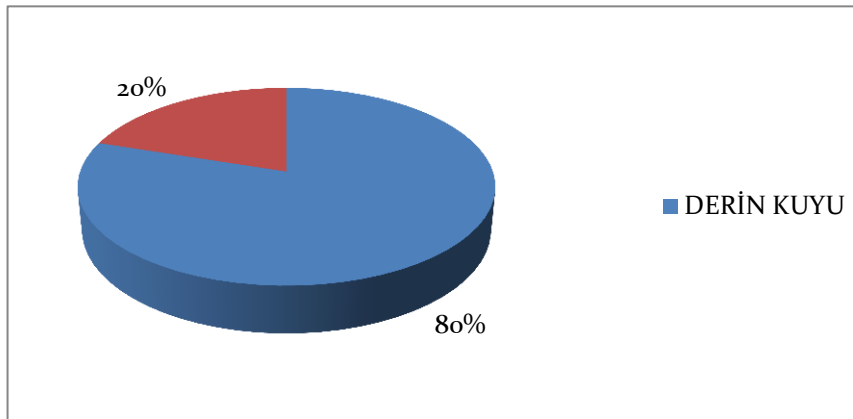

Şekil B.25 - Amasya İli Taşova İlçesi 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (Taşova Belediyesi, 2018)

Taşova İlçemizde içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen Belde Belediyesi yoktur. Bu kapsamda hizmet alan sadece İlçemiz nüfusudur. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen İlçemizin 2017 yılı nüfusu 11.422'dir.

Göynücek İlçemizin içme suyu %20 cazibeli bir şekilde Saz Mevkiinden 1700 metre mesafeden pvc boruyla depoya aktarılmaktadır. %80'lik kısmı Çayırılık Mevkiinde bulunan tesis edilmiş olan 2 (İki) adet sondaj (derin kuyu)'dan 1.470 metre 200'lük çelik boru isale hattı ile depoya aktarılmaktadır.

Göynücek İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen İlçe nüfusu 4.700'dür. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun tamamı içme suyu olarak kullanılmakta, kaynaktan İlçe Şebekesine mevsimsel olarak değişmekle beraber 2 - 3 lt/sn su gelmektedir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır

Şekil B.26 - Göynücek ilçesinde 2017 Yılı İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (Göynücek Belediyesi, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Hamamözü İlçesinde kentsel su temini için 2 adet kaynaktan su temin edilmektedir. Bu kaçak ve kayıplar hariç %100'e yakın kısmı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Hamamözü İlçemizde içme ve kullanma suyu şebekesi ile bir adet belediye ve toplamda 1.461 nüfusa hizmet ulaştırılmaktadır. İlçenin termal turizm bölgesi olması nedeniyle yaz aylarında yerli ve yabancı turistlerle oluşan nüfus artışına bağlı olarak hizmet ulaştırılan nüfus sayısı değişiklik göstermektedir

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Merkez ilçesine Akdağ kaynağından gelen ortalama 143.0 l/s debi ilçenin su ihtiyacını büyük ölçüde karşılamaktadır. Fakat Akdağ kaynağı her ay aynı verimle ilçeye su verememektedir. Akdağ kaynağının yetersiz olduğu durumlarda, su temini kuyulardan desteklenmektedir. Şehirde muhtelif yerlerde bulunan su kuyuları **Tablo 4.1'** de verilmiştir. Bu kuyular Akdağ – Amasya arası isale ile gelen içme sularının talebi karşılamadığı durumlarda çalıştırılmaktadır.

Çizelge B.28 - Amasya Merkez Kuyu Bilgileri (DSİ, 2018)

Tablo 4.1. Merkez İlçesi Mevcut Kuyu Bilgileri

Sıra No	Kuyu No	Kuyu Bölgesi / Mevkii	Pompaj	Günlük Çalışma Süresi	Kuyu Verimi	Pompa Gücü	Çalışma Süreleri	Durumu (Fili Verim Problemler vb.)
			Debisi				(Ortalama, Saat)	
			l/s	saat	m	kW	Yaz Bahar Kış	
1	P1	55 Evler Mah. Belediye Kreşi Yanı	25	24	-	90	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
2	P2	55 Evler Mah. (Örnekevler yol altı)	30	12	-	110	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
3	P3	55 Evler Mah. (Örnekevler yol üstü)	30	12	-	90	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
4	P4	Bahçeleriçi Mah.	25	6	-	45	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
5	P5	Hacıarmeydanı Mah. Kurtboğan köprü yanı	25	24	-	110	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
6	P6	Hacıarmeydanı Akbilek köprü yanı	25	12	-	30	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
7	P7	Şeyhcu Mah. (Eğitim Fak. Karşısı)	-	-	-	130	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Ara terfi pompası
8	P8	Şeyhcu Mah. (Eğitim Fak. içi)	20	12	-	15	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
9	P9	Hacıarmeydanı Mah. (Odun kömür deposu)	30	24	-	55	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
10	P10	Hacıarmeydanı Mah. (Salyangoz)	25	12	-	55	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
11	P11	Akbilek Mah. (Kazancıoğlu)	25	10	-	75	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
12	P12	Ormanbağları Mah. (Shell Pet. Yanı)	25	18	-	45	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
13	P13	Ormanbağları Mah.	25	18	-	90	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
14	P14	Karasenir Mah.	25	6	-	4	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
15	P15	Göllü Bağları Mah. (Karasu depo)	-	-	-	18.5	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Ara terfi pompası
16	P16	Akbilek Mah. (Dere yanı üst pompa)	-	-	-	50	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
17	P17	Akbilek Mah. (Dere yanı alt pompa)	Bilinmiyor	-	-	75	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
18	P18	Şeyhcu Mah. (Eğitim Fak. Altı)	30	-	-	55	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
19	P19	55 Evler Mah. (Kumacık hamamı yanı)	25	-	-	75	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Çalışır durumda
20	P20	Şeyhcu Mah. (Toki altı)	-	-	-	75	Yıllara göre değişiklik göstermekte	Ara terfi pompası

Çizelge B.29 - Merzifon İlçesi İçme Suyu Kuyuları (Merzifon Belediyesi, 2018)

KUYU ADI	DEBİSİ(lt/sn)ort.	AÇIKLAMA
İTFAİYE	27	Dört mevsim kesintisiz Alt Kat Su deposu için çalışıyor.
KEFELİ	11	Dört mevsim kesintisiz Alt Kat Su deposu için çalışıyor

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

SÜLEYMAN ATA	12	Günde 15 saat boyunca Sanayi Su Deposu için çalışıyor.
25 LÜLE	22	Dört mevsim kesintisiz Alt Kat Su deposu için çalışıyor.
MOTORHANE	16	Dört mevsim kesintisiz Alt Kat Su deposu için çalışıyor.
YÖRÜKLER	13	Orta Kat Su deposu için çalışıyor.(Kış aylarında Pazar günleri hariç çalışmıyor.)
HIRA	15	Dört mevsim kesintisiz Orta Kat Su deposu için çalışıyor.
NURKENT	17	Dört mevsim kesintisiz Orta Kat Su deposu için çalışıyor.
FATİH	5	Dört mevsim kesintisiz Orta Kat Su deposu için çalışıyor.
TÜBİN	22	Dört mevsim kesintisiz Üst Kat Su deposu için çalışıyor.
HASTANE1	22	Dört mevsim kesintisiz Üst Kat Su deposu için çalışıyor.
HASTENE3	19	Dört mevsim kesintisiz Üst Kat Su deposu için çalışıyor.
GAZİMAHBUP	15	Alt Kat Su deposu için çalışıyor.(Kış aylarında Pazar günleri hariç çalışmıyor.)
PIRİBABA	20	Dört mevsim kesintisiz Alt Kat Su deposu için çalışıyor.

Taşova İlçemizde yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun tamamı içme suyu olarak kullanılmakta ve kaynaktan ilçemiz su şebekesine mevsimsel olarak değişmekle beraber 25 - 35 lt/sn su gelmektedir. İlçemizde içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Göynücek İlçemiz merkezinde yeraltı su kaynaklarından temin edilen su kuyuları, su miktarları ve çalışma durumları Çizelge B.38’de gösterilmektedir. 2 (İki) adet Derin Kuyu pompalarının toplam debisi 96 lt/sn’dir. Arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge B.30 -Göynücek İlçe İçme Suyu Kaynakları (Göynücek Belediyesi, 2018)

Sondaj (Derin kuyu) adı	Debisi (lt/sn) (ort)	Açıklama
P1 Çayırılık Mevkii Kuyusu	48	Kayacık Mevkiinde bulunan 150 m3 lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.
P2 Çayırılık Mevkii Kuyusu	48	Kayacık Mevkiinde bulunan 150 m3 lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İlimiz Merkez içme suyu, Akdağ'dan Aktaş-Karakise ve Koçalan gözlerinden drenajla alınıp 60 km. uzakta 700'lük çelik borularla ilimize ulaşmaktadır. Sertlik derecesi ortalama 10 Fr. olup, ilimize şebekelerle dağıtımı yapılmaktadır. Akdağ içme suyunun normal şartlarda en düşük debisi 160 lt/sn. dir.

Merzifon İlçesi verileri:

Muşruf Deresi Kaynakları: Taşan dağı eteklerinde Muşruf deresi yataklarındaki 21 adet küçük göze toplanarak 1951'de ilçeye getirilmiştir. Belediye tarafından yeni kaynaklarında ilavesiyle yenilenen 8.145 metre uzunluğundaki isale hattıyla 7lt/sn su 805 metre kotdaki su deposuna iletilmektedir.

Şırgayıp Kaynağı: 1991 de hukuki sorunu çözülen kaynaklar 8.250 metre uzunluğundaki isale hattıyla 8lt/sn su 805 metre kotdaki su deposuna iletilmektedir.

Kaynak sularının yaz aylarında debileri düşmektedir. İlçenin yakınında isale edilebilecek başka kaynak bulunmamaktadır.

Taşova İlçesi verileri:

İçme Suyu temin edilen kaynağın adı Destek Çatağındere'dir. Mülkiyeti Belediyemize ait olup tapulu arazimizdir. Buradan drenajla sağlanan su mevsimsel olarak değişmekle beraber 25 - 35 lt/sn debiye sahiptir.

Hamamözü İlçesi verileri:

İçme Suyu temin edilen kaynaklar:

- 1) Yemişen Kaynağı – 17,00 Lt/Sn
- 2) Bulmuşdere Kaynağı- Kullanılmıyor
- 3) Kavak Gölü Kaynağı- Kullanılmıyor
- 4) Heykel Kaynağı- 1,0 Lt /Sn.

Hamamözü Belediye Başkanlığımızca içme suyu isale hattı ve ilçe şebeke hattının yenilenmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmış olup, İLBANK A.Ş. tarafından proje çalışmaları tamamlanmış ve çalışmalar ihale aşamasına gelmiştir.

Göynücek İlçesi verileri:

Göynücek İlçe merkezinde içme suyu Saz Mevkiinden pvc boruyla alınmaktadır. Normal şartlarda en düşük debisi 2 - 3 lt/sn'dir. 2 (İki) adet Derin Kuyu pompalarının toplam debisi 96 lt/sn'dir.

Göynücek İlçesinin Cazibeli İçme Suyu temin edilen kaynağının adı Saz Mevkii'dir. Mülkiyeti Orman Bakanlığı arazisidir. 2 (İki) adet Derin Kuyu pompalarla temin edilen suyun kaynak yeri Çayırılık Mevkiidir. Mülkiyeti Belediyemize ait olup, tapulu arazidir.

B.4.2. Sulama

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Amasya İli toplam tarım arazisi miktarı 254.960 ha. olup bu arazinin 166.464 hektarı kuru tarım arazisi, 88.496 hektarı sulu tarım arazisidir.

86.946 ha. sulanan alandaki sulama tesisleri, Amasya D.S.İ. 73. Şube Müdürlüğü, Amasya İ.Ö.İ.(Mülga Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü) ve bireysel olarak çiftçiler tarafından yapılmıştır.

ÇizelgeB.31 –Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar ve Sulama Alanları (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar		
Sulama Kuruluşlarının Adı	Sulama Alanı (Ha)	Payı(%)
D.S.İ.'nce Sulanan Alanlar	36.632	41,4
İl Özel İdaresince Sulanan Alanlar	43.470	49,1
Halk Sulamaları	8.394	9,5
TOPLAM	88.496	100,0
Sulama Biçimine Göre Sulama Alanları		
Sulama Biçimi	Alanı (Ha)	Payı (%)
Yağmurlama Sulama	9.115	10,3
Damlama Sulama	2.920	3,3
Salma Sulama	76.461	86,4
TOPLAM	88.496	100

Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar ve Sulama Alanları (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

İl Özel İdaresi verileri;

Çizelge B.32 –Sulama Durumu (İl Özel İdare, 2018)

İLÇELER	SULAMA DURUMU		Yer altı sulama (ha)	TOPLAM
	Göletten Sulama (ha)	Yerüstü Sulama (ha)		
Merkez	1.435	6.122	4.068	11.625
Göynücek	535	2.352	2.091	4.978
G.Hacıköy	498	847	2.303	3.648
Hamamözü	902	700	0	1.602

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Merzifon	4.781	3.744	3.270	11.795
Suluova	694	1.489	0	2.183
Taşova	936	5.025	270	6.231
TOPLAM	9.781	20.279	12.002	42.062

Merzifon İlçesi verileri:

İlçe genelinde tarım alanı sulamaları Kooperatif Sulama Başkanlığınca sulama yapılmaktadır.

Göynücek İlçesi verileri:

İlçemizde tarım alanlarının yaklaşık %95 i Devlet Su İşlerinin yapmış olduğu sulama kanalları ile sulanmaktadır.

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde salma sulama yapılan alan miktarı 76.461 ha. olup toplam sulanan alanın %86,4'üdür. Sulama modülü; 1 L/s/ha kabulüyle kullanılan sulama suyu miktarı 76.461 L/s'dir. Sulama yapılan alanlarda sulama birliği veya sulama kooperatifleri bulunmaktadır. Sulama yapılan alanlarda sular drene edilmekte olup drene edilen sular açık drenaj kanallarına oradan da Çekerek, Yeşilırmak ve Tersakan Çayına verilmektedir.

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde damla sulama yöntemiyle sulanan alan 2.920 ha. olup toplam sulanan alanın %3,3'üdür. Yağmurlama yöntemiyle sulanan alan 9.115 ha. olup toplam sulanan alanın %10,3'üdür. Sulama yapılan alanlarda sulama birliği veya sulama kooperatifi bulunmaktadır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

Amasya İli genelinde mevcut olan hidroelektrik santralleri enerji üretmek amacıyla Yeşilırmak ve Çekerek Irmağının sularından faydalanmaktadır.

İlimizde genelde madencilik sektöründe mermer fabrikaları bulunmaktadır. Mermer fabrikaları, mermer işleme tesislerinde kullandıkları suyu geri dönüşümlü olarak kullanmaktadır. Ayrıca beton santralleri kömür zenginleştirme tesislerinde suyu geri dönüşümlü olarak kullanmaktadır.

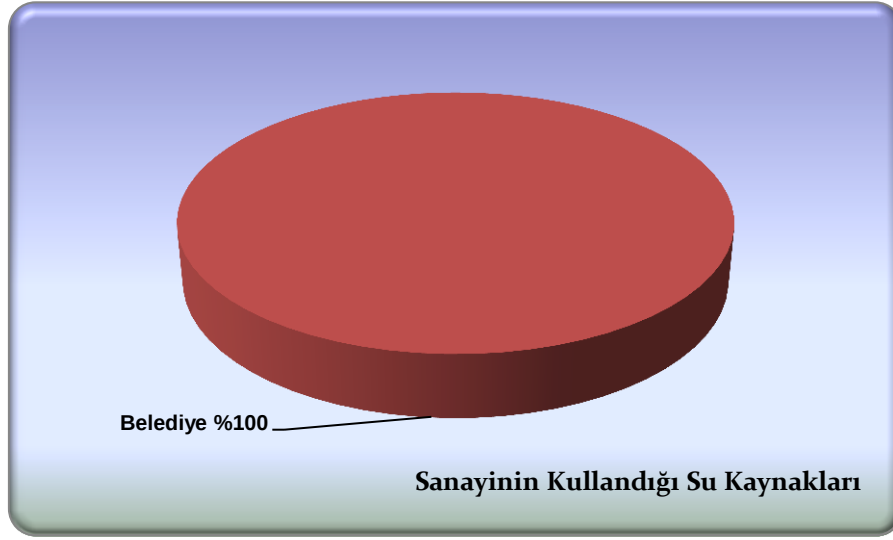
Merzifon İlçesi verileri:

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İlçe genelinde sanayi kullanımı için bir dağıtım hattı yoktur. Mevcut şebekeden beslenmektedir.

Taşova İlçesi verileri:

İlçemizde sanayinin kullandığı ayrı bir su kaynağı bulunmamaktadır. Sanayi genelinde kullanılan suyun tamamı ilçemiz içme suyu şebekesinden karşılanmaktadır.

Şekil B.27 - Amasya İli Taşova İlçesinde 2017 Yılında Endüstrinin Kullandığı Suyun Kaynaklara Göre Dağılımı (Taşova Belediyesi, 2018)

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.33 - DSİ 7. Bölge Müdürlüğü Amasya İli Enerji Projeleri (DSİ, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

DSİ 7.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ AMASYA İLİ ENERJİ PROJELERİ

Projelerin Durumu					Proje Debisi (m3/s)	Depolama Durumu	Açık ve/veya Kapalı Kanal	Tünel	Boru	Enerji	
			İlçe	Su Kaynağı						Kurulu Gücü (MW)	Ortalama Yıllık Üretim (GWh)
	İşletmede Olan HES'ler										
1	MİDİLLİ HES	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	11.723	1.712			33,67	124,590
2	YAPRAK 1- 2 HES	Taşova	Gökdere	9	Var	14.588	1.268			24,28	71,390
3	DURU 1- 2	Taşova	Kozalan	2,1	Yok	7.304				10,69	47,570
4	YAVUZ HES	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	3.234				23,40	82,740
5	TAŞOVA-YENİDEREKÖY HES	Taşova	Yeşilirmak	4	Yok	13.500				2,00	13,760
6	BEKTEMUR HES	Göynücek	Çekerek	8	Yok	400				3,60	19,290
7	KALE HES	Taşova	Yeşilirmak	110	Yok		4.226			29,25	108,730
8	OSMANCIK HES	Taşova	Yeşilirmak	117	Var					9,10	31,070
			Toplam							135,99	499,140
	İnşaat Aşamasındaki HES'ler										
1	UMUTLU	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	9.530				21,5	78,92
2	ÇARIKLI HES	Merkez	Yeşilirmak	25	Yok	9.080	4072			9,33	40,56
			Toplam							30,83	119,48
AMASYA İLİ GENEL TOPLAM										166,82	618,62

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimizde park, bahçe, yeşil alan, refüj, sulama ve su kanalı vb. gibi amaçlarla rekreatiyonel su kullanımı söz konusudur.

Merzifon İlçesi verileri:

İlçe genelinde park bahçe sulaması için açılmış bir kuyu yoktur. Mevcut şebekeden kullanımını sağlamaktadır.

Çizelge B.34- Merzifon İlçesi park bahçe havuz su tüketim çizelgesi (Merzifon Belediyesi, 2018)

HAVUZLAR	M ³
Erenler gezi yolu havuzu	10
Taştan Sönmez gezi yolu havuz 4 adet	4
Öğretmenler Parkı havuz	10
Mehmet Akif Ersoy Sosyal tesis havuzu	4
Atatürk anıtı önü havuz 2 adet	8
Sanayi camii karşısı park havuz	1
Hayati İncekul parkı havuz 3 adet	60
Yıldız havuz	30
Ankara yolu sanayi giriş havuz 3 adet	130

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Belediye Bahçesi havuz	30
Kaşif Mercan Caddesi Gezi yolu havuz	15
Çanakkale Şehitler parkı havuz	15
Cumhuriyet Meydanı havuz	400
	717m³

Merzifon İlçemizde, tüm süs havuzlarımız toplam 717 m³'dür. Bu havuzlar yılda 3 kez temizlenmektedir. (3 x 717) = 2.150 m³, havuzlarımızın kaçak ve kayıp sularla birlikte yılda toplam su tüketimi 2.500 m³'dür. Park ve yeşil alanların sulamasında yıllık kullanılan su miktarı ise içmeye elverişsiz kuyu suyundan kullanılmak üzere günde tüketilen su miktarı 3 tanker (6+6+12=24 m³)x 4 sefer = 96 yaklaşık 100 m³. Sulama sezonu 120 gün x 100 ton = 12.000 m³'dür.

Taşova İlçesi verileri:

Taşova İlçemiz genelinde rekreasyonel (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları v.b.) amaçlı kullanılan ayrıca bir su kaynağımız bulunmamaktadır. Vatandaşlarımız bu gibi su ihtiyaçlarını (özellikle ırmak kenarındaki, arazi, bağ, bahçe, tarla v.b. sahipleri) kendi imkanlarıyla Yeşilırmak Nehrinden karşılamaktadırlar.

B.5. Çevresel Altyapı

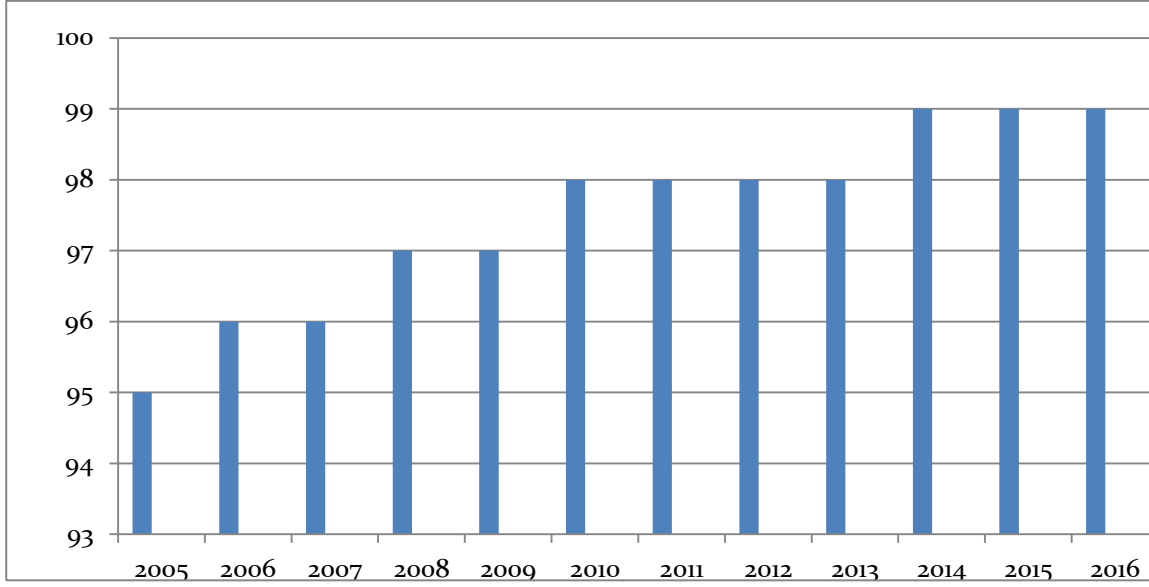
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Amasya Belediyesi hizmet alanı içerisinde bulunan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemleri uzun yıllardır kullanılmaktadır. 2016 yılı itibarıyla % 99'luk nüfus kanalizasyon sisteminden yararlanmaktadır. Kanalizasyon sisteminden yararlanmayan kısım ise belediyemiz bünyesine yeni katılan il merkezine uzak olan küçük yerleşim yerleridir. Bu yerlerle ilgili de gerekli planlamalar yapıp kanalizasyon sistemleri yerleşim yerlerine kazandırılacaktır.

Amasya yerleşim alanı olarak sürekli genişlemektedir. Yeni yerleşim olan bu alanlara kanalizasyon sistemi hemen yapılmakta olup, mevcut yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinde sorunlu olan bölgeler de düzenli olarak yenilenmektedir.

Mevcut kanalizasyon sistemi ve arıtma tesisi hizmetleri verilen nüfusun belediye nüfusuna oranları aşağıda verilmiştir.

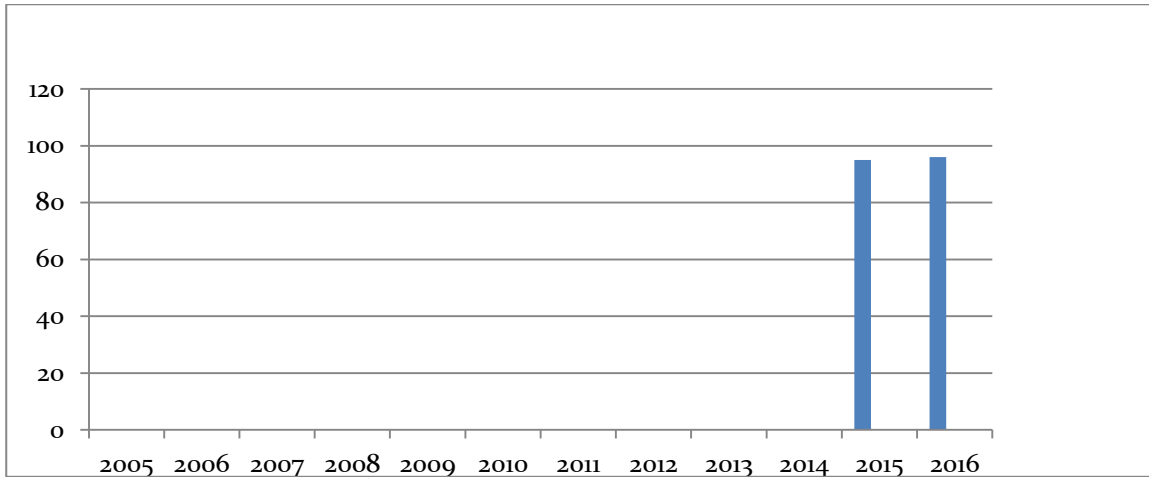
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil B.28 - Amasya ilinde 2017 yılı kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (Amasya Belediyesi, 2018)

Amasya Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi 2015 yılında faaliyete başlamıştır. Hizmet verdiği nüfus belediye nüfusunun % 96 sı kadardır. Arıtma Tesisine atıksular ilimizin belirli bölgelerinde bulunan 10 adet ayrı terfi istasyonunda toplanarak iletilmektedir.

Arıtma tesisi fiziksel ve biyolojik türde dizayn edilmiştir. Tesisimizin günlük kapasitesi 12.000 m³/gün dür. Tesisten günlük ortalama 7-10 ton arıtma çamuru çıkmaktadır. Çamurun gerekli analizleri yapılmış, tehlikesiz atık olarak değerlendirilmiştir ve ilimizde bulunan düzenli depolama sahasına gönderilmektedir.

Şekil B.29 – Amasya ilinde 2017 yılı atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı (Amasya Belediyesi, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.35–(Amasya) İlinde 2017 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Belediyeler, 2016)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesis/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesis Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasınd a	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İl Merkezi	AMASYA	x		x	x		12.126	0,14	Y=489955.616 X=4505049.738 Z=382.13	yok	97.728	7-10
	Ziyaret Belediyesi		x									
İlçeler	Merzifon		X									
	Suluova		X									
	Gümüşhacık öy		X									
	Taşova		X									
	Göynücek		X									
	Hamamözü	X (Faal Değil)										

Merzifon İlçesi verileri:

Kanalizasyon sistemimizin 2009 yılında kesin kabulü yapılmıştır. Eski kanalizasyon sistemimiz yağmur suyuna terk edilmiştir. İmar planımızda yol olarak gözüktüp açık durumda olan yerlerin tamamına yakın kısmında kanalizasyon şebekesi vardır. Kanalizasyon şebekesi olmayıp fosseptiği olan, şebeke yapımı için düzenleme planına alınan 1 adet mesken bulunmaktadır. Atık su arıtma tesisi projesi inşaatı devam etmekte olup 2017 yılı içerisinde ise tesisimiz faaliyete geçecektir.

Suluova İlçesi verileri:

Suluova İlçemizin tamamında Kanalizasyon şehir şebeke hattı yapılmıştır. Ancak bu kanalizasyon sistemi arıtma tesisi ile sonlanmamaktadır. Bununla beraber ilçede yapılan hayvancılık faaliyetleri sonucunda oluşan hayvansal atıklarını kanalizasyon şebeke hattına bağlayanlar tespit edilerek gerekli yasal işlemler yapılmakta ve bağlantısı iptal edilmektedir.

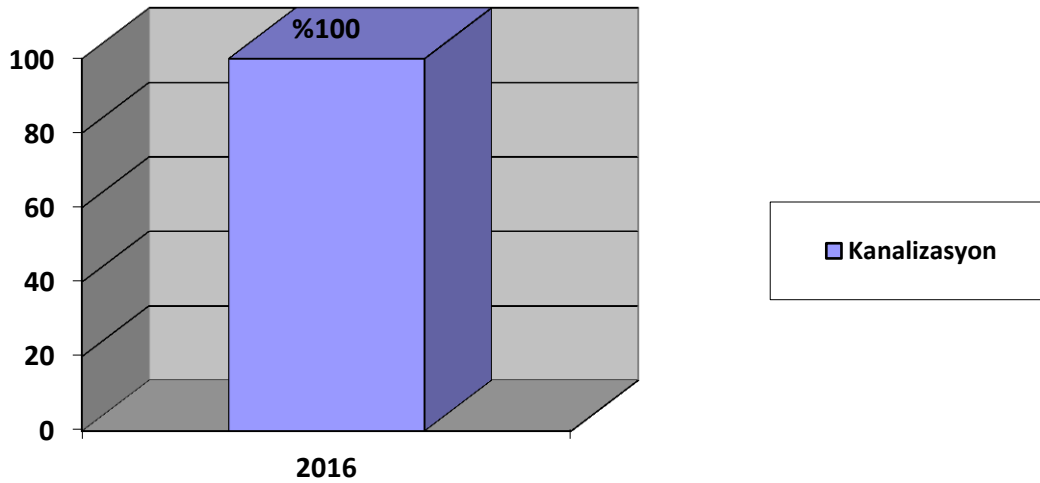
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Gümüşhacıköy İlçesi verileri:

Söz konusu kanalizasyon sistemini ilçe nüfusunun % 99'u tarafından kullanmakta olup, % 1'lik kısmı binalarının yollara olan kod farkından dolayı bu hizmetten yararlanamamaktadır.

Taşova İlçesi verileri:

Taşova İlçemizde kanalizasyon şebekesi ve yağmursuyu şebekesi hatları tamamlanmış olduğundan ilçemiz nüfusunun tamamı kentsel kanalizasyon sistemi hizmetinden yararlanmaktadır. İlçemiz atıksu arıtma tesisinin inşaatı tamamlanmış olup mekanik aksamının montajı yaptırılarak faaliyete geçirilecektir.

Şekil B.30-Amasya İli Taşova İlçesi 2017 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı. (Taşova Belediyesi, 2018)

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Amasya İli, Merzifon İlçesi, Kümbethatun OSB Mahallesi 5. Sokak No:1 05300Merzifon adresinde yer alan Amasya-Merzifon Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne ait arıtma tesisi G34B20A3A- G34AB20A4B pafta, 277 ada, 13 parsel numarasında kayıtlı alan üzerinde yer almaktadır. Amasya-Merzifon Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü tarafından Organize Sanayi Bölgesinde bulunan tesislerden gelen atık suların arıtılması için atıksu arıtma tesisi kurulmuştur. Merzifon Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan tesislerden gelen atıksu miktarları ve su karakterleri ile ilgili fizibilite çalışması yapılmıştır. Organize Sanayi bölgesindeki tüm tesisler kullandıkları suyu şehir şebekesinden temin etmektedirler. Su kullanım verileri ve anket çalışmaları doğrultusunda, toplam 300 m3/gün atıksu debisi

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

dikkate alınarak projelendirme yapılmıştır. Yapılan çalışma sonrası arıtma tesisi “Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur Sistemi” olarak tasarlanmış ve faaliyete geçirilmiştir. Kanalizasyon kanalına toplanan atıksular, atıksu iletim hattına bağlanmış ve atıksu arıtma tesisine iletilmektedir. Arıtılmış suyun deşarjı Gümüşsuyu deresine yapılmaktadır. Merzifon OSB Atıksu Arıtma Tesisinden çıkan arıtma çamurunun analizi aşağıda yer almaktadır.

Çizelge B.36-Amasya İlinde 2017 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu

<u>OSB Adı</u>	<u>Mevcut Durumu</u>	<u>Kapasitesi (ton/gün)</u>	<u>AAT Türü</u>	<u>AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)</u>	<u>Deşarj Ortamı</u>	<u>Deşarj Koordinatları</u>
<u>Merzifon</u>	<u>Var-Çalışıyor</u>	<u>300</u>	<u>Fiziksel + Biyolojik</u>	<u>0,72</u>	<u>Gümüşsuyu Deresi</u>	<u>N40° 46’ 00</u> <u>E35° 30’ 00</u>
<u>Amasya</u>	<u>Proje</u>					
<u>Suluova</u>	<u>Proje</u>					

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

AMASYA-MERZİFON ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
OSB ATIKSU ARITMA ÇAMURU ÖRNEĞİ
"ATIK YÖNETİMİ GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK"
EK-3B TEST VE ANALİZ RAPORU

ÇALIŞMAYA KATILANLAR

53727

52470

53271

51654

51903

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

Y-41/005/2011

MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ

P.K.21, 41470 Gölbaşı Köyü T.C. 262 677 20 06 F.0 262 641 23 09 mam.tubitak.gov.tr

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173/181.06.03-

1669/8949

Tarih: 12.09.2014

Sayfa No: 3/7

Foto 1. 148/773 no'lu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru"

2. ÖRNEĞİN FİZİKO-KİMYASAL ANALİZLERİ

"OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinde ön tanımlama amacı ile yapılan fiziko-kimyasal testler ve sonuçları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. 148/773 no'lu örneğin fiziksel-kimyasal analizleri

Parametre	Sonuç	Analiz Metodu
Görünüm/Koku	Siyah/ Kötü Kokulu	
pH değeri (Sulu çözelti)	7,82	TS 8753 EN 12176
Çözünmüş Oksijen (mg/l)	~0	SM-4500 OG
Nem Miktarı (% ağırlık)	72,47	TS 9546 EN 12880
Katı Madde içeriği (% ağırlık)	27,53	TS 9546 EN 12880
Organik madde miktarı (% ağırlık)	9,52	TS 8336
İnorganik madde miktarı (% ağırlık)	18,01	TS 8336
Üst ısı değeri (kcal/kg)*	1954	ASTM D 5865
Toplam kükürt (% ağırlık)*	0,677	ASTM 4239
Toplam organik karbon (mg/kg)	69070 (% 6,80)	SM 5310 B
Yağ Gres Tayini (mg/l)	8520 (%0,88)	ASTM D7066

*105 °C'da kurutulmuş örnekte

Tablo 2'de verilen analiz sonuçlarına göre, "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin nötrale yakın hafif bazik, oldukça nemli olduğu tespit edilmiştir. Üst ısı değeri 1954 cal/gr gibi nispeten iyi bir değer olup yakılarak enerji eldesi için iyi bir atıktır. Yağ değeri numune içerisinde %0,88 olup, TOK değerinin %6,80 gibi bir değerde çıkması numunede çok yüksek olmasa da bir organik içeriğin mevcut olduğunu göstermektedir.

Amasya-Merzifon Organize Sanayi Bölgesi "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173/181.00.03-

16691 8979

Tarih: 12.09.2014

Sayfa No: 4/7

Çözünmüş oksijen miktarı 0 mg/lit civarında bir değer bulunmuş olup, bu durum sucul ortamlara karışması halinde risk teşkil etme ihtimali oldukça yüksektir. 92/69/EEC A.10 no'lu alevlenebilirlik testinde numunede yanma olmamıştır. Bu sebeple, örneğin kendiliğinden alevlenme potansiyelinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

148/773 no'lu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" için gerekli içerik belirleme çalışmaları için termal gravimetrik analizler (SI TG/DTA 7200 EXSTAR marka TG/DTA cihazı) EN 11352-2 Standart Metoduna göre laboratuvarlarımızda yapılmıştır. Numunede yapılan termal analiz sonucunda;

- 200°C'ye kadar %66 kayıp olduğu (nem içeriğinden kaynaklandığı)
- 200-300°C arasında %2 kayıp olduğu (uçucu/yan uçucu organiklerden kaynaklandığı)
- 300-550°C arasında %7 kayıp olduğu (uçucu olmayan organiklerden kaynaklandığı)
- 550-850°C arasında %4 kayıp olduğu (inorganiklerden kaynaklandığı)

gözlemlenmiştir.

TGA analiz sonuçları da örneğin oldukça yüksek nem içerikli olduğu sonucunu doğrular niteliktedir.

3. ÖRNEĞİN ORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ

"OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğindeki (148/773) organik madde içeriğinin belirlenmesi amacıyla hekzan ile ekstrakte edilmiş organik fazda ASTM E1252 metoduna uygun olarak yapılan FTIR analizi sonucunda numunenin organik bileşimindeki fonksiyonel gruplar belirlenmeye çalışılmıştır. 3000cm⁻¹'de çok zayıf alkil grubuna ait piklere rastlanılmıştır.

4. ÖRNEĞİN İNORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ

Örneğin inorganik kısmının yapısının aydınlatılması amacıyla ve örneğin inorganik yapısı içinde bulunabilecek olası ağır metal ve/veya risk faktörü açısından önemli diğer bileşenler sebebi ile Rietveld metoduyla kantitatif faz (minerolojik) analizi gerçekleştirilmiştir. PANalytical X'Pert Pro MPD model XRD cihazı ile Cu X-ışını tüpü ($\lambda=1.5405$ Angstrom) kullanılarak yapılan kalitatif faz analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173/181.06.03-

16691 8979

Tarih: 12.09.2014

Sayfa No: 5/7

Tablo 3. "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin XRD ile kalitatif faz analizi sonuçları

Numune Kodu	Bileşik	PDF No	Inorganik Fazdaki İçerik (%)	Numundeki İçerik (%)
1480000773	Hematite, Fe ₂ O ₃	33-664	40,6	7,3
	Feldispat	-	20,7	3,7
	Kuars, SiO ₂	46-1045	12,3	2,2
	Magnesioferrite, MgFe ₂ O ₄	17-464	11,8	2,1
	Anhydrite, CaSO ₄	37-1496	5,5	1,0
	Zinc Titanium Oxide, Zn ₂ TiO ₄	4-6-5541	3,4	0,6
	Iron Phosphate, Fe(PO ₄)	4-12-1492	2,9	0,5
	Korundum, Al ₂ O ₃	10-173	1,8	0,3
	Berlinite, Al(PO ₄)	4-9-5769	1,0	0,2

Fizikokimyasal analizde numunenin inorganik yapısı, numunenin %18 civarında bir kısmını oluşturmaktadır. Tablo 3'te verilen sonuçlarda da görüleceği üzere, numunenin inorganik kompozisyonunu başlıca % 7,3 ile Fe₂O₃ oluşturmaktadır. Bu bileşik için MSDS bilgi formlarında R36/37/38 risk kodları mevcuttur. Bu risk kodları için AYGEİY'de sınır değer %20'dir. Bu sınır değer aşılmamaktadır. Ayrıca, örnekte ağır metal ve diğer elemental kompozisyonu belirlemek için ICP-MS cihazı ile EPA 6020A metoduna uygun olarak element analizi yapılmıştır. Yapılan analiz neticesinde tespit edilebilen elementlere ait sonuçlar, Tablo4'te verilmiştir.

Tablo 4. "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin ICP-MS Sonuçları (mg/kg)

Na	Mg	Al	K	Ca	Cr	Fe	Cu	Zn
5775	4253	15165	2303	4703	2492	164139	2366	15558

ICP-MS sonucuna göre numunede kayda değer bir ağır metale rastlanılmamıştır. Numunede %16,41 civarında demire ve %1,56 civarında çinko, % 1,52 civarında alüminyum ve diğer metaller daha da azdır. Bu sonuçlar genele olarak XRD sonuçları ile uyumludur. Nispeten yüksek demirin numunede ki kaynağı XRD ölçümü ile Fe₂O₃, MgFe₂O₄, Fe(PO₄) bileşikleri olduğu gözlemlenmiştir. İki cihazın ölçümü arasında ki kuantitatif küçük farklar iki örneğin cihaza hazırlanma şekilleri ve cihazın ölçüm özelliklerinin farklı olması ile ilintilidir. Bu bilgiler ışığında, hem Tablo 3 hem Tablo 4 değerlendirildiğinde, numunenin inorganik içeriğinde AYGEİY'e göre tehlikesiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Akte Yurtkırı Genel Esaslar ile ilgili yorumlar

Harun Kaya

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173/181.06.03-

166P/8P79

Tarih: 12.09.2014

Sayfa No: 5/7

5. EKOLOJİK TOKSİSİTE TESTİ

Söz konusu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinde, ISO/EN/DIN 11348 metoduna uygun olarak ToxAlert 100 cihazı kullanarak biyoluminesans bakterisi ile ekotoksisite analizi yapılmıştır. Katı haldeki atık numunesinin ekstraksiyonu için, DIN 38414-S4 metoduna uygun olarak 10 gr numune / 100 ml deiyonize su karışımı, 24 saat dairesel hareketli çalkalayıcı ile çalkalanmış ve oluşan ekstrakt 4000 rpm de 15 dakika santrifüjlenmiştir.

Test için seyreltmeler, numune derişimi %80, %50, %25, %12.5 ve %6.25 olacak şekilde hazırlanmıştır. Renkli numunelerde ön seyreltme yapılmış ve renk etkisi bertaraf edilmiştir. Bu seyreltmeler hesaplamada göz önüne alınmıştır. Testin temas süresi 30 dakika olup, her bir örnekten iki ölçüm yapılmıştır. Test sonunda her bir seyreltmeye karşılık bulunan % inhibisyon değeri ile numunelerin EC50 değerleri hesaplanmıştır. Analiz sonucu Tablo 5'de EC50 ve toksisite derecesi cinsinden verilmiştir.

Tablo 5. 148/773 no'lu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneği eko-toksisite analiz sonucu

*EC 50 (%)	**Toksiste Sınıfı	Sonuç / Açıklama
Bulunamadı	0	Toksik Değil

* EC50: bakterinin % 50 sini inhibe eden konsantrasyon oranı

**Toksiste derecesi(sınıf): toksik değil(0); az toksik(1); toksik(2); çok toksik(3); oldukça çok toksik(4)

Yukarıdaki bulgulara göre, "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin denizel ortam bakterisi *vibrio fischeri* üzerine toksik etki göstermediği belirlenmiştir. Bu sonucun anlamı, OSB Atıksu Arıtma Çamuru örneğinin su ile reaksiyon sonucu sulu ortamda olumsuz ekotoksik etkilere sebep olma riskinin düşük olmasıdır.

6. AKUT TOKSİSİTE TESTİ (Balıklarda)

148/773 no'lu numune, 100 gr/lt'lik (1'e 10 seyreltme) sulu çözeltisi hazırlanarak SKKY Teknik Usuller Tebliği şartlarına göre "Balıklarda Akut Toksikite-Zehirlilik Seyreltme Faktörü" testine tabi tutulmuştur. Akut toksisite, su içindeki maddeye maruz kalan organizmanın kısa zamanda (günler içinde) geri çevrelemeyebilir etkisidir. Bu test için akut toksisite, test balıklarının %50'sinin öldüğü ortalama ölümcül konsantrasyon (LC₅₀) olarak ifade edilmektedir. Bu analiz metodu en az 96 saat boyunca devam ettirilir ve 24 saatlik aralıklarla balık ölümleri kayıt edilir. Balıkların %50'sinin öldüğü konsantrasyon olan LC₅₀ değeri de kayıt edilir.

Balık biyodenyi için SKKY Teknik Usuller Tebliğinden verilen şartlara uygun olarak ile yapılan testlerde ZSF 20 bulunmuştur. Bunun anlamı numune 10 kez seyreltildiğinde balık ölümü olurken, 20 kez seyreltildiğinde balık yaşayabilmiştir. Bu seyreltme oranları örneğin **sucul ortamlarda yaşayan su canlıları için tehlikeli olduğu sonucuna varılmıştır.**

Amasya-Merzifon Organize Sanayi Bölgesi "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173/181.06.03-

1669/8979

Tarih: 12.09.2014

Sayfa No: 777

7. BULGULAR ve DEĞERLENDİRME

148/773 no'lu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin:

- Nötrali yakın hafif bazik ve yüksek nem içerikli olduğu belirlenmiştir.
- Çözünmüş oksijen miktarının 0 mg/lt civarında olması ekolojik olarak tehlikeli olabileceği sonucuna varılmıştır.
- İnorganik içerik bakımından AYGEİY'e göre tehlikesiz olduğu tespit edilmemiştir.
- Örneğin ekotoksikolojik olarak toksik olmadığı (sınıf 0) belirlenmiştir.
- Balık biyodeney sonuçlarında ZSF 20 bulunmuş olup, sucul ortam canlıları için tehlikeli olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında 148/773 no'lu "OSB Atıksu Arıtma Çamuru" örneğinin "tehlikeli(zararlı) atık" olduğu sonucuna varılmıştır. AYGEİY'de üretilen atığın mümkünse önce oluşumunun azaltımı, daha sonra geri kazanımı veya yeniden kullanımı, bu mümkün değilse bertarafı ilke olarak benimsenmektedir. Kalorifik değerinin nispeten yüksek (1954 kcal/kg) olması sebebi ile atık yakma lisanslı bir tesiste EK-2B'de verilen "R1- Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma" metodu ile geri kazanımı mümkündür. Bu işlem mümkün değilse EK-2A'da "D1-toprağın altında veya üstünde düzenli depolama örneğin, düzenli depolama ve benzeri" metodu gereği sulu eluatında ilgili analizler yapılarak düzenli depolama alanlarında düzenli depolanarak bertarafı da mümkündür.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

B.5.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimizde 1 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Merkez İlçesi Bağlarüstü Mevkii'nde bulunan 67 hektarlık alana 1 Adet Katı Atık Düzenli Depolama tesisi kurulmuştur. Tesis depolama hücrelerine proje ömrü boyunca toplam 2.395.000 ton katı atık depolanması planlanmaktadır.

Taşova İlçesi verileri:

İlçemizde katı atık düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır. İlçemizde toplanan katı atıklar üyesi olduğumuz Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliğinin Tokat'ın Erbaa ilçesindeki düzenli katı atık depolama tesisine nakil edilmektedir.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde bulunan katı atık düzenli depolama tesisinde biriken/oluşan atık sular tesiste biyogaz üretimini artırmak adına geri devirli kullanılmaktadır.

Merzifon İlçesi verileri:

Merzifon İlçemizde yapımı devam eden atıksu arıtma tesisinde arıtılan suların tarım arazileri sulamasında, itfaiye araçlarının su teminini bu arıtılmış sulardan sağlaması ve park-bahçelerin yine bu sulardan sulanması planlanmaktadır.

Taşova İlçesi verileri:

İlçemiz genelinde tarımda, yeşil alanların sulanmasında, sanayide kullanılan suyun, atıksu geri kazanımı yapılmamaktadır.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında Amasya ilimizde toplam 223 adet firma sisteme bilgi girişi yapmışlardır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.37- Amasya ilinde 2016 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler (ÇŞİM,2016)-(2017 Yılı verisi elde edilememiştir.)

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlletici faaliyetler var mı?		x	

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda ne tür temizleme faaliyetleri* yapıyor? (Aşağıdaki temizleme yöntemleri dikkate alınmalıdır)
		Var	Yok	
1.				
2.				
3.				

*Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri

Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtımı
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknoloji
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

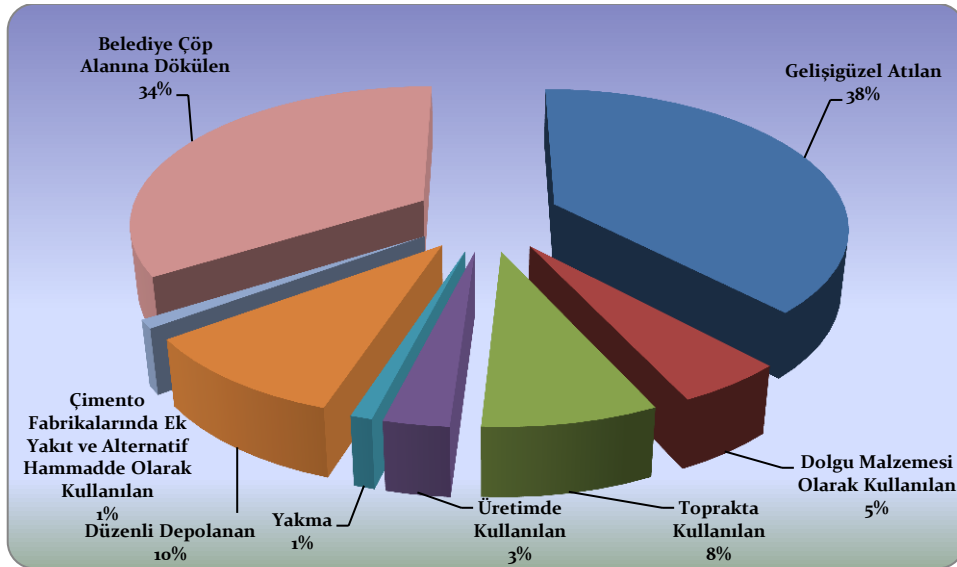
B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

İlimizde Belediye arıtmasında oluşan arıtma çamurları düzenli depolama tesisine gönderilirken, sanayi tesisleri kaynaklı arıtma çamurlarından tehlikeli atık olanlar lisanslı firmalara gönderilmektedir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil B.31-(Amasya) İlinde 2016 Yılında Belediyelerden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (ÇŞİM,2016)-(2017 Yılı verisi elde edilememiştir.)

Şekil B.32 - (Amasya) ilinde 2016 Yılında Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, 2016)-(2017 Yılı verisi elde edilememiştir.)

B.6.3.-Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği gereği, yönetmelik kapsamındaki madencilik faaliyetleri için Çevresel Etki Değerlendirilmesi sürecinde bir bütün olarak değerlendirilmektedir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Amasya İlinde 2017 yılında tarımda kullanılan tarımsal ilaçlar ile ilgili miktarlar aşağıdadır.

Çizelge B.38 – Amasya ilinde 2017 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (İl Gıda, Tarım ve hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	69.909	204.605,2
Fosfor	28.523	
Potas	9.558	
TOPLAM	103.990	204.605,2

(Kaynak: Amasya İli 2017 Yılı Gübre Tüketim Miktarı Uygulama Programı)

Çizelge B.39 - Amasya İlinde 2017 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı Böcekler	31,464	88.198,9
Herbisitler	Yabancı Otlar	66,015	
Fungisitler	Mantari Hastalıklar	145,681	
Rodentisitler	Zararlı Kemirgenler	0,005	
Nematositler	Zararlı Nematodlar	-	
Akarisitler	Zararlı Akarlar	2,577	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Kabuklu Bit ve Koşnil	-	
Diğer	Kloroz (Demir Eksikliği)	1,3	
TOPLAM		247,042	88.198,9

(Kaynak: Amasya İli 2016 Yılı Bitki sağlığı Uygulama Programı)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.40 - Amasya ilinde 2017 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları (Veri elde edilememiştir.)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

Amasya Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinin 2015 yılında faaliyete geçmesiyle ilimizdeki su kirliliğinin giderilmesi adına çok önemli bir adım atılmıştır. Tesisin çevre İzni mevcuttur.

Yine, “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında 2016 Amasya ilimizde toplam 223 adet firma sisteme bilgi girişi yapmışlardır.

Kaynaklar

- Amasya, Merzifon, Suluova, Göynücek, Hamamözü, Gümüşhacıköy Belediye Başkanlıkları
- DSİ 73.Şube Müdürlüğü
- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

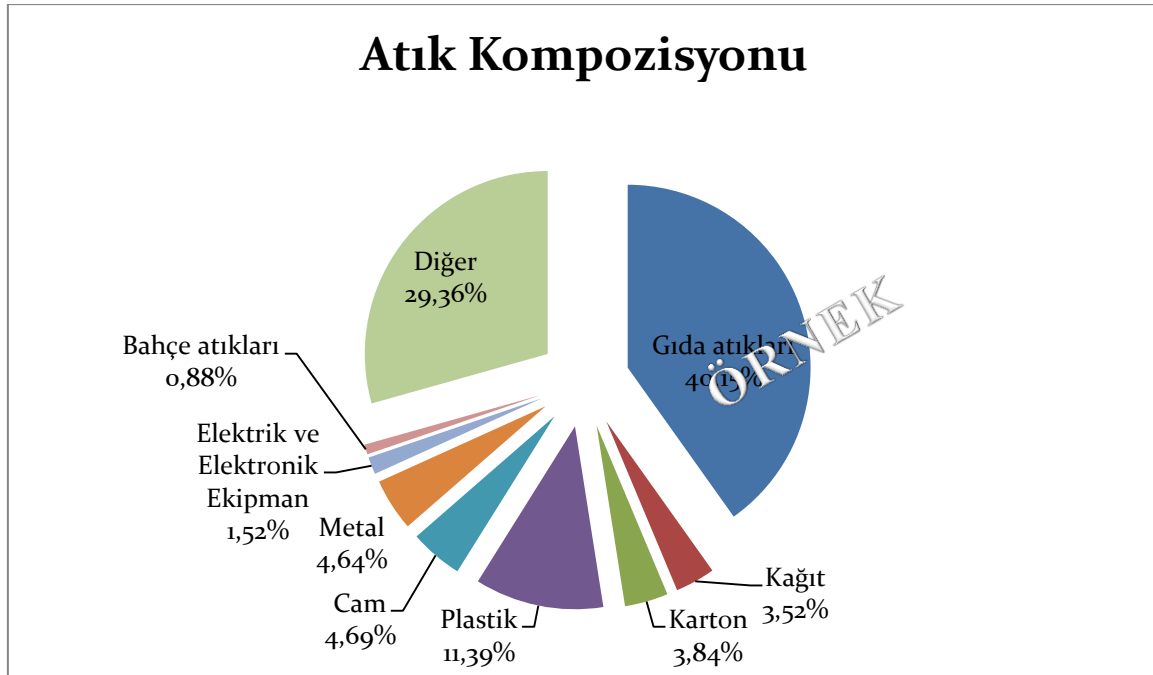
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimizde 1 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Merkez İlçesi Bağlarüstü Mevkii'nde bulunan 67 hektarlık alana 1 Adet Katı Atık Düzenli Depolama tesisi kurulmuştur. Tesisin depolama hücrelerine proje ömrü boyunca toplam 2.395.000 ton katı atık depolanması planlanmaktadır.

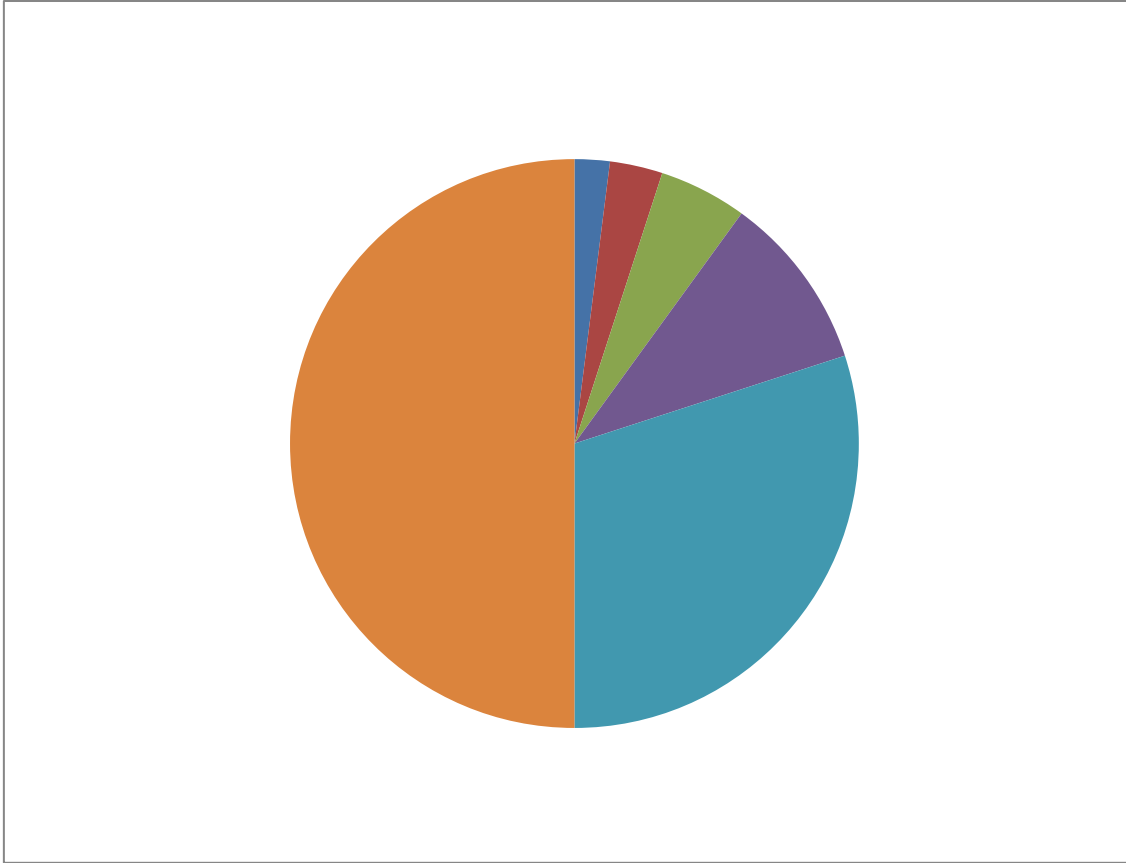
Tesis ile birlikte depo gazı toplama sistemi, gaz değerlendirme tesisleri (depo gazından elektrik enerjisi üretim tesisi), sızıntı suyu ön arıtım tesisi inşa edilmiştir. Düzenli depolama tesisinin kurulması ile kapatılan eski çöp alanlarının rehabilitasyonu sağlanmıştır. Katı atık düzenli depolama tesisimiz; Katı atıkların depolanmasından kaynaklanan sızıntı sularının toprak katmanları arasından geçip yer altı suyu veya yüzey sularına karışmasının önlenmesi, çıkan gazın toplanıp bertaraf edildiği (enerjiye çevrilerek), katı atıkların çevreye en az etki yapacak şekilde serilip, sıkıştırılıp, her gün üstünün örtüldüğü ve mühendisliğin temel ilkelerine göre planlanıp, belli bir program dahilinde işletildiği örnek bir tesistir. Proje sınırları (Amasya, Merzifon, Suluova ve Gümüşhacıköy) içerisinde günlük ortalama toplanan evsel katı atık miktarı **239,98 Ton/gün'dür**. (Kaynak: Amasya Katı Atık Birliği (AKAB) Katı Atık Bertaraf Tesisleri) kişi başına üretilen evsel atık miktarları; Amasya; **1,21 kg/gün**, Merzifon; **1,19 kg/gün**, Suluova; **1,20 kg/gün**, Gümüşhacıköy; **1,27 kg/gün** olarak tespit edilmiştir.

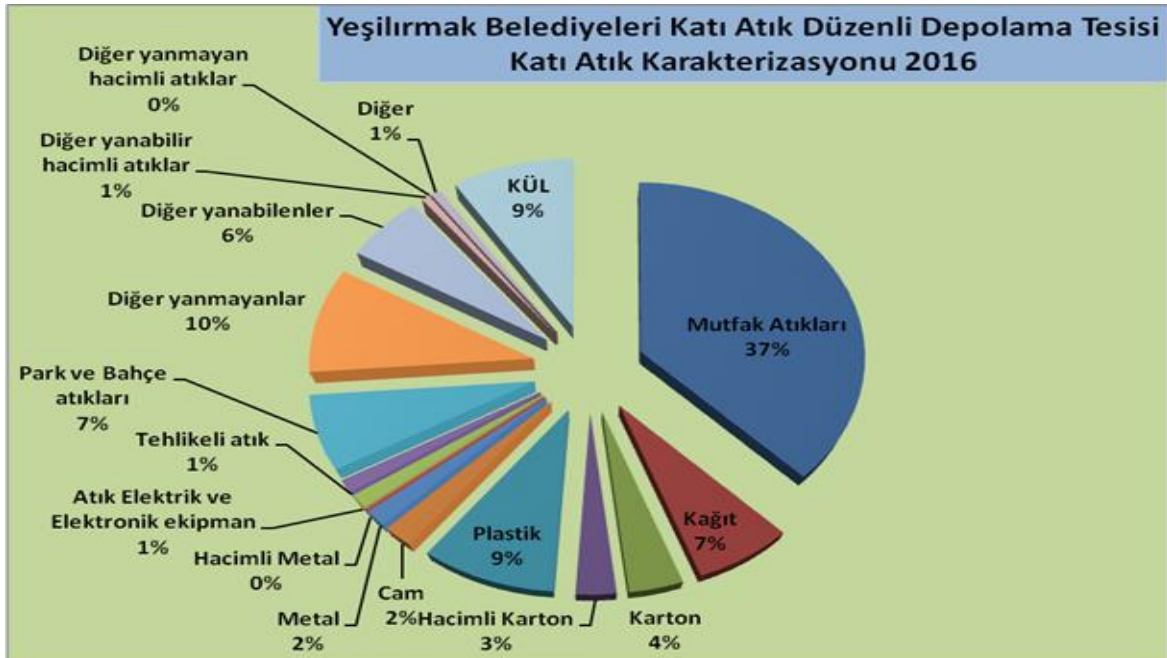
Şekil C.33 –Amasya İlinde katı atık kompozisyonu

Amasya Bölgesel Katı Atık Yönetimi Projesi Nihai Fizibilite Raporu, 2006)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil C.34 -Merzifon İlçesi 2016 Yılı Atık Kompozisyonu (Merzifon Bel. Temizlik İşl. Müd. , 2018)

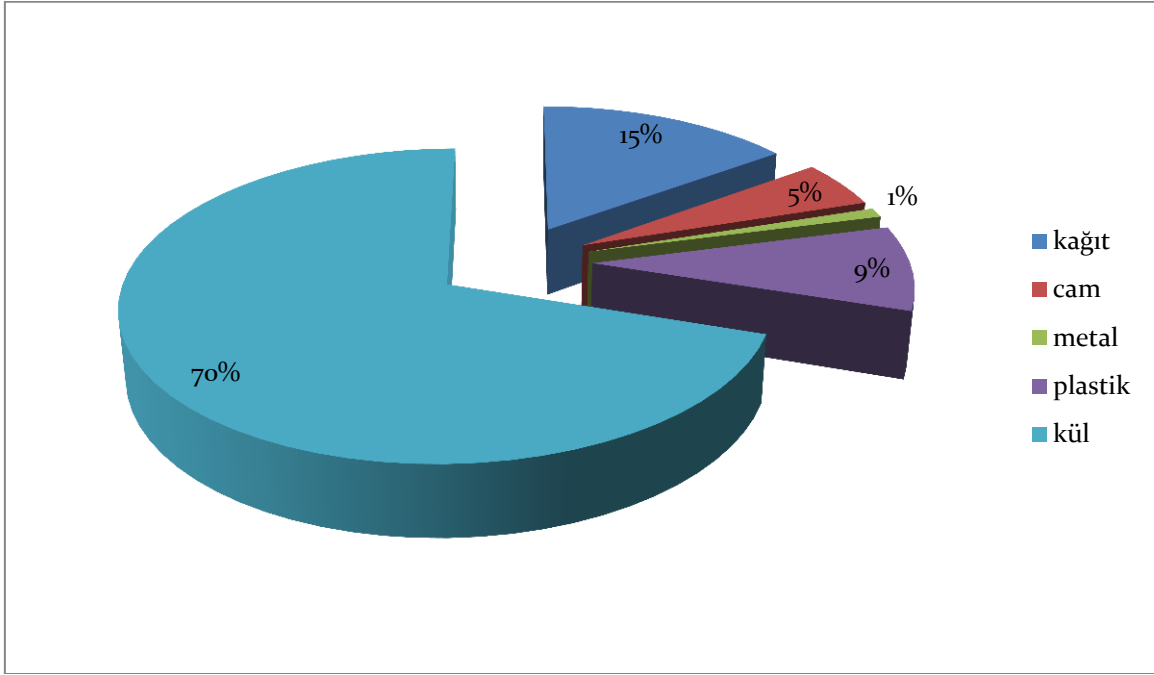

Şekil C.35 -2017 Yılı Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Katı Atık Karakterizasyonu (Yeşilirmak Belediyeleri Katı atık Yönetim Birliği, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Taşova İlçemizde 2017 yılında 4.079,25 ton atık toplanmış olup, bu atıklar üyesi olduğumuz Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliğinin Tokat'ın Erbaa ilçesindeki düzenli katı atık depolama tesisine nakil edilmektedir. İlçemizdeki atık kompozisyonu üyesi olduğumuz birlikten alınan bilgilere göre Şekil C.14'de gösterilmiştir.

Göynücek Belediye sınırları içerisinde oluşan evsel nitelikli Katı Atıklar, Amasya Merkez Bağlar üstü mevkiinde bulunan AKAB ile anlaşma yapılmış olup katı atıklarımız oraya götürülmektedir.

Şekil C.36 – Göynücek ilçesinde katı atık kompozisyonu (Göynücek Belediyesi, 2018)

Çizelge C.41 -Amasya İlinde 2017 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/ Belediye/ Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri (Tüm Belediyeler, Birlikler, ÇŞİM, 2018)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisleri			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/	Yakma	Düzensiz Depolama

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Amasya	104.629		114,3		1,1		1	Belediyeler ve Birlik	x			
Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Merzifon	57.179		43,5		0,76		1		x			
Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Suluova	38.066		44,4		1,16				x			
Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Gümüşhacıköy	14.450		15,9		1,1				x			
Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Ziyaret	3.870		4,3		1,12				x			
Amasya Katı Atık Birliği (AKAB)	Göynücek (AKAB üyesi değildir.)	4.773		0,7		0,15				x			
Yeşilirmak Belediyeleri Katı atık Yönetim Birliği Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi ERBAA	Taşova (İlçemiz Erbaa Düzenli Depolama Tesisine yakın olduğu için buraya göndermektedir.)	11.513		10,98	11,37	0,95	0,98			x			
	Hamamözü (Amasya mesafe uzak, araç yetersizliği var, ilçenin nüfusu 3.798 kişi)												x
İl Geneli		326.351						3	(Amasya, Merzifon ve Akınoğlu Köyü				

*Belediye(B), Özel Sektör(OS), Belediye Şirketi(BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü y

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

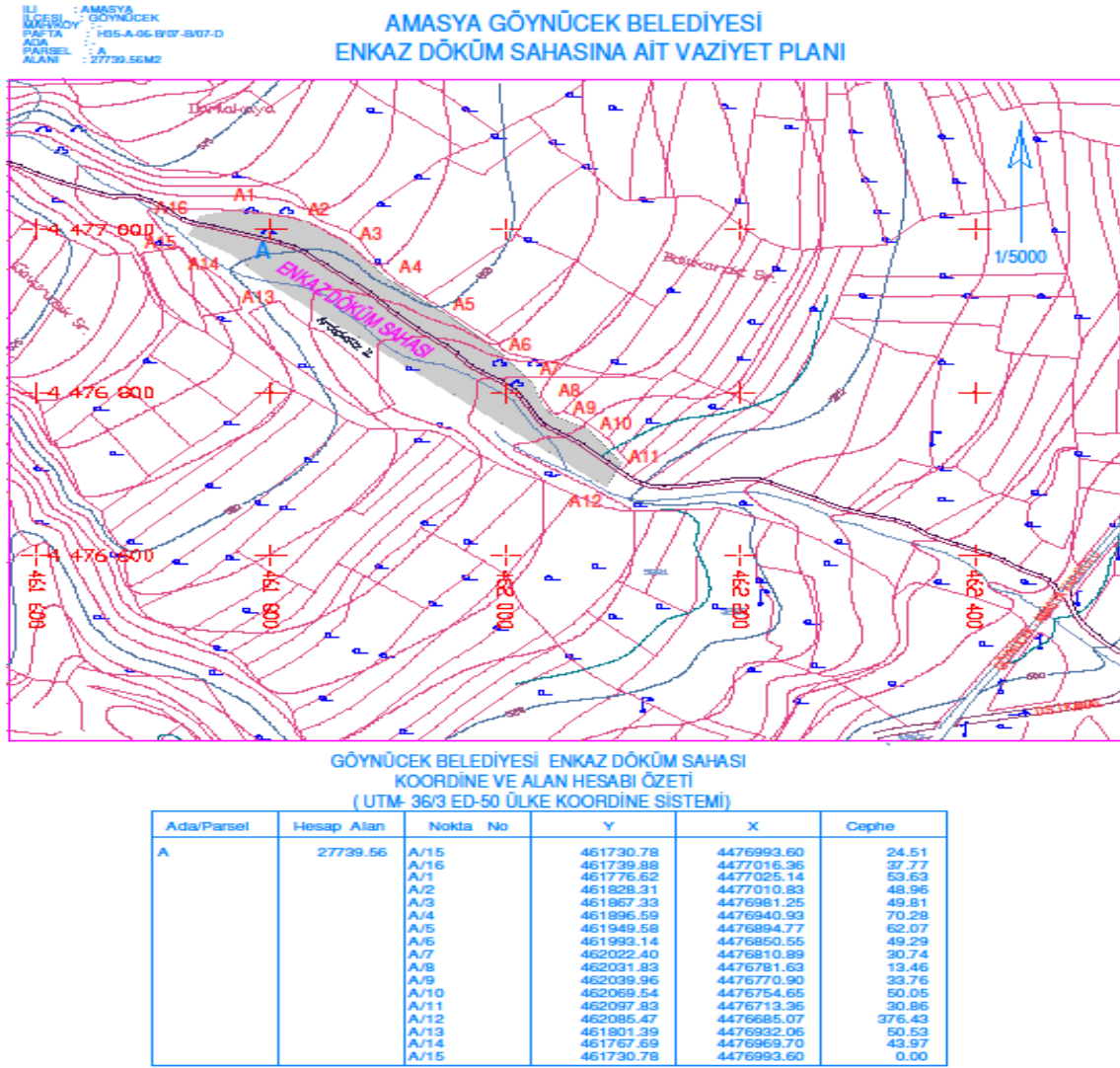
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Amasya ilimizde 4 adet, ilçe belediyelerimiz sınırlarında da birer adet, Ziyaret belde belediyesinde 1 adet hafriyat sahası bulunmaktadır.

Taşova İlçemizde oluşan hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları Belediyece belirlenen hafriyat dökme alanlarına dökülmektedir. Ayrıca ilçe sınırları içerisinde faaliyet gösteren özel hafriyat firmalarının da atıklarını belirlenen yerlere dökmelerinin sağlanması ve bunların kontrolü Taşova Belediyesince yapılmaktadır.

Göynücek İlçemizde, Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Hafriyat atıkları yeri olan Kızılkaya mevkiine götürülmektedir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil C.37 -Göynücek Belediyesi Hafriyat Döküm Alanı Vaziyet Planı. (Göynücek Belediyesi, 2018)

C.3. Ambalaj Atıklar

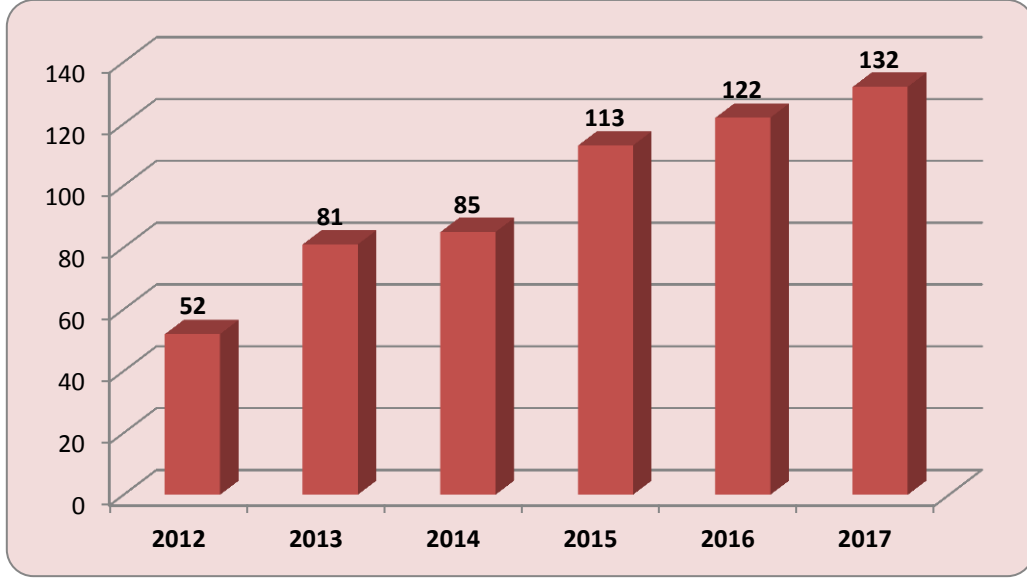
Çizelge C.50 - (Amasya) ilinde 2017 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2017)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik		2.805.073	54			
Metal		46.296	54			
Kompozit		21.678	-			
Kağıt Karton	3.581.228	3.847.656	54			

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Cam		257.199	54			
Ahşap	87.250	627.655	11			
Toplam	3.668.478	7.605.557	227			

İlimizde Onaylı Ambalaj Atık Yönetim Plan sayısı 1 adettir.

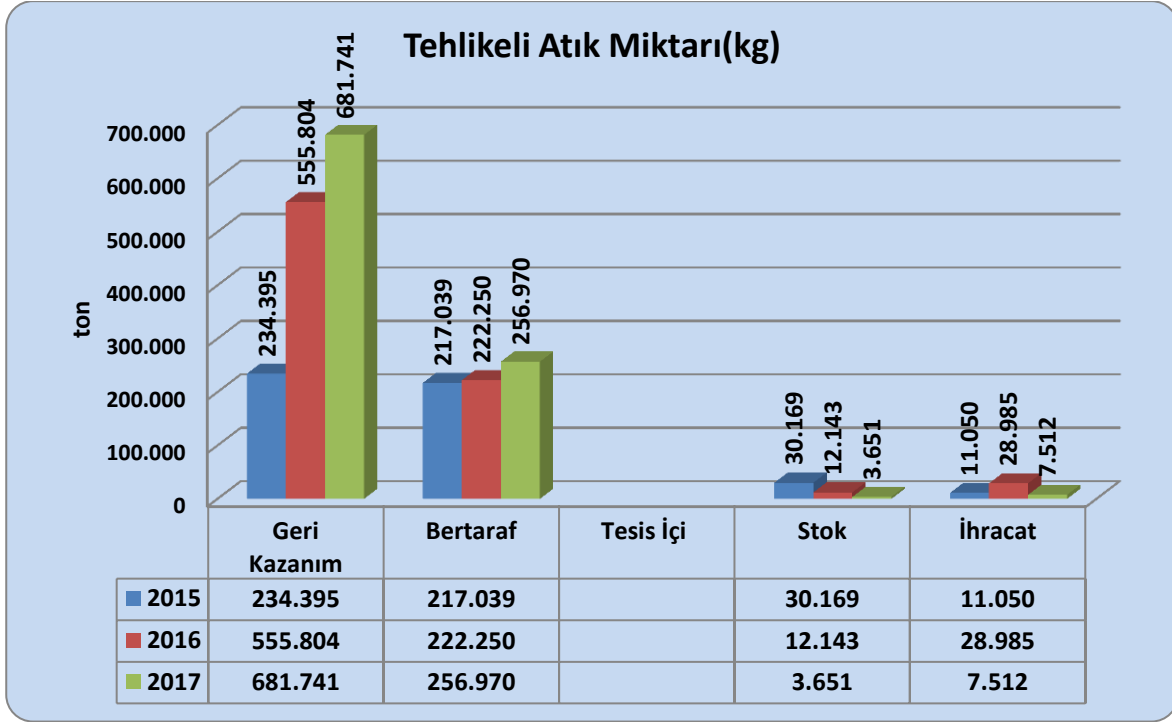

Şekil C. 38 - Amasya İlinde 2017 yılı kayıtlı ekonomik işletmeler (Ambalaj Bilgi Sistemi, 2018)

C.4. Tehlikeli Atıklar

İlimizde bir adet tehlikeli atık geri kazanım konusunda faaliyet gösteren lisanslı tesis bulunmaktadır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil C.39 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Çizelge C.42 - Amasya ilinde atık işleme ve miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

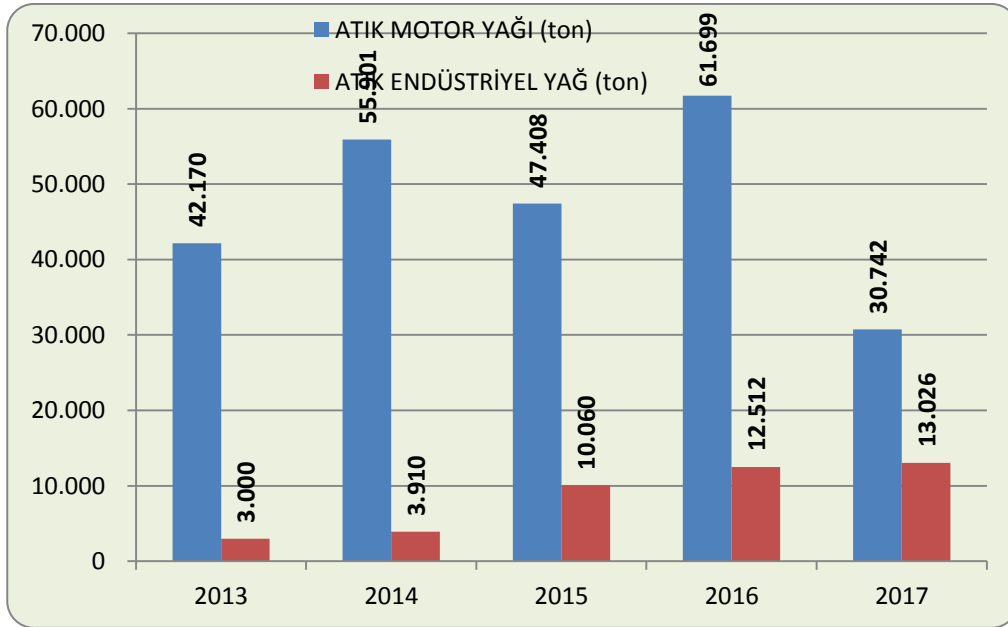
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	28631
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretimi	44348
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm prosesleri dahil)	40
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	138817
R6	Asitlerin veya bazların yeniden üretimi	113320
R8	Katalizör parçalarının (bileşenlerinin) geri kazanımı	350
R9	Yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer yeniden kullanımları	60413
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi ⁽¹⁾	214568
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya	81254

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

	kadar atıkların ara depolanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	
D5	Özel mühendislik gerektiren düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	56
D9	D1 ile D8 ve D10 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri yoluyla atılan nihai bileşiklerin veya karışımların oluşmasına neden olan fiziksel-kimyasal işlemler (örneğin, buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	219949
D10	Yakma (Karada)	36965

C.5. Atık Madeni Yağlar

İlimizde lisanslı atık yağ işleme tesisi bulunmamaktadır.

Şekil C.40 – Amasya ilinde atık madeni yağ toplama miktarları (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Çizelge C.43 – Amasya ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları (Atık Yönetim Uygulaması, 2018)

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
36	-	7,5	0,421	-

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

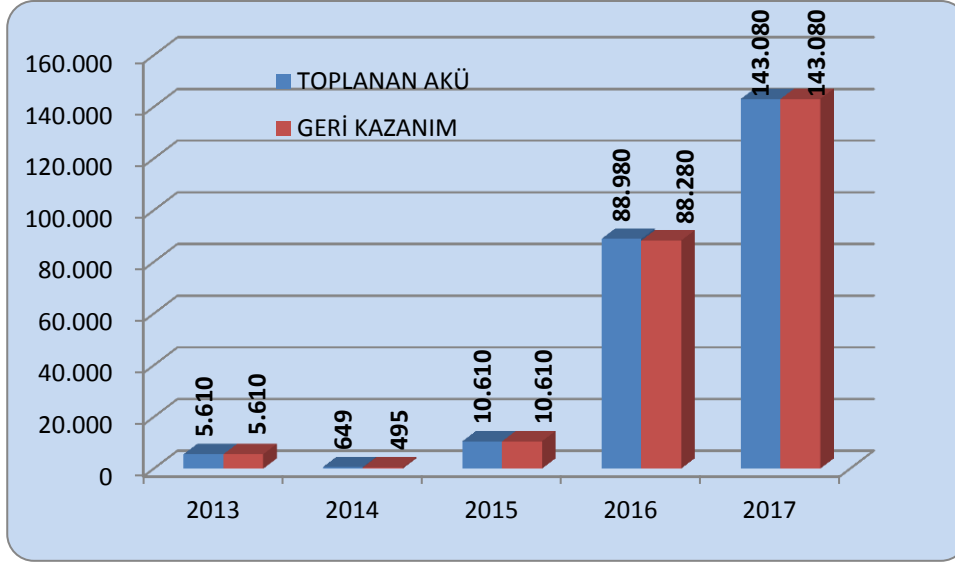
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.44 – Amasya İlinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler (Atık Yönetim Uygulaması, 2018)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
		143			143	

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Şekil C.41 – Amasya ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (kg) (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Çizelge C.44 – Amasya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg) (Atık Yönetimi Uygulaması, Ağustos 2018)

2013	2014	2015	2016	2017
5.610	649	10.610	88.980	143.080

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

Çizelge C.45 -Amasya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg) (Atık Yönetimi Uygulaması, Ağustos 2018)

2013	2014	2015	2016	2017
-	-	21	34	49

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

“Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmelik” kapsamında, ilimizde Bitkisel Atık Yağ taşıma lisansı almış firma bulunmamaktadır. Ancak;

- 1) Deha Bitkisel Atık Yağ Toplama Geri Kazanım Biodizel Üretimi San.ve Tic.A.Ş.
  - 2) Kolza Biodizel Yakıt ve Petrol Ürünleri San.ve Tic.A.Ş.
  - 3) Alternatif Enerji ve Biyodizel Ür. Bir. Derneği İktisadi İşletmesi (ALBİYOBİR)
- İsimli firmalar ilimizde ağırlıklı olarak atık toplama faaliyetinde bulunmuşlardır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.46 – Amasya ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis ¹		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis	
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
Sayısı	Kapasitesi (ton)				
-		46,657	3,370	-	

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

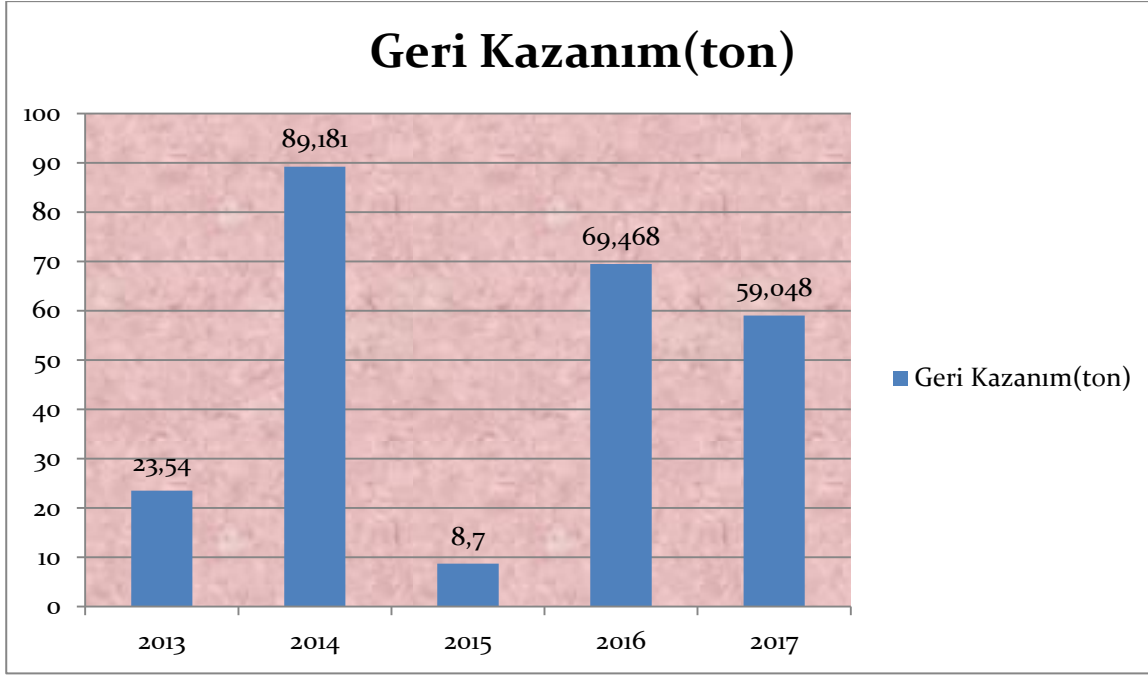
C.8. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

İlimizde ÖTL geri kazanım tesisi bulunmamakta olup 1 adet LASDER tarafından yetkilendirilmiş toplayıcı bulunmaktadır. İlimizde 2017 yılında beyan edilen ÖTL 59.048 kg.'dır.

Çizelge C.47 – Amasya ilinde 2017 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler (Kaynak, yıl) –(Veri elde edilememiştir.)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesis		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil C.42 – Amasya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl) (Atık yönetim uygulaması, Ağustos 2018) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(2017)

Çizelge C.48 – Amasya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl) (Atık yönetim uygulaması, Ağustos 2018)

	2013	2014	2015	2016	2017
Geri Kazanım Tesisi	23,540	89,181	8,700	69,468	59,048
Çimento Fabrikası					

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(2017)

C.9. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

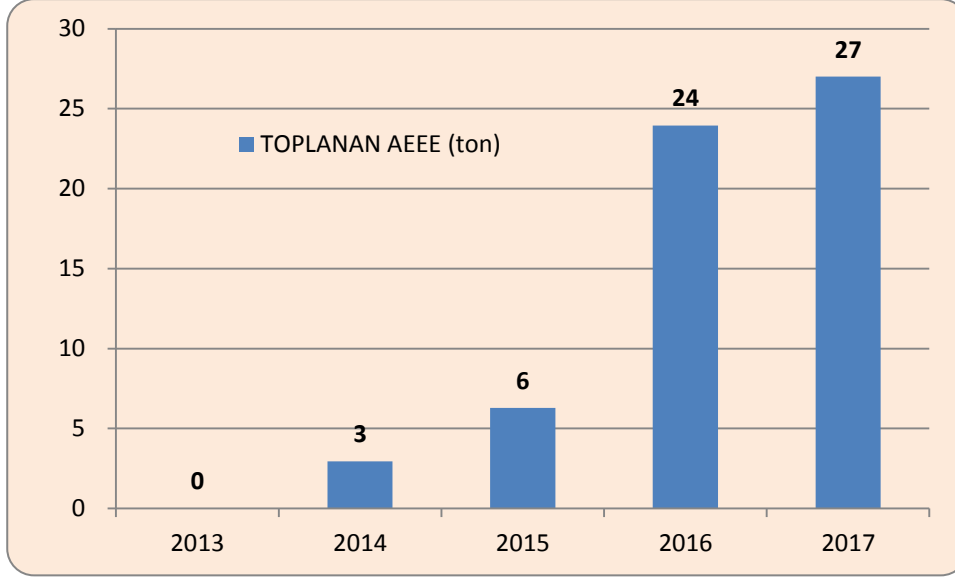
Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına

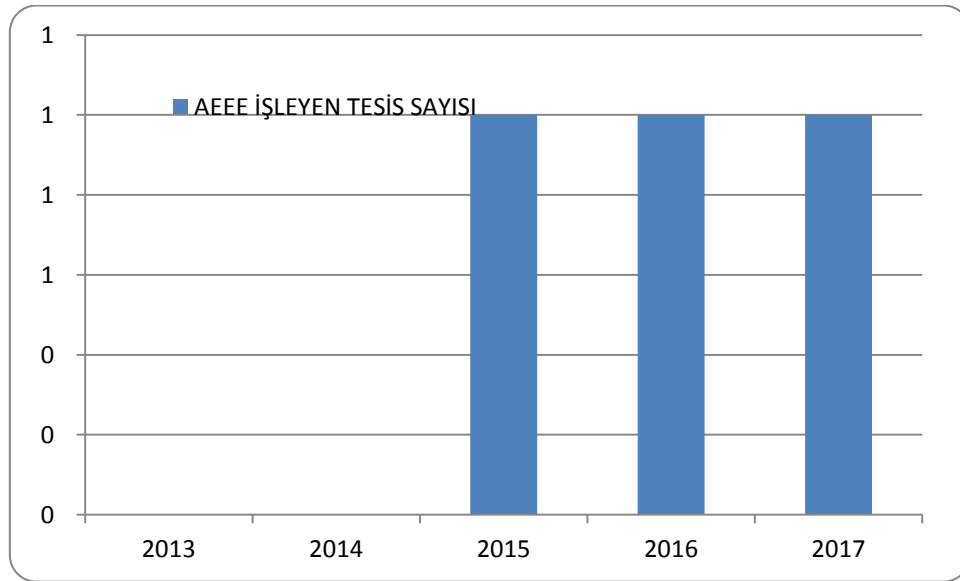
AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

İlimizde Tehlikeli atık lisansı bulunan Deniz METAL isimli firma bulunmakta olup, aldığı atık kodları içerisinde Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya kodları da bulunmaktadır.

Şekil C.43 - Amasya ilinde 2017 yılı atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Şekil C.44 - Amasya ilinde 2017 yılı AEEE işleme tesis sayısı (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Çizelge C.49 –Amasya ilinde 2017 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi		Sayısı	Kapasitesi	

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

			(m ³)	Miktarı (ton)		(ton/yıl)	
					1	5100	

C.10. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında Amasya ilinde 3 adet ÖTA Geçici depolama ve 1 adet ÖTA Teslim Yeri bulunmaktadır.

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
1	3	-	-

Çizelge C.50 - Amasya ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı (ÖTA Uygulaması, 2017)
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (Ağustos 2018)

SIRA NO	Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton) Yıl / Adet	ÖTA TESLİM NOKTASI Yıl / Adet
		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		
1	SEVİM YAZICILAR (GEÇİCİ DEPOLAMA)	1	1500 araç, 1300 m ²	-	-	2012 / 13 2013 / 28 2014 / 62 2015 / 39 2016 / 70 2017/ 61	-
2	HAMİ BAŞALAN (GEÇİCİ DEPOLAMA)	1	2750m ²	-	-	2012 / 22 2013 / 62 2014 / 115 2015 / 312 2016 / 334 2017/ 179	-
3	SAFFET ABAY ÖTA (GEÇİCİ DEPOLAMA)	1	470m ²	-	-	2015 / 0 2017/ 18	-
4	KEMAL YETİMOĞLU (TESLİM NOKTASI)	-		-	-	-	0

C.11. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde tehlikesiz atıkların toplanması ayrılması faaliyeti, belgelenmiş olan toplama ayırma tesisleri ile gerçekleştirilmektedir.

İlimizde TAT Tehlikesiz Atık Toplama Ayırma belgeli 5 adet tesis bulunmaktadır.

Çizelge C.51-Amasya ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Atık Kodu**	YIL						
	Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %’si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %’si	Bertaraf Yöntemi
020110	2,08	2,08	100	R12			
020202	57,76	57,76	100	R1			
020203	48,12	48,12	100	R1			
020204	52,7	51,7	98	R1			
020304	398,5	398,5	100	R9			
020305	49,3				49,3	100	D1
020305	91,58				91,58	100	D10
020403	50						
020502	3,043						
040222	27,84	27,84	100	R12			
110502	54,5	54,5	100	R4			
150101	9,783	9,783	100	R12			
150102	8,653	8,653	100	R12			
150104	3,22	3,22	100	R12			
150106	51,22	51,22	100	R12			
150107	0,012	0,012	100	R12			
160103	59,398	59,048	99	R12			
160112	0,19	0,19	100	R12			
160115	0,15	0,15	100	R1			
160117	1.166,209	1.152,109	99	R4-R12			
160118	36	20	56	R12			
160119	2,5	2,5	100	R12			
160120	1,5	1,5	100	R12			
160122	1,7	1,7	100	R12			
160214	2,66	2,66	100	R12			
160605	0,019				0,019	100	D5
170201	2,866	2,866	100	R12			
170203	1,34	1,34	100	R12			
170401	4,38	4,38	100	R12			
170402	2,49	2,49	100	R12			
170404	0,16	0,16	100	R12			
170405	66,46	66,46	100	R12			
170407	20,6	20,6	100	R12			
170411	2,67	2,67	100	R12			
180109	0,037	0,037	100	R13			
190805	22,64	22,24	98	R12			
191201	5240	5240	100	R12			
191202	109,78	109,78	100	R12			
200101	58,96	58,96	100	R12			
200102	827,12	827,12	100	R5			
200125	3,47	3,37	97	R9			
200139	20,2	20,2	100	R12			
200140	1331,27	1331,27	100	R12			

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Atık Kodu**	YIL						
	Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
200301	3,48				3,48	100	D5

* İlde bulunan GFB/Lisanslı Atık İşleme Tesisleri'nin Atık Yönetim Uygulaması/Kütle Denge Raporları kullanılarak doldurulacaktır.

C.11.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir-çelik sektörü bulunmamaktadır.

C.11.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde termik santral bulunmamaktadır.

C.11.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurları lisanslı ara depolama tesislerine gönderilirken, sanayiden kaynaklanan arıtma çamurları ise yine lisanslı düzenli depolama, ara depolama ve geri kazanım tesislerine gönderilmektedir.

2017 yılında Belediyelerden kaynaklı 50 ton, sanayi tesislerinden kaynaklı 271 ton arıtma çamuru lisanslı tesislere gönderilmiştir.

C.12. Tıbbi Atıklar

İlimizde 1 adet Tıbbi Atık Sterilizasyon tesisi ve 1 adet lisanslı tıbbi atık taşıma aracı bulunmaktadır.

Çizelge C.52 – 2017 yılında Amasya İli sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, Ağustos 2018)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Amasya	✓		1				✓		✓	Amasya
Merzifon	✓		1				✓		✓	Amasya
Gümüşhacıköy	✓		1				✓		✓	Amasya
Göynücek	✓		1				✓		✓	Amasya
Suluova	✓		1				✓		✓	Amasya
Taşova	✓		1				✓		✓	Amasya

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Hamamözü	√		1				√		√	Amasya
Ziyaret	√		1				√		√	Amasya

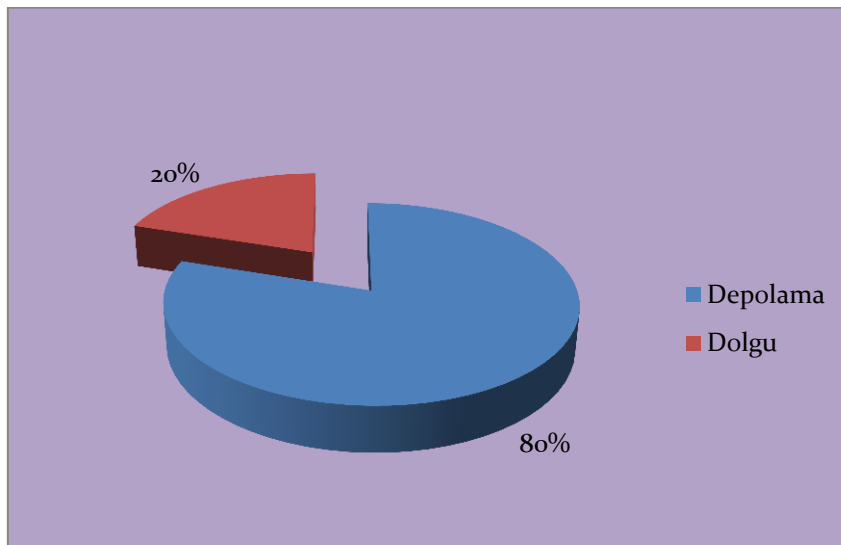
Çizelge C.53 - Amasya ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü(2017)

	2013	2014	2015	2016	2017
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	213,699	229,689	233,450	221,097	231,613

C.13. Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucu oluşan maden atıkları pasa döküm sahalarında depolanmaktadır. Depolanan pasa malzemelerin faaliyet alanında alım yapılan alanlara ve faaliyet sonlanması sonrasında arazide dolgu malzemesi olarak kullanılmasının planlandığı maden atık yönetim planları ile belirtilmiştir.

İlimizde maden atıkları geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Şekil C.44 -Amasya ilinde 2017 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.54 – (Amasya) ilinde 2017 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı veri elde edilememiştir. (Kaynak, yıl)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı

Çizelge C.55 – Amasya ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	4
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	1

- Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Belediyeler

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

Meydana gelen felaketler ve ülkemizde de yaşanan benzer kazalar sonucunda, ülkemizde de “Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin AB Konsey Direktifi/Seveso II Direktifi”ni Türkiye mevzuatına uyumlaştıran “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” 30 Aralık 2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gereken önlemler ile ilgili usul ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır. “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile müştereken yürütülmektedir. Bildirim maddesi, Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, diğer hükümleri de 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Tehlikeli madde içeren kuruluşlar, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Bilgi Sistemi altında kurulmuş olan Seveso (BEKRA) Bildirim Sistemi’ne bildirim yapmakla yükümlüdür. Bu bildirimler neticesinde kapsamdaki kuruluşlar ve bunların, alt seviyeli ve üst seviyeli olmak üzere kategorileri belirlenmektedir.

Çizelge Ç.55 – Amasya ilinde 2017 yılında SEVESO kuruluşlarının sayısı (BEKRA Bildirim Sistemi, 2018)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	2
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 2 adet üst seviyeli kuruluş bulunmaktadır.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Floristik açıdan oldukça zengin olan Amasya ili, Kuzey Anadolu ve İç Anadolu'nun sınırı üzerindedir. Amasya yer yer engebeli yer yer de geniş ovalık alanları olan bir ildir. Yeşilirmak, geçtiği vadilerde geniş boğazlar oluşturarak dağ dizilerinin iki ayrı grupta toplanmasına neden olur. En yüksek nokta 2.062 m. ile Akdağ'dır. Akdağ dışında, ildeki diğer belli başlı dağlar ise Karaömer Dağı (1.979 m.), Sakarat Dağı (1.956 m.), Tavşan Dağı (1.901 m.), İnegöl Dağı (1.873 m.), Eğerli Dağı (1.776 m.), Karadağ (1.524 m.), Buzlu Dağ (1.392 m.), Çakır Dağı (1.375 m.) ve Sarıtaş Dağı (1.159 m.)'dır. Türkiye florasındaki grid sistemine göre Amasya A5/A6 karelerine girmektedir (Davis 1965-1985). Orta Karadeniz bölgesinin güneyinde yer alan Amasya ili diğer Karadeniz illerine nazaran sert bir iklime sahiptir. Amasya'da Emberger'e göre "Yarı kurak Akdeniz iklim katı" (kışı son derece soğuk) hakimdir (Akman 1990). İklim, topoğrafya ve ana madde farklılıkları nedeniyle Amasya ilinde büyük toprak grupları oluşmuştur. Bunların yanında toprak örtüsünden yoksun bazı arazi tipleri (çıplak kaya ve molozlar vb.) de görülmektedir.

Amasya'da şimdiye dek 9 adet floristik çalışma gerçekleştirilmiştir. Üzerinde floristik araştırma yapılan bu 9 alan şu şekilde sıralanabilir: Akdağ / Kuşpınartepe / Amasya-Yozgat- Çorum Arasında Kalan Bölge (Karadağ, Kırklar ve Buzlu Dağ) / Vermiş-Yuvacık Köyleri ve Amasya Kalesi Arası / Eğerli Dağı / Tavşan Dağı / Aşağı Tersakan Vadisi / Çakır Dağı / Direkli (Göndes)-Yassıçal (Ebemi) ve Abacı Köyleri Arası. Bunların yanında İnegöl Dağı ile Sakarat Dağı'nda da floristik araştırmalar devam etmekte olup son aşamadır. Bugüne kadar Amasya il sınırları içerisinde yapılmış olan tüm floristik araştırmaların incelenerek değerlendirilmesi sonucunda genel olarak 109 familya ve 589 cinse ait 1.949 taksonun Amasya il sınırları içerisinde yayılış gösterdiği belirlenmiştir. Bu taksonlardan 272 tanesi (%13.95) ise endemiktir. Türlerin floristik bölgelere göre dağılımı: İran-Turan 226 (%11.6), Avrupa-Sibirya 96 (%4.93), Akdeniz 91 (% 4.67) şeklindedir. 75 Taksonların familyalara dağılımlarına göre en fazla takson içeren ilk 5 familya: Asteraceae 240 (% 12.31), Fabaceae 215 (% 11.03), Lamiaceae 133 (% 6.82), Poaceae 130 (% .67), Brassicaceae 119 (% 6.10) şeklindedir. Taksonların genoslara dağılımlarına göre en fazla taksona sahip ilk 5 genus ise: Astragalus 58 (% 2.98), Veronica 28 (%1.44), Alyssum 27 (%1.39), Centaurea 26 (% 1.33), Euphorbia 23 (%1.18) şeklinde sıralanmaktadır

D.2. Fauna

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Bölge dahilindeki fauna türlerinin incelenmesi, uzman gözlemleri, ilimiz için hazırlanmış raporlar, literatür bilgileri ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Amasya Şube Müdürlüğü Kuş Gözlem Raporlarına dayanılarak hazırlanmış olup, bu bilgiler ışığında karada yaşayan hayvan türleri olarak kuşlar, memeliler, sürüngenler olmak üzere 3 bölümde incelenmiştir. Yapılan inceleme ve araştırmalarda, son yıllarda yapılan koruma faaliyetleri neticesinde (özellikle kaçak avcılıkla mücadele ve korunan alanların tesisi hususları) kuş ve memeli türlerinin korunması hususlarında büyük önem arz etmektedir.

Özellikle Yedikır sulak alanı, sucul ve göçmen kuşlar için önemli konaklama ve üreme alanı özelliği taşımaktadır. Yurdumuzda sadece Aktaş gölünde ürediği bilinen Ak pelikanın üreme kaydı Yedikır gölü içerisindeki adacıkta da tespit edilmiştir.

Yapılan kuş gözlemi ve KOSK (Kış Ortası Su Kuşu Sayımlarında) nesli tehlike altında bulunan Dikkuyruk (*Oxyura leucocephala*) ve Küçük akbaba (*Neophron percnopterus*) kuşları gözlemlenmiştir.

Bölgede belirlenen kuş türleri ile ilgili olarak Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü verileri aşağıda mevcuttur.

D.2.1. Kuşlar

Çizelge D.56- Bölgede belirlenen kuş türleri (Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü, 2018)

1	Ağaç İncirkuşu	Anthus trivialis	97	Kaya Kırılancısı	Hirundo rupestris
2	Ağaç Serçesi	Passer montanus	98	Kaya Sıvacısı	Sitta neumayer
3	Ak Gerdanlı Ötleğen	Sylvia communis	99	Kerkenez	Falco tinnunculus
4	Ak Kanatlı Sumru	Chlidonias leucopterus	100	Kervançulluğu	Numenius arquata
5	Ak Kuyruklu Kartal	Haliaeetus albicilla	101	Ketenkuşu	Carduelis cannabina
6	Ak kuyruksallayan	Motacilla alba	102	Kılkuyruk	Anas acuta
7	Ak Mukallit	Hippolais pallida	103	Kımalı Keklik	Alectoris chukar
8	Ak Pelikan	Pelecanus onocrotalus	104	Kır Baykuşu	Asio flammeus
9	Ak Yanaklı Baştankara	Parus lugubris	105	Kır Kırılancısı	Hirundo rustica
10	Alaca Ağaçkakan	Dendrocopos syriacus	106	Kır Gagalı Dağkargası	Pyrrhocorax pyrrhocorax
11	Alaca Balıkçıl	Ardeola ralloides	107	Kızıl Ardıç	Turdus iliacus
12	Alakarga	Garrulus glandarius	108	Kızıl Boyunlu Batağan	Podiceps grisegena
13	Anadolu Sıvacısı	Sitta krueperi	109	Kızıl Kırılancısı	Hirundo daurica
14	Angıt	Tadorna ferruginea	110	Kızıl Kumkuşu	Calidris ferruginea
15	Arıkuşu	Merops apiaster	111	KSırtlı Örümcekkuşu	Lanius collurio
16	Atmaca	Accipiter nisus	112	Kızıl Şahin	Buteo rufinus
17	Bahçe Tırnaşkuşu	Certhia brachydactyla	113	Kızılback	Tringa totanus
18	Bahri	Podiceps cristatus	114	Kızılgerdan	Erithacus rubecula
19	Balık Kartalı	Pandion haliaetus	115	Kızkuşu	Vanellus vanellus
20	Bataklık Çintesi	Emberiza schoeniclus	116	Kirazkuşu	Emberiza hortulana
21	Bataklık Döğüçünü	Tringa stagnatilis	117	Kukumav	Athene noctua
22	Benekli Sinekapan	Muscicapa striata	118	Kukumav	Athene noctua
23	Bıldırcın	Coturnix coturnix	119	Kulaklı orman baykuşu	Asio otus
24	Boğmaklı Ardıç	Turdus torquatus	120	Kulaklı Toygar	Eremophila alpestris
25	Boğmaklı Toygar	Melanocoryphacalandr	121	Kumru	Streptopelia decaocto
26	Boz Doğan	Falco columbarius	122	Kuyrukkakan	Oenanthe oenanthe
27	Boz Kaz	Anser anser	123	Kuzey Gümüş Martısı	Larus argentatus
28	Boz Kuyrukkakan	Oenanthe isabellina	124	Kuzgun	Corvus corax
29	Boz Ördek	Anas strepera	125	Küçük Ak Balıkçıl	Egretta garzetta
30	Bülbül	Luscinia megarhynchos	126	K. Ak Gerdanlı Ötleğen	Sylvia curruca
31	Büyük Ak Balıkçıl	Casmerodius albus	127	Küçük Akbaba	Neophron percnopterus
32	Büyük Baştankara	Parus major	128	Küçük Batağan	Tachybaptus ruficollis
33	Büyük Karabaş Martı	Larus ichthyaetus	129	Küçük Gümüş Martı	Larus canus
34	Çakır	Accipiter gentilis	130	Küçük Halkalı Cılıbt	Charadrius dubius
35	Çalıkuşu	Regulus regulus	131	Küçük İskete	Serinus serinus

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

36	Çam Baştankarası	Parus ater	132	Küçük Karabatak	Phalacrocorax pygmeus
37	Çamurcun	Anas crecca	133	Küçük Karga	Corvus monedula
38	Çamurçulluğu	Limosa limosa	134	Küçük Kartal	Hieraaetus pennatus
39	Çaprazgaga	Loxia curvirostra	135	Küçük Kumkuşu	Calidris minuta
40	Çayır Incirkuşu	Anthus pratensis	136	Küçük Orman Kartalı	Aquila pomarina
41	Çayır Taşkuşu	Saxicola rubetra	137	Küçük Sumru	Sterna albifrons
42	Çeltikçi	Plegadis falcinellus	138	Leş Kargası	Corvus cornix
43	Çıkrıkçı	Anas querquedula	139	Leylek	Ciconia ciconia
44	Çitkuşu	Troglodytes troglodytes	140	Macar Ördeği	Netta rufina
45	Çıvgın	Phylloscopus collybita	141	Maskeli Örümcekkuşu	Lanius nubicus
46	Çobanaldatan	Caprimulgus europaeus	142	Maskeli Ötleğen	Sylvia melanocephala
47	Çulhakuşu	Remiz pendulinus	143	Mavi Baştankara	Parus caeruleus
48	Çütre	Carpodacus erythrinus	144	Orm Alaca Ağaçkakan	Dendrocopos major
49	Dağ Incirkuşu	Anthus spinoletta	145	Orman Düdükçünü	Tringa glareola
50	Dağ İspinozu	Fringilla montifringilla	146	Orman Toygarı	Lullula arborea
51	Dağ Kuyruksallayanı	Motacilla cinerea	147	Ortanca Ağaçkakan	Dendrocopos medius
52	Dağbülbulü	Prunella modularis	148	Ökse Ardıcı	Turdus viscivorus
53	Delice Doğan	Falco subbuteo	149	Öter Ardic	Turdus philomelos
54	Dikkuyruk	Oxyura leukocephala	150	Ötücü Kuğu	Cygnus cygnus
55	Döğüşkenkuş	Philomachus pugnax	151	Pasbaş Patka	Aythya nyroca
56	Duvar Tırmaşıkkuşu	Tichodroma muraria	152	puhu	Bubo bubo
57	Ebabil	Apus apus	153	Saka	Carduelis carduelis
58	Ekin Kargası	Corvus frugilegus	154	sakallı akbaba	Gypaetus barbatus
59	Elmabaş Patka	Aythya ferina	155	Sakarca	Anser albifrons
60	Ev Kirlangıcı	Delichon urbicum	156	Sakarmeke	Fulica atra
61	Fiyu	Anas penelope	157	Saksağan	Pica pica
62	Flamingo	Phoenicopterus roseus	158	Sarı Çinte	Emberiza citrinella
63	Florya	Carduelis chloris	159	Sarı Kuyruksallayan	Motacilla flava
64	Gece Balıkçılı	Nycticorax nycticorax	160	Sarıasma	Oriolus oriolus
65	Gökçe Delice	Circus cyaneus	161	Saz Delicesi	Circus aeruginosus
66	Gökçe Güvercin	Columba oenas	162	Serçe	Passer domesticus
67	Gökdoğan	Falco peregrinus	163	Sığır Balıkçılı	Bubulcus ibis
68	Gri Balıkçıl	Ardea cinerea	164	Sığırçık	Sturnus vulgaris
69	Guguk	Cuculus canorus	165	Söğütbülbulü	Phylloscopus trochilus
70	Gümüş Martı	Larus michahellis	166	Suçulluğu	Gallinago gallinago
71	Halkalı Cılıbit	Charadrius hiaticula	167	Sumru	Sterna hirundo
72	Hazar Martısı	Larus cachinnans	168	Suna	Tadorna Tadorna
73	İbibik	Upupa epops	169	Sütlabi	Mergellus albellus
74	İshakkuşu	Otus scops	170	Şahin	Buteo buteo
75	İspinoz	Fringilla coelebs	171	Tahtalı	Columba palumbus
76	Kamışbülbulü	Cettia cetti	172	Tarla Ardıcı	Turdus pilaris
77	kara akbaba	Aegypius monachus	173	Tarla Çintesi	Miliaria calandra
78	Kara Alınlı Örümcekkuşu	Lanius minor	174	Tarla Kazı	Anser fabalis
79	Kara Başlı Çinte	Emb. melanocephala	175	Tarlakuşu	Alauda arvensis
80	Kara Başlı İskete	Carduelis spinus	176	Taş Bülbulü	Irania gutturalis
81	Kara Başlı Ötleğen	Sylvia atricapilla	177	Taşkızılı	Monticola saxatilis
82	Kara Boyunlu Batağan	Podiceps nigricollis	178	Taşkuşu	Saxicola torquatus
83	Kara Çaylak	Milvus migrans	179	Tepeli Patka	Aythya fuligula
84	Kara İskete	Serinus pusillus	180	Tepeli Toygar	Galerida cristata
85	Kara Karınlı Kumkuşu	Calidris alpina	181	Turna	Grus grus
86	Kara Kızılkuşuk	Phoenicurus ochruros	182	Uz.kuyruklu Bştankara	Aegithalos caudatus
87	Kara Kulaklı Kuyrukkakan	Oenanthe hispanica	183	Uznacak	Himantopus himantopus
88	Kara Leylek	Ciconia nigra	184	Üeyik	Streptopelia turtur
89	Kara Sırtlı Martı	Larus fuscus	185	Van Gölü Martısı	Larus armenicus
90	Karabaş Martı	Larus ridibundus	186	Yalıçapkını	Alcedo atthis
91	Karabatak	Phalacrocorax carbo	187	Yeşil Ağaçkakan	Picus viridis
92	Karatavuk	Turdus merula	188	Yeşil Düdükçün	Tringa ochropus
93	Kaşıkçı	Platalea leucorodia	189	Yeşilbacak	Tringa nebularia
94	Kaşıkçaga	Anas clypeata	190	Yeşilbaş	Anas platyrhynchos
95	Kaya Çintesi	Emberiza cia	191	Yılan Kartalı	Circus gallicus
96	Kaya Güvercini	Columba livia			

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Amasya Şube Müdürlüğü Kuş Gözlem Raporları

D.2.2.Memeliler

TAVŞANGİLLER Yabani tavşan

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

KÖPEKGİLLER-KEDİGİLLER Kurt, Kızıl Tilki, Vaşak
GEYİKGİLLER Karaca, Kızıl Geyik
DOMUZGİLLER Yaban Domuzu
SİNCAPGİLLER Sincap SANSARGİLLER Gelincik; Kaya Sansarı Porsuk
KİRPİGİLLER Kirpi
YARASALAR

D.2.3. Sürüngepler

Amfibiler, Tarla Kertenkelesi, Kör Yılan, Bozkır Lekeleri, Ova Kurbağası, Gece Kurbağası

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Taşova İlçesinde yer alan Boraboy Gölü ve çevresindeki 2.590 dekarlık saha 03.09.2013 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Korunması gerekli biyolojik çeşitliliğe, endemik ve nesli tehlike altındaki türlere, doğal ormanlara, büyük memeliler için uygun yaşam ortamlarına, göl ekosistemine ve eşsiz bir peyzaja sahiptir. Alanın kaynak değeri doğal heyelan set gölü ve sahip olduğu görsel peyzaj değerleridir. Alanda orman, step ve sulak alan ekosistemleri bulunmaktadır. Boraboy Gölü Tabiat Parkının ortasında Boraboy Gölü; gölün güney bölümünde kayın, gürgen, meşe v.b. çok sayıda yapraklı türlerden meydana gelen karışık orman; kuzey bölümünde sarıçam ormanları; batısında farklı ağaç ve çalı türlerinden oluşan zengin bir bitki topluluğu bulunmaktadır. Ayrıca alanda çok değişik ağaç ve çalı türlerinin olması sebebiyle farklı mevsimlerde farklı renklerden oluşan bir peyzaj gözlenmektedir.

D.4. Çayır ve Mera

Çayır ve meralar; yeryüzünün oluşumundan sonra kara parçalarının bitki örtüsü ile kaplanmasından bu yana üzerinde barındıkları ilk canlılar ve sonrada insanoğlunun yaşamında çok önemli bir yere sahip olan karasal ekosistemlerden biridir.

Çayır meraların bitki örtüsü, bir taraftan hayvanlara besin kaynağı olarak hizmet ederek insanoğlunun hayvansal gıda maddeleri ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda da bu bitki örtüsü, üzerinde bulunduğu toprağı yağmur ve rüzgar gibi doğal kuvvetlere karşı korumaktadır. Yağan yağmur suları çayır-mera bitki örtüsü tarafından bir sünger gibi emilerek, toprağın derinlerine kadar inmesini sağlar ve bu su insanoğlunun şehirlerde içme suyu olarak yararlandığı, yeraltı su kaynaklarını besler. Çayır ve meralar yer üstü su kaynaklarının düzenli hale gelmesine de yardımcı olmaktadır. Kısaca çayır-mera ekosistemleri, yeryüzünün birçok bölgesinde kısıtlı bir durumda bulunan su kaynaklarının, topladığı su havzalarının önemli birer parçaları olmaları nedeniyle de son yıllarda tüm dünya ülkelerinde önem kazanmaya başlamıştır.

İlimizde 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında yapılan mera tespit çalışmaları 2007 yılı sonu itibarıyla bitirilmiştir. 380 yerleşim yerinde toplam 62.899,32 hektar mera, yaylak, kışlak, umuma ait otlak ve çayır tespit edilmiş, 65 yerleşim alanında 19.211 hektar mera alanının tahdidi tamamlanmış ve 14 yerleşim alanında 3026,6 hektar mera alanının tahsisi yapılmıştır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

2013 yılı içerisinde harita yapım ve aplikasyon ihaleleri yapılan Amasya İli Merkez İlçesi, Suluova İlçesi, Merzifon İlçesi ve Gümüşhacıköy İlçesine bağlı **42 yerleşim yerinde toplam 12.947 hektar** mera alanının çalışmaları 2014 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

2016 yılında yapılan Orman Kadastro 22-a yenileme çalışmaları sonucunda mera, yaylak, kışlak, umuma ait otlak ve çayır alanlarımızın toplamı **51.976** hektar olarak değişmiştir. 2016 yılı içerisinde 19.741 hektar mera alanının tahditli yapılarak toplam tahditli alanımız **38.953** hektara çıkmıştır.

2017 yılı mera tahdit çalışma programı içerisinde, Suluova İlçesi; Akören, Alabedir, Arucak, Bayırlı, Çukurören, Karaağaç, Küpeli, Ortayazı, Özalakadı köylerinde yaklaşık 400 ha alanda mera tahdit çalışmaları yürütülmektedir.

İlimizin toplam yüzölçümü 570.100 hektardır. İlimiz yüzölçümünün % 8,27' sine denk gelen **47.134** hektarı mera alanı vardır. Tahdidi yapılan meralarımız toplam mera alanlarımızın % 76'ini, tahsisi yapılan meralarımız ise % 5,8'ini kapsamaktadır.

Çizelge D.57 -Amasya İli Mera Varlığı (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müd. , 2018)

ARAZİ KAYNAĞI	MERKEZ	GÖYNÜCEK	G.HACIKÖY	MERZİFON	SULUOVA	TAŞOVA	HAMAMÖZÜ	TOPLAM
Tahditli Mera alanı	7413	1127	10058	8540	5647	5421	747	38.953
Tapulama Harici	2459	98	1649	672	236	109	2958	8181
2017	9.872,00	1.225,00	11.707,00	9.212,00	5.883,00	5.530,00	3.705,00	47134

D.5. Sulak Alanlar

Suluova İlçesinde yer alan 5.930 dekarlık Yedikır Göleti, ilimiz Mahalli Sulak Alan Komisyonu'nun 13.08.2014 tarih ve 2014/2 sayılı kararı ile, doğal sit sınırları esas alınarak, Yedikır Barajı Ulusal Öne Hazine Sulak Alan olarak tescil edilmesi için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü' ne teklif edilmiş olup değerlendirilme aşamasındadır. Ramsar Sözleşmesine göre, Yedikır Barajı sulak alanlara aday sahalardandır.

- 1. Yedikır Göleti'nin Coğrafi Konumu:** Amasya ilinin kuzeyinde ve il merkezine 35 km. mesafededir. Doğusunda 10 km. mesafede Suluova İlçesi, kuzey batısında 8 km. mesafede Merzifon İlçesi bulunmaktadır.
- 2. Sahanın Alanı:** Yedikır Göleti'nin tüm sahası yaklaşık 900 hektar civarında olup, 600 Hektarı göl aynası olup, 300 ha sazlık ve ağaçlandırma sahasından oluşmaktadır.
- 3. Alanın Açıklamalı Tanıtımı:** Ortalama rakım 500 m olup, en yüksek kodu 530 metredir. Maksimum göl derinliği 25-30 metredir.
- 4. Yasal Konumu:** Doğal Sit.
- 5. Sahanın Bulunduğu Yer:** Sahanın % 65'i göl aynasından kalan % 35 lik kısım ise sazlık ve kuşların barınma ve konaklama yerlerinden oluşmaktadır.
- 6. İnsan Nüfusu:** Bölgede yerleşim yeri mevcut olamayıp, halk tarafından günü birlik piknik amaçlı kullanılmaktadır.
- 7. Ulaşım ve Alt Yapı:** Amasya iline 35 km, Suluova ilçesine 10 km, Merzifon ilçesine 8 km mesafededir. Yollar asfalt kaplamadır.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

8. Fiziksel Özellikleri: Toprak sıg ve alkali karakterde pH 8.5 olup strüktürü marn, şist ve killidir. Saha düşük meyilli ve küçük tepeciklerden oluşan bir düzlüktür. Gölet; çukur kır deresi ve kuru derelerce beslenmektedir. Karasal iklim mevcut olup yaz ayları sıcak ve kurak, kış ayları ise soğuk ve yağışlıdır. Saha, bitki örtüsü ile kaplı sedimentasyon çok düşük seviyelerdedir.

9. Flora ve Fauna:

Flora: Söğüt, sazlık ve karaçam.

Fauna: Küçük batağan, bahri, karabatak, grıbalıkçıl, büyükbalıkçıl, küçükbalıkçıl, sakarca, boz kaz, angıt, fiyu, boz ördek, çamurcun, yeşilbaş, kıkuyruk, elmabaş patka, büyük tarakdiş, sakarmeke, kervan çulluğu, büyük karabaş martı; ayrıca gölde aynalı sazan, tatlı su kefalı, turna, kızıl kanat bulunmaktadır.

10. Koruma alanında, varsa Tarihsel/ Kültürel özellikleri: DSİ tarafından sulama göleti olarak yapılmış olup, göletin doğal ortama uyum sağlaması nedeniyle su kuşlarını inceleme ve gözetleme mekanıdır.

11. Mevcut Sorunlar: Avlanma baskısının azaltılması gerekmektedir.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İlimiz dahilinde “Milli Parklar”, “Tabiat Anıtları” ve “Tabiat Koruma Alanları” bulunmamakta, bir adet Tabiat Parkı bulunmaktadır.

Taşova İlçesinde yer alan Boraboy Gölü ve çevresindeki 2.590 dekarlık saha 03.09.2013 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Korunması gerekli biyolojik çeşitliliğe, endemik ve nesli tehlike altındaki türlere, doğal ormanlara, büyük memeliler için uygun yaşam ortamlarına, göl ekosistemine ve eşsiz bir peyzaja sahiptir.

Alanın kaynak değeri doğal heyelan set gölü ve sahip olduğu görsel peyzaj değerleridir. Alanda orman, step ve sulak alan ekosistemleri bulunmaktadır.

Boraboy Gölü Tabiat Parkının ortasında Boraboy Gölü; gölün güney bölümünde kayın, gürgen, meşe v.b. çok sayıda yapraklı türlerden meydana gelen karışık orman; kuzey bölümünde 79 sarıçam ormanları; batısında farklı ağaç ve çalı türlerinden oluşan zengin bir bitki topluluğu bulunmaktadır. Ayrıca alanda çok değişik ağaç ve çalı türlerinin olması sebebiyle farklı mevsimlerde farklı renklerden oluşan bir peyzaj gözlenmektedir.

Çizelge D.58 - Amasya İlindeki Doğal Sit Alanları (ÇŞİM,2017)

DOĞAL SİT ALANLARI			
SIRA NO	İLÇESİ	ADI	SİT TÜRÜ
1	SULUOVA	YEDİ KIR BARAJI YEDİKUĞLAR KUŞ CENNETİ	1. DERECE DOĞAL SİT ALANI
2	TAŞOVA	BORABAY GÖLÜ	1. VE 3. DERECE DOĞAL SİT ALANI
3	TAŞOVA	MERCİMEK KÖY MEZARLIK ALANI	DOĞAL SİT VE MEZARLIK ALANI

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

4	MERKEZ	AMASYA KALESİ	1. DERECE ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANI
5	TAŞOVA	YUKARI BARAKLI KÖYÜ KAYABAŞI ŞELALESİ	1. DERECE ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANI

TABİAT VARLIKLARI

SIRA NO	İLÇESİ	MEVKİİ	STATÜ
1	MERKEZ	YEŞİL İNCE BELDESİ ANIT AĞAÇ	ANIT AĞAÇ (1 ADET ÇINAR)
2	MERKEZ	SULTAN BEYAZID CAMİİ AVLUSU	ANIT AĞAÇ (2 ADET ÇINAR)
3	MERZİFON	KARAMUSTAFA PAŞA CAMİ AVLUSU	ANIT AĞAÇ (2 ADET ÇINAR)

Çizelge D.59 - Amasya İlindeki Tabiat Varlıkları (ÇŞİM,2017)

YEDİ KUĞLAR KUŞ CENNETİ

YEDİKIR BARAJI

Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 17.08.1989 tarih ve 489 sayılı kararı ile; Amasya ili, Suluova İlçe sınırları içerisinde kalan, Yedikır Barajı-Yedikuğular Kuş Cennetinin bulunduğu alan 1. derece doğal sit alanı olarak belirlenmiştir.

Barajın yeri: Amasya -Suluova

Amacı: Sulama

Nehir: Tersakan Çayı

Başlangıç-bitiş tarihi: 1982-1985

Gövde dolgu tipi: Toprak

Göl hacmi:60,30 hm3

Göl alanı 5,93 km2

Yedikır Barajı'nda kızılkanat, sazan ve turna balıkları yaşamaktadır. Olta balıkçılığı için Karadeniz'deki ender göllerden biridir. Baraj gölü Yeşilırmak'ın bir kolu olan Ters akan çayı ile beslenir. Baraj gölünün Kuzeydoğusunda yer alan araziler çam türleri ile ağaçlandırılmıştır. Alan üreme dönemi dışında kalan aylarda burada konaklayan çok sayıdaki angıt kuşu ile önem taşınmaktadır. Kışın alan çamurcun, yeşilbaş ve büyük karabaş martının da bulunduğu önemli sayıda sokuşuna ev sahipliği yapar.

BORABAY GÖLÜ

Amasya ili, Taşova ilçesinde, Gölbeyli Belediyesi sınırları içerisinde bulunan Borabay Gölü'nün bulunduğu alan, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.05.1992 tarih ve 2424 sayılı kararı ile 1. Derece doğal sit alanı ilan edilmiştir. 26.05.1996 tarih ve 4614 sayılı karar ile sit alanı sınırları genişletilmiş, 3. Derece doğal sit alanı eklenmiştir. Alanın son halinde 1. ve 3. derece doğal sit alanı bulunmaktadır.

Borabay Gölü, Amasya'nın Taşova ilçesine yaklaşık 25 km uzaklıkta ve Borabay köyünün batısında olan, doğal bir heyelan gölüdür. Denizden 1.030 m. yüksekte bulunan gölün, en derin yeri 11 metredir. Boyu 750 m olan Borabay Gölü'nün, genişliği 50-150 m arasında değişmektedir. Borabay Gölü'nün oluşumunu hazırlayan heyelan, bölgenin hem egemen kayalık yapısı hem de bölgenin içinden geçen Kuzey Anadolu Fay Hattı ile ilgilidir. Kuzey Anadolu Fay Hattının oluşturduğu zayıf zon kırık hatları boyunca derine sızan sular, tüf ve aglomeralar üzerinde meydana gelen kütle hareketini kolaylaştırmış ve gölü oluşturan heyelana zemin hazırlamıştır.

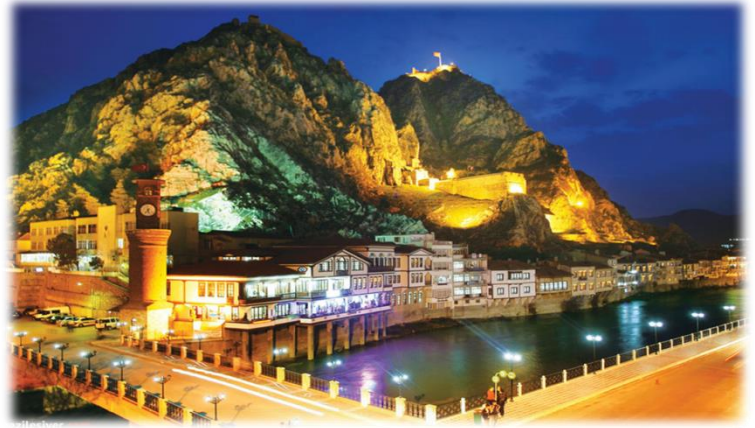
80 metre genişlik ve 25 metre derinliğe sahip olan göl, doğu batı yönünde uzanan bir vadi de yer alır. 900 x 300

AMASYA KALESİ

Amasya ili, Merkez İlçede yer Amasya Kalesi Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 05.05.1992 tarih ve 2364 sayılı kararı ile 1. Derece arkeolojik ve doğal sit alanı olarak belirlenmiştir.

Yeşilirmak'ın kuzeyinde bulunan ve Harşene Dağı adı verilen dik kayalıklar üzerindedir. Timur'dan kaçan Osmanlı Şehzadesi I.Mehmet Çelebi, bu kaleye sığınmıştır. Kalenin "Helkis", "Saray", "Maydonos"ve "Meydan" adlarında dört kapısı, kale içinde "Cilanbolu" adlı bir su kuyusu, sarnıcı ve zindanları bulunmaktadır. Kaleden 70 m. Aşağıda Yeşilirmak Nehri'ne ve kral mezarlarına kadar uzanan M.Ö.3. yüzyıla ait merdivenli bir yeraltı yolu ile burç ve cami kalıntıları görülmeye değer niteliktedir. Kalenin güney eteğinde Osmanlılar tarafından kullanılmış olan Kızlar Sarayı'na ait kalıntılar ile yamaçlarda yerden 20-25 m. yükseklikte düz bir duvar halinde kalker kayalara oyulmuş olan M.Ö.3. yüzyıla ait irili ufaklı 18 adet kaya mezarı bulunmaktadır.

KAYABAŞI ŞELELESİ

YUKARI BARAKLI KÖYÜ

Amasya ili, Taşova İlçesi, Yukarıbaraklı Köyü Alacakesen Mevkiinde Asarkale ve Kayabaşı Şelalesi Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 09.11.1993 tarih ve 3257 sayılı kararı ile 1. Derece arkeolojik ve doğal sit alanı olarak belirlenmiştir.

Şelale dik bir vadiden, yaklaşık 35 metre yükseklikten dökülmektedir. Şelalenin güney yamacı çok dik ve sarptır. Bu yamaçta kalkerli kayanın su ile aşınması sonucu doğal mağaralar ve sarkıtlar oluşmuştur.

Mağaranın kuzeye bakan yüksek yamacının güneybatı köşesinde doğal aşınım sonucu oluşmuş, Kayabaşı Şelale Evliyası adı verilen bir mağara bulunmaktadır.

Şelale ve çevresi eski dönemlerde yerleşim yeri olarak da kullanılmıştır. Bölge, aynı zamanda 1. derece arkeolojik sit alanıdır.

TAŞOVA

MERCİMEK KÖYÜ

MEZARLIK ALANI

Amasya ili, Taşova ilçesi, Mercimek köyü, Karaçökek Mevkii'nde yer alan Aşağı mezarlık alanının, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 09.11.1993 tarih ve 3256 sayılı kararı ile doğal sit ve mezarlık alanı olarak tescil edilmesine karar verilmiştir.

Alan, yukarı mezarlık sahası ve aşağı mezarlık sahası olarak 2 kısımdan oluşmaktadır. Mezarlık içerisinde iri boy pelit ağaçları küçük boyutlu meşe ve kavak ağaçları yer almaktadır.

Mezarlığın etrafı meyve bahçeleri ve tarlalarla çevrilidir

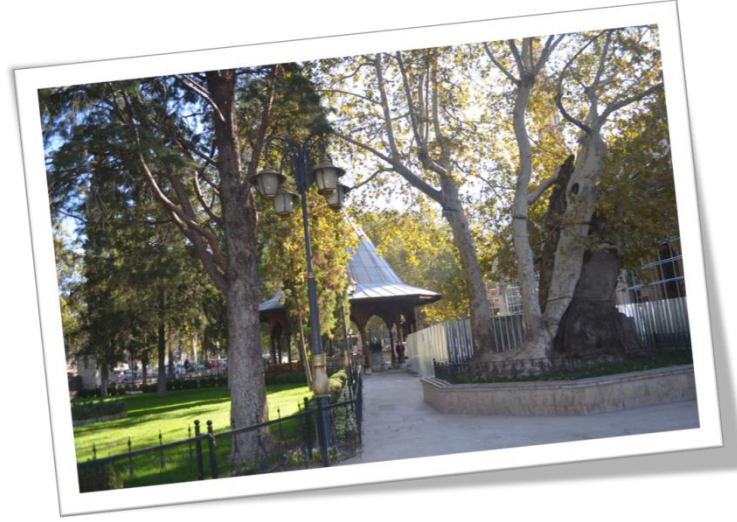
AMASYA İLİ

TABİAT VARLIKLARI

Amasya İli, Merkez İlçe, Sultan Beyazıd Camii Avlusundaki 2 adet çınar ağacı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 26.10.1992 tarih ve 2364 sayılı kararıyla tabiat varlığı olarak tescil edilmiştir.

Amasya ili, Merkez İlçe, Yeşil Yenice Beldesi, Gölbaşı Parkı içerisinde bulunan çınar ağacı; Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 25.05.1995 tarih ve 4183 sayılı kararı ile anıt ağaç olarak belirlenmiştir.

Amasya ili, Merzifon İlçesi, Gazi Mahbub Mahallesi 199 ada 1 no.lu parselde, Kara Mustafa Paşa Camii avlusunda bulunan 2 adet çınar ağacı, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 26.10.1993 tarih ve 3208 sayılı kararıyla tabiat varlığı olarak tescil edilmiştir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamında Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlıklarının korunmasına ilişkin 5 adet Doğal Sit Alanı ve 6 adet Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç) tescil edilmiş olup, Bakanlığımız, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünce yürütülen Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu Çalışmaları kapsamında söz konusu Doğal Sit Alanlarının Sayısallaştırılması ve Yeni Alanların Tescillenmesi planlanmaktadır. Ayrıca ilimizde bulunan Tabiat Varlıkları ve Doğal Sit Alanları Sit Alanları Yönetim Sistemi (SAYS) ile Elektronik Ortamda da çalışılmaktadır

Kaynaklar

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı XI. Bölge Müdürlüğü Amasya Şube Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

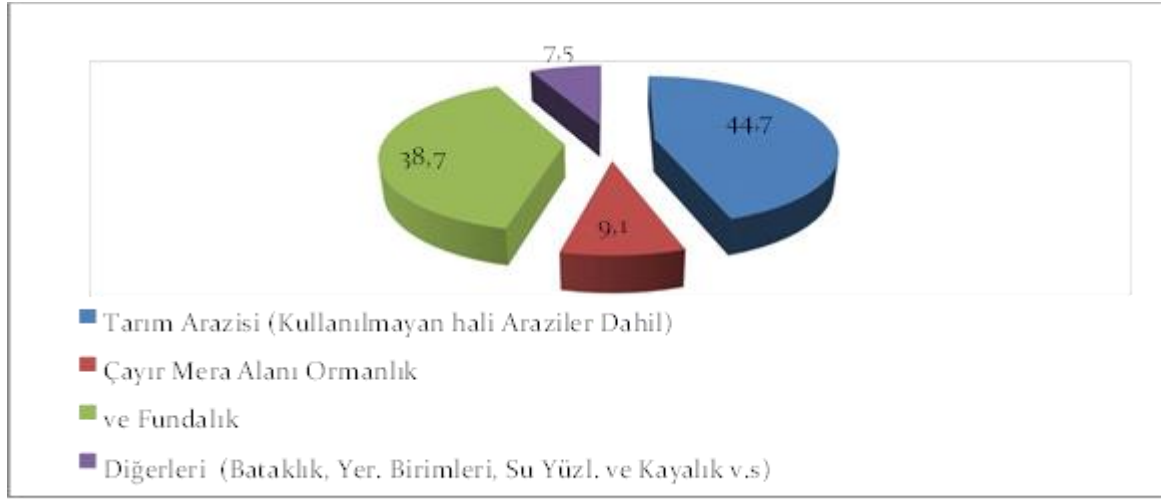
E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Çizelge E.60- İl Yüzölçümünün Genel Dağılımı (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

İl Yüzölçümünün Genel Dağılımı

Arazi Varlığı	Alanı (Ha)	Payı (%)
Tarım Arazisi (Kullanılmayan hali Araziler Dahil)	254.960	44,7
Çayır Mera Alanı	47.134	8,3
Ormanlık ve Fundalık	220.670	38,7
Diğerleri (Bataklık, Yer. Birimleri, Su Yüzl. ve Kayalık v.s)	47.336	8,3
TOPLAM	570.100	100,0

Şekil E.46 - İl Yüzölçümünün Genel Dağılımı (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge E.61 – Amasya İli Arazi Sınıfları Alan Büyüklüğü Verileri (Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Corine Veritabanı)

AMASYA	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							
	1990		2000		2006		2012	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	9.462,29	1,68	10.159,57	1,80	7.571,31	1,34	8.296,63	1,47
2) Tarımsal Alanlar	246.215,11	43,73	245.383,13	43,59	257.203,36	45,63	256.762,67	45,56
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	306.092,93	54,37	306.033,45	54,36	297.397,04	52,77	297.021,7	52,70
4) Sulak Alanlar	56,54	0,01	56,54	0,01	177,23	0,03	177,23	0,03
5) Su Yapıları	1.172,11	0,21	1.366,31	0,24	1.271,74	0,23	1.362,45	0,24
TOPLAM	562.998,98	100,00	562.999	100,00	563.620,68	100,00	563.620,68	100,00
KAYNAK	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Corine Veritabanı							

Çizelge E.62 – 2017 Yılı için Amasya ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Kaynak, yıl)- (Veri elde edilememiştir.)

Arazi SINIFI	Alanı (ha)	(%)
1. Sınıf Araziler		
2. Sınıf Araziler		
3. Sınıf Araziler		
4. Sınıf Araziler		
5. Sınıf Araziler		
6. Sınıf Araziler		
7. Sınıf Araziler		
8. Sınıf Araziler		
TOPLAM		

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

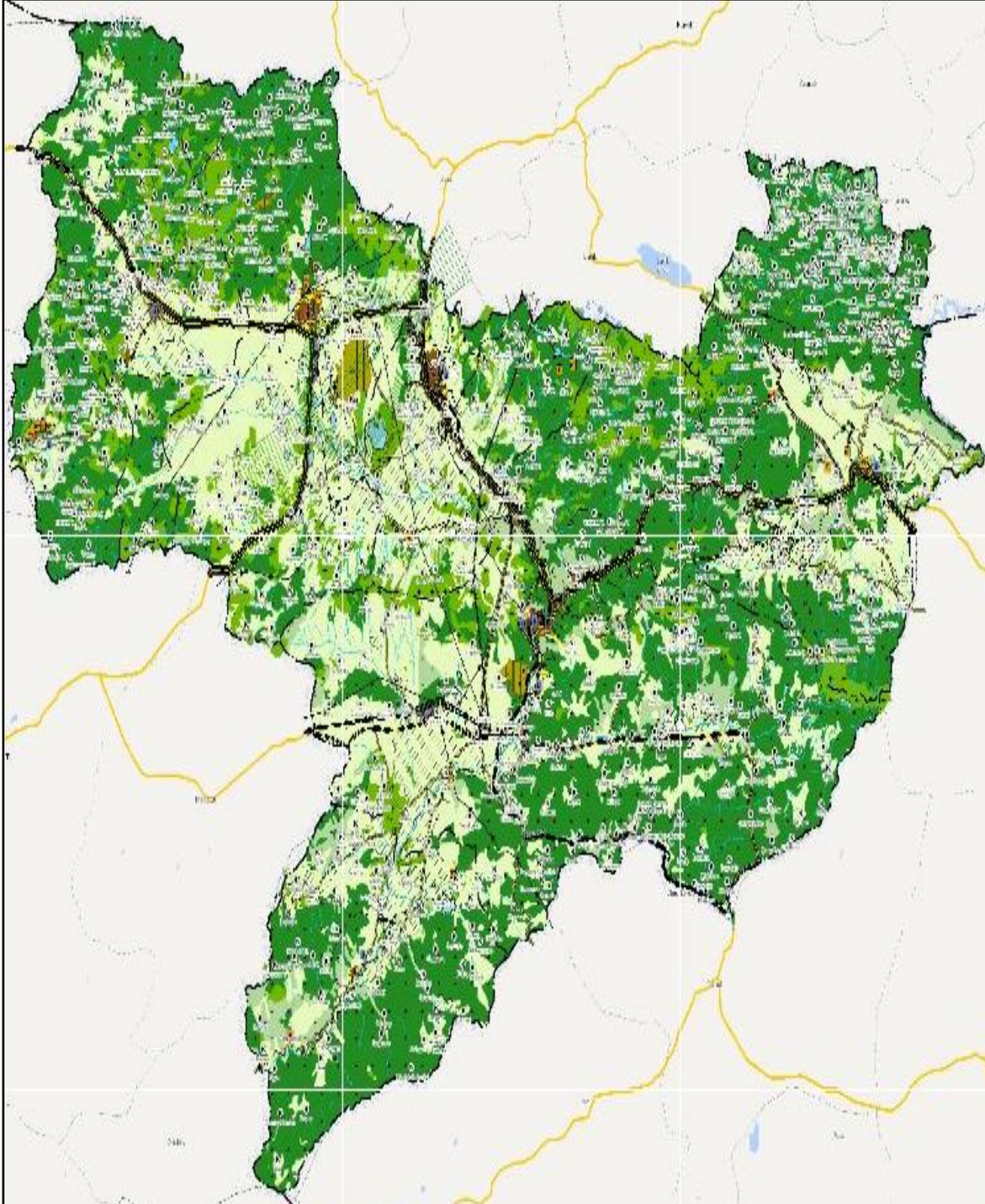
Amasya İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, Amasya İl Özel İdaresi tarafından yaptırılarak Amasya İl Genel Meclisinin 06.02.2009 tarihli ve 30 sayılı kararı ile Valilik Makamınca 10.02.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereği Amasya İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiştir.

Uygulamada karşılaşılan sorunlar nedeniyle İlimiz 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında revizyon ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle İlimiz 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Kararname'nin 7. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 05.08.2015 tarihinde onaylanmıştır.

İlimiz 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (Plan Açıklama Raporu, Plan Gerekçe Raporu) 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 26.12.2016 tarihinde onaylanmıştır.

Şekil E.47-Amasya İli Çevre Düzeni Planı (ÇŞİM, 2018)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimize yapılacak olan yatırımların planlama aşamasında Çevre Düzen Planı Hükümlerine riayet edilmektedir.

Kaynaklar

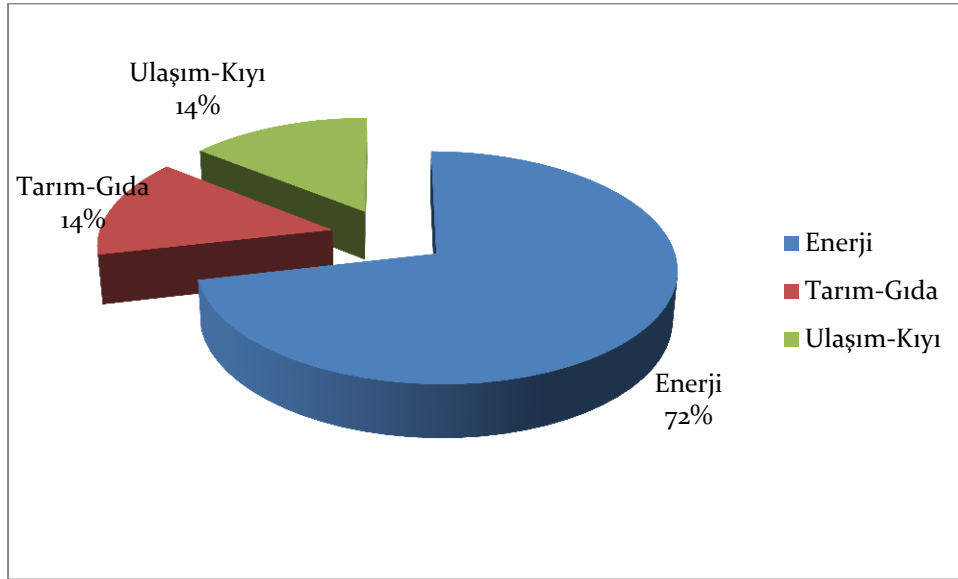
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü.
- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü.
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Corine Veritabanı

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

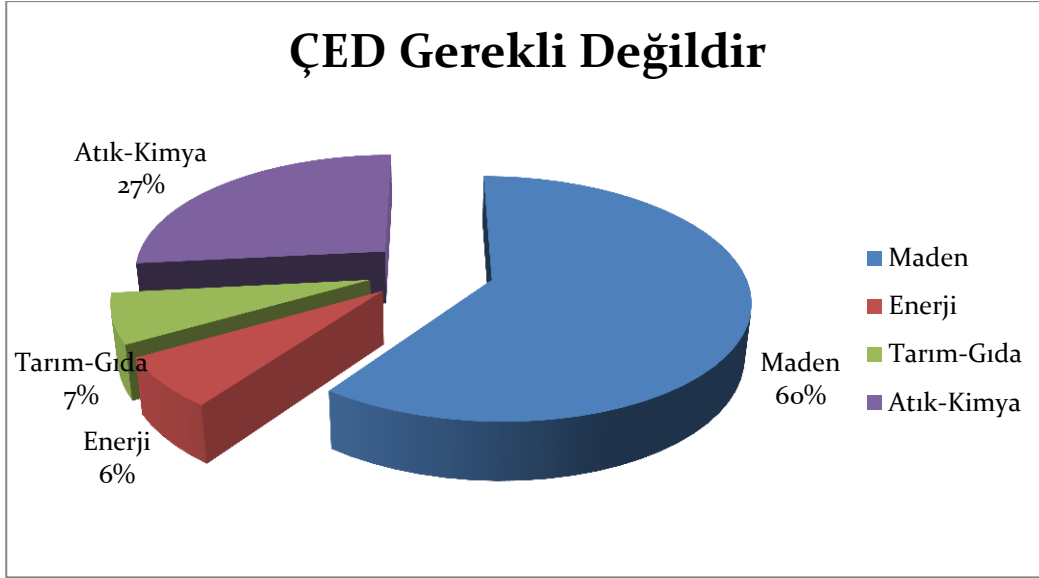
F.1. ÇED İşlemleri

Çizelge F.63 – Amasya İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2017 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı (Çevrimiçi ÇED Yönetim Sistemi, 2018)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	9	1		1	4			15
ÇED Gereklidir								
ÇED Olumlu Kararı		5		1		1		7

Şekil F.48 – Amasya İlinde 2017 yılında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı (ÇŞİM 2018)

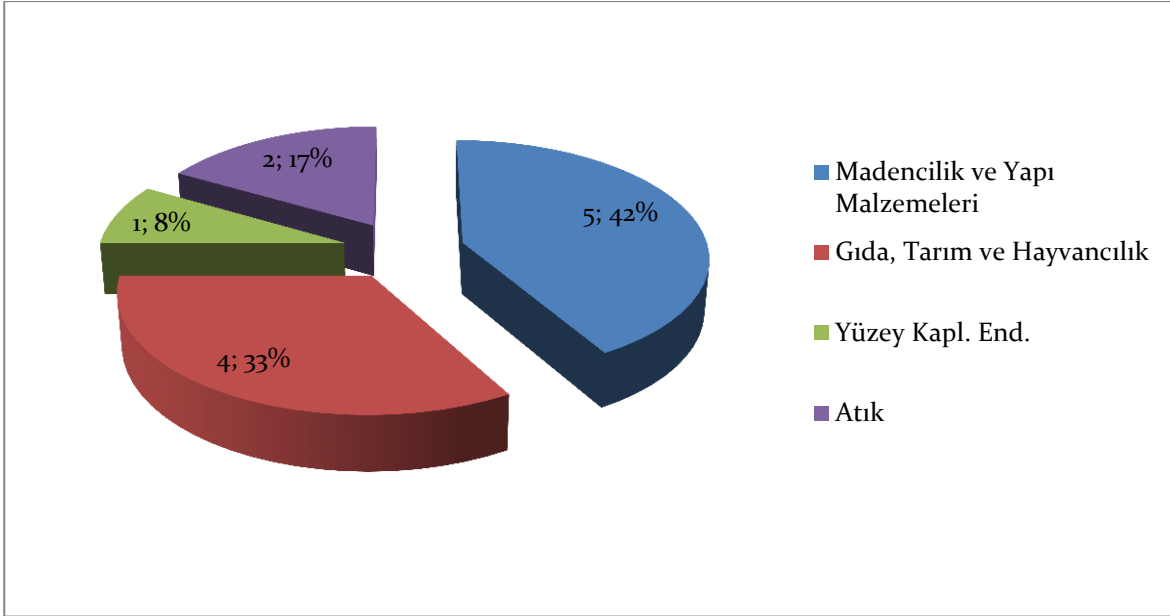
Şekil F.49 – Amasya ilinde 2017 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı (ÇŞİM, 2018)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.64 –Amasya ilinde 2017 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Çevre İzin ve Lisans Uygulaması, 2018)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	2	12	14
Çevre İzni Belgesi	3	9	12
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	1	2	3
TOPLAM	6	23	29

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Şekil F.50 – (Amasya) ilinde 2017 yılında verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin sektörlere göre dağılımı (ÇŞİM, 2018)

Şekil F.51- (Amasya) ilinde 2017 yılında verilen lisansların konuları (ÇŞİM, 2018)

2017 yılında ilimizde sadece lisans almış tesis yoktur.

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

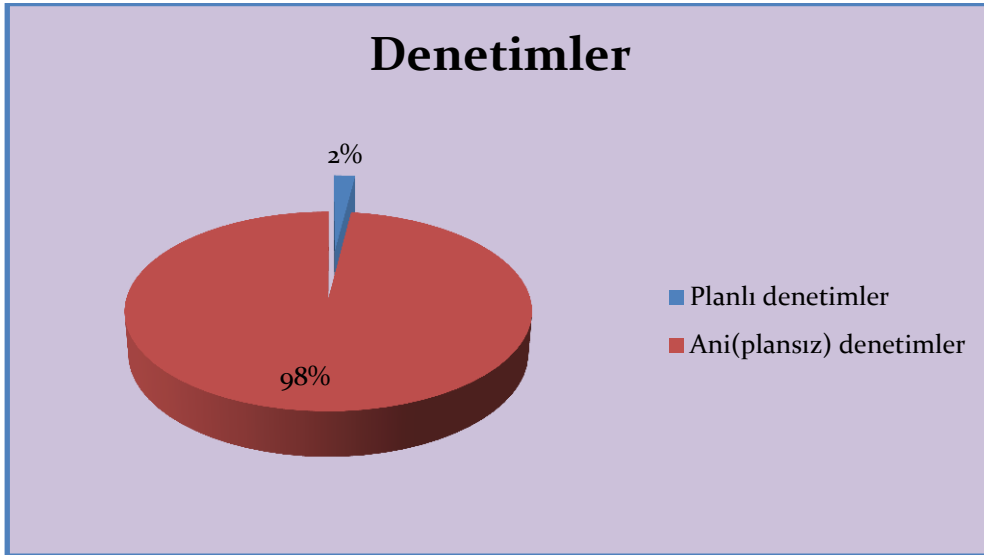
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.65 - Amasya İlinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	5
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	308
Genel toplam	313

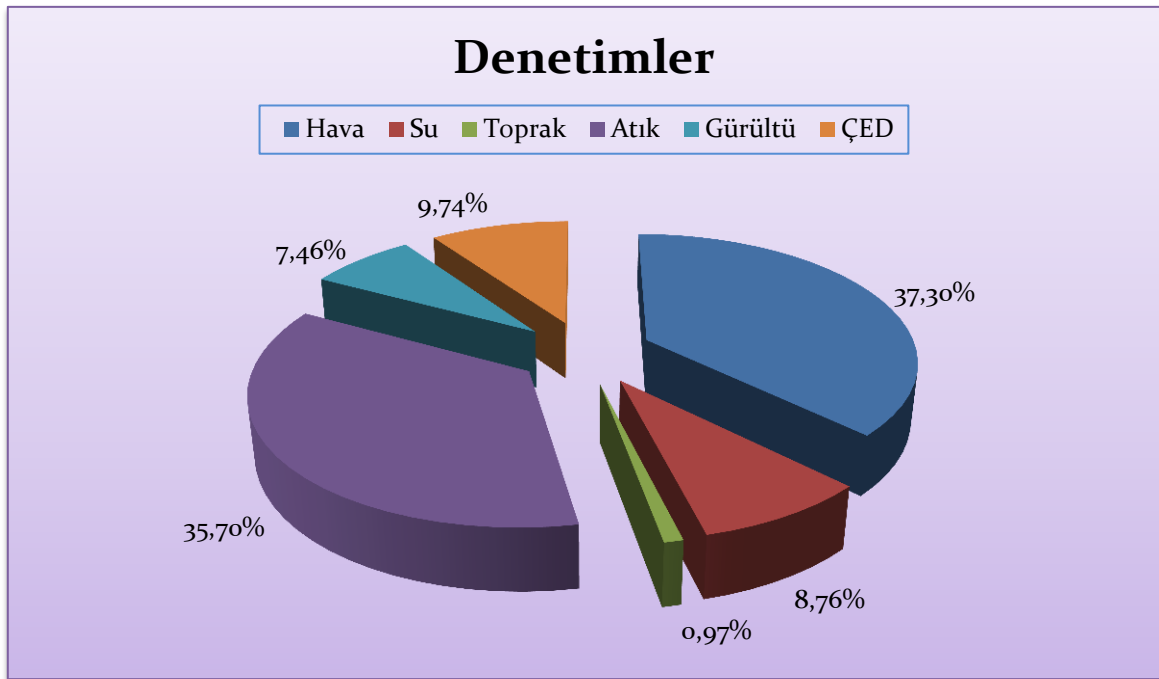
Şekil G.52 –Amasya ilinde ÇŞİM tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.66 – Amasya ilinde 2017 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları (Kaynak, yıl)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	115	27	3	110		23	30	308
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	115	27	3	110		23	30	308
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100		100	100	100

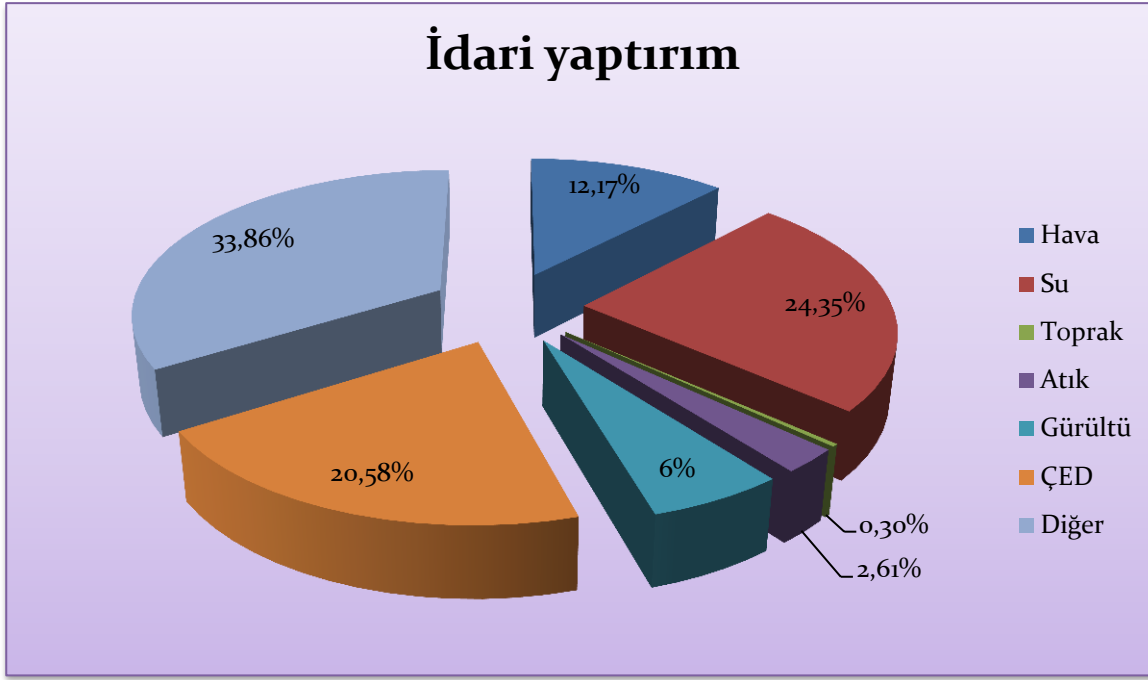

Şekil G.53 – Amasya ilinde 2017 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.67 – Amasya ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı (Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	50.975	101.950	1.267	10.957		25.486	86.157	141.751	418.543
Uygulanan Ceza Sayısı	102	1	1	10		1	5	24	144

Şekil G.54 – Amasya ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı
(Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

Durdurma işlemi yapılan firma yok

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüze dilekçe, BİMER ve Alo 181 yoluyla ulaşan 308 adet şikayet, 5 adet planlı denetim ve diğer yapılan denetimlerle toplamda 313 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

5 Haziran Çevre günü etkinlikleri kapsamında Milli Eğitimle birlikte belirlenen okullarda “Çevre Bilinci- Atıklar-Hava Kirliliği” ile ilgili eğitimler verilmiştir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

EK-1: 2017 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³] 1 Sa. Ort.	NO ₂ [µg/m ³] 1 Sa. Ort.	CO [µg/m ³] 8 Sa. Ort.	O ₃ [µg/m ³] 8 Sa. Ort.	PM ₁₀ [µg/m ³] 24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. İlinize ait 2017 yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

I.1.1.1 Amasya Merkez İstasyonu

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																												
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
OCAK	x						Parametre Ölçülmemektedir						Parametre Ölçülmemektedir						Parametre Ölçülmemektedir						x				
ŞUBAT	x																								x				
MART	x																								x				
NİSAN	x																								x				
MAYIS	x																								x				
HAZİRAN	**																								x				
TEMMUZ	x																								**				
AĞUSTOS	x																								x				
EYLÜL	x																								**				
EKİM	**																								x				
KASIM	x																								**				
ARALIK	x																								x				

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.1.1.2 Amasya Şehzade Trafik İstasyonu 2017 yılı Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																		
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀										
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6					
OCAK	Parametre Ölçülmemektedir.						x						x						x																
ŞUBAT							x						x					x																	
MART							x						x					x													**				
NİSAN							x						x					x													x				
MAYIS							x						x					x													x				
HAZİRAN							x						x					x													x				
TEMMUZ							x						x					x													x				
AĞUSTOS							x						x					x													x				
EYLÜL							x						x					x													x				
EKİM							x						x					x													x				
KASIM	x						x					x													x										
ARALIK	x						x					x													x										

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

I.1.1.3 Merzifon İstasyonu 2017 yılı Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																									
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀																	
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5													
OCAK	x							x					Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.							x																
ŞUBAT	x							x																													x					
MART	x							x																													x					
NİSAN	x							x																														x				
MAYIS	x							x																														x				
HAZİRAN	x							x																														x				
TEMMUZ	x							x																														**				
AĞUSTOS	x							x																														x				
EYLÜL	x							x																														x				
EKİM	x							x																															x			
KASIM	x							x																			x															
ARALIK	x							x																			x															

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

**Veri alım yüzdesi %90'nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

Kaynak: *Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı*

I.1.1.4 Suluova İstasyonu 2017 yılı Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	
OCAK		X					X						Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.							X				
ŞUBAT		X					X																			X				
MART	x						X																		**					
NİSAN	X						X																		x					
MAYIS	X						X																		x					
HAZİRAN	X						x																		x					
TEMMUZ	X						x																		X					
AĞUSTOS	**						X																		X					
EYLÜL	X						**																			x				
EKİM	X						X																			x				
KASIM	x						X																				x			
ARALIK	x						X																				x			

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

Kaynak: *Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı*

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2016 yılı Ekim- 2017 Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

Kış sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın bir önceki yılının Ekim ayı ile raporu hazırlanan yılın Mart ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa “X” ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																							
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	x						Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal hava kalitesi izleme ağı

I.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2017 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

Yaz sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın Nisan ayı ile Eylül ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa “X” ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																							
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	x						Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.						Parametre Ölçülmemektedir.					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal hava kalitesi izleme ağı

I.1.4 İl Merkezine ait (trafik) Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2016 yılı Ekim- 2017 Mart arası 6 aylık ortalama)

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																							
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	Parametre Ölçülmemektedir.						x						x						x					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.1.5. İl Merkezine ait (trafik) Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2017 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama)

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama (µg/m³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																														
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	Parametre Ölçülmemektedir.						x						x						x							x					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam^{*} ile belirtiniz.

KAYNAK	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ ¹	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	5	5	
c. Maden İşletmeleri	3	3	
d. Termik Santraller			
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....	4	4	
f. Karayolu Trafik	2	2	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....			

¹En önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri “X” ile işaretleyiniz.

I.3.'de, hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde, il sınırları içerisinde ne tür tedbirler alındığı bilgisi istenmektedir. Çizelgede her bir tedbir için belirtilen numara altında, alınan tedbirler için işaretleme yapılması istenmektedir.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZ	1.Merkez	x	x	x	x	x	x		x	
İLÇELER	1.Merzifon	x	x	x	x	x	x		x	
	2.Suluova	x	x	x	x	x	x		x	
	3.Gümüşhacıköy	x		x	x	x	x		x	
	4.Taşova	x		x	x	x	x		x	
	5.Göynücek	x		x	x	x	x		x	
	6.Hamamözü	x		x	x	x	x		x	

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Tedbirler:

a.	Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b.	Doğalgaz kullanımı
c.	Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d.	Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e.	Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f.	Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g.	Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h.	Denetim
i.	Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

I.4.'de hava kirliliğinin önlenmesinde, yıl içinde, ilinizde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, ... şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. “Karşılaşılan güçlükler” altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir. Bunların haricinde “diğer” olarak belirtilmesi gereken husus varsa, ayrıca belirtilmelidir.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	6	6	
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	7	7	
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	2	2	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler	8	8	
f. Toplumda bilinç eksikliği	3	3	
g. Meteorolojik faktörler	5	5	
h. Topografik faktörler	4	4	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

Su kirliliği, II.1.1-II.1-3’de il sınırları içerisinde, yıl içinde, kirliliğe maruz kalmış su kaynaklarının (yerüstü, yeraltı ve yüzme suları) adları, kalite sınıfları ile bunların çizelgede belirtilen kirlenme nedenleri dikkate alınarak işaretlenmesi istenmektedir.

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yerüstü sularının kalite sınıflarını Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yerüstü Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Yeşilirmak					x	x	x		x	x			
Tersakan					x	x	x		x	x			
Çekerek					x	x	x		x	x			
Deliçay					x	x	x		x	x			

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)
Geldingen Ovası				x				x				
Aydınca Ovası				x	x			x				
Suluova Ovası								x	x			
Merzifon-G.Hacıköy Ovası				x				x		x		

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

II.2. Yıl İçinde, İl sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri “X” ile işaretleyerek belirtiniz.

II.2. 'de, il sınırları içerisindeki yerleşim merkezlerinde (il merkezi ve ilçelerin her biri için) atıksulardan kaynaklanan kirliliğin nedenlerinin çizelgenin altında belirtilen maddeler dikkate alınmak ve (X) koymak suretiyle işaretlenmesi istenmektedir. Çizelgede geçen “İl Merkezi” ifadesiyle, İliniz Büyükşehir Belediyesi ise, Büyükşehir Belediyesine bağlı ilçeler, değilse merkez ilçe kastedilmektedir.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
İl Merkezi	1.Amasya				x			X	x			X	x	
İlçeler	1.Merzifon		x		x			X	X			X	X	
	2.Suluova		x		x			X	X			X	X	
	3.Gümüşhacıköy		x		x			X	X			X	X	
	4.Taşova		x		x			X	X			X	X	
	5.Hamaözü		x		x			X	X			X	X	
	6.Göynücek		x		x			x	X			x	X	

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

II.3.'de, su kirliliğinin önlenmesi amacıyla her bir alıcı su ortamı için, çizelgenin altında belirtilen maddelerin dikkate alınarak tedbirlerin çizelgede işaretlenmesi istenmektedir.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.									
Göller									
1.									
Akarsular	x	x		x	x		x	x	
1.									
Havzalar	x	x		x	x		x	x	
1.									
Yeraltı Suları	x	x		x	x		x	x	
1.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Arıtma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

II.4’de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,... şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. “Karşılaşılan güçlükler” altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NİZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	3	3	
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	4	4	
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	2	2	
d. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	
e. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek* belirtiniz.

III.1'de, il sınırları içerisinde toprak kirliliğine neden olan kaynakların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Toprak kirliliğine neden olan kaynaklar altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NİZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	5	5	
b. Madencilik atıkları	6	6	
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	7	7	
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme	4	4	
f. Aşırı gübre kullanımı	1	1	
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	2	2	
h. Hayvancılık atıkları	3	3	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

III.2'de, toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde belirtilen tedbirlerden hangileri alınıyor ise, bunların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NİZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	3	3	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	4	4	
d. Erozyon mücadele çalışmaları	5	5	
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	2	2	
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

IV.1’de, sıralanan çevre sorunları dikkate alınarak, yıl sonu itibariyle, il sınırlarınız içerisinde, görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden en az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir. Ayrıca çizelgede yer alan her çevre sorunu için iliniz sınırları içinde geçerli olan nedenleri işaretleyiniz.

NOT: Ölçüm değerleri, göstergeler, her bölümün sonundaki sonuç ve değerlendirme kısımları, konularına göre şikayetler, şikayetin ceza ile sonuçlanma oranı, konularına göre verilen cezalar, yapılan denetimler sonucu edinilen deneyimler vb. çevre sorunlarının hangi alanda yoğunlaştığı konusunda yol gösterici olabilir. Sıralanma yapılırken sorunun çevre ve insan sağlığı için taşıdığı önem göz önünde bulundurulmalıdır.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	2	2	
b. Su kirliliği	3	3	
c. Toprak kirliliği	5	5	
d. Atıklar	1	1	
e. Gürültü kirliliği	4	4	
f. Erozyon	6	6	
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)	7	7	

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

IV.2’de, IV.1’de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) Çevre sorununun nedenlerini,
- b) Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,
- c) Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini
- d) Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,
- e) Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,
- f) Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,

sistematik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimiz merkez, ilçe ve beldelerdeki yerleşim yerlerinde toplanan katı atıkların bertaraf edilebilmesi ve/veya geri kazanımı için yapılacak faaliyetlerin çevre kirliliği ve halk sağlığı açısından değerlendirilip, uygun çalışma alanları ve çalışma prensipleri seçilerek uygun şekilde tasarlanması, inşası ve işletimi amacıyla ayrıca hali hazırda kullanılmakta olan düzensiz çöp depolama alanlarının da rehabilitasyonunu sağlanması için, 2005 yılında AKAB (Amasya İli, İlçeleri ve Beldeleri Yerel Yönetimler Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği) adı altında Belediye Birliği kurulmuştur. Toplam bedelinin yaklaşık %75’nin AB hibe programı kapsamında temin edildiği Katı Atık Düzenli depolama Tesisi, Merkez İlçe, Bağlarüstü Köyü mevkiinde 2011 yılında faaliyete geçmiştir. Hizmet verilen nüfusun 280.000’nin üzerinde bulunduğu birlikte, yılda yaklaşık 200.000 ton atığın bertaraf edileceği düşünülmektedir. Ancak İlimizde özellikle Suluova İlçesinde büyük bir Hayvansal Atık sorunu yaşanmaktadır. Suluova bölgesi Amasya’nın hayvancılık faaliyetinin en yoğun yaşandığı bölge konumundadır. Suluova İlçe Tarım Müdürlüğü kayıtlarına göre ilçede halen 903 ahırda yaklaşık 35.000 adet büyükbaş hayvan beslenmektedir. Ahırlardan oluşan hayvansal atıkların(gübre) değerlendirilememesi, atıkla ilgili şikayetlere sebep olmaktadır. Suluova’da kurulması planlanan ve inşaatına başlanan biyogaz tesisi projesinin faaliyete başlaması ile hayvansal atıklara çözüm olacağı düşünülmektedir.

AMASYA İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde 2008 yılından itibaren doğal gaz ısınma amaçlı kullanılmaya başlanmış olmakla beraber, yöre halkının bir kısmını etkileyen maddi imkansızlık nedeniyle, şehir merkezinde katı yakıt ısınma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yine şehir içerisindeki bir kısım işletmenin de (hamamlar gibi) faaliyetleri esnasında katı yakıt kullanıyor olmaları kış aylarında hava kirliliği yaşanmasına neden olmaktadır. Amasya İlinde çevre yolunun bulunmaması nedeniyle şehirlerarası seyahat eden tüm araçların şehir merkezinden geçmekte, bu durum da trafikten kaynaklanan hava kirliliği problemi yaratmaktadır. İlimizin vadide yer alması, kış aylarında ısınmadan kaynaklanan, yılın tüm zamanlarında etkili olan ulaşım kaynaklı hava kirliliğinin etkisinin artmasına neden olan olumsuz bir faktördür. Yapımı devam eden çevre yolunun inşaatının bitmesiyle trafikten kaynaklanan hava kirliliği probleminin önemli ölçüde azalacağı düşünülmektedir

Varsa, IV.1’de, “3” ve Sonrası Numara Verdiğiniz Öncelikli Çevre Sorunlarını, IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Sırayla Açıklayınız

..... ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimiz şehir merkezinin tam ortasından geçen Yeşilırmak Amasya’nın en önemli su kaynağıdır. Sivas İli, Suşehri İlçesi’nin güneybatısındaki Köse Dağları’ndan doğar. Yeşilırmak su toplama havzası, 36.750 km² alana sahip, 10 ilin (Amasya, Çorum, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Yozgat) sınırları içerisinde yer almaktadır. Havza içerisinde 3 il merkezi (Amasya, Çorum, Tokat), 41 ilçe ve 2434 köy bulunmaktadır. Yaklaşık 1.042.387 il ve ilçe merkezlerinde, 1.141.803 köylerde olmak üzere 2.184.190 insan yaşamaktadır. Arazi yapısı oldukça engebelerlidir. Yıllık ortalama yağış, m² ’ye 646 mm’dir. Uzunluğu 519 km olan Yeşilırmak’ın önemli kolları, Çekerek Irmağı 276 km., Kelkit Çayı 246 km. ve Tersakan Çayı 92 kilometredir. İlimizde yer alan Su kirliliği kaynaklarını, evsel ve endüstriyel kaynaklı atıksuların arıtılmadan Yeşilırmak ve yan kollarına boşaltılmaları, tarımda kullanılan zirai ilaçlardan ve tarımsal gübrelerden kaynaklı atıklar, hayvansal atıklar(gübre) ve erozyon kaynaklı kirlilik başta Yeşilırmak nehri olmak üzere su kaynaklarımızın kirlenmesinde temel etken olmaktadır. Amasya Belediyesine ait atıksu arıtma tesisinin 2015 yılında faaliyete geçmiş olması, endüstriyel tesislerdeki atıksu arıtma tesislerinin denetimleri, hayvancılık tesislerinin denetimleri ile kirlilik ile mücadele devam etmektedir.

TEŞEKKÜR EDERİZ...